

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 3123, 3125, 3124,
3126, 3128.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo
78.180, Wien št. 105.241.

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo.

JUTRO

Turški poset

Naša prestolnica ima v gostih dva odlična predstavnika turške republike. K nam sta prišla na poset predsednik turške vlade Dželal Bajar ali Jerald Bajar, da ga zapišemo po turškem črkopisu, ter Ruždri Aras, zunanji minister v ankarski vladi.

Poset je v formalnem pogledu vračilo na turški obisk našega ministrskega predsednika in zunanjega ministra dr. Stojadinovića. Vrh tega je porabil Dželal Bajar priliko, da se uvede v balkanskih zaveznih državah v svoji novi funkciji, saj je predsednik vlade šele od oktobra lanskega leta, dočim je dotlej opravljal mesto ministra za gospodarstvo. Serijo posetov po balkanskih državah je začel v Grčiji, kjer je bil pred nedavnim ter tamkaj podpisal dodatno pogodbo, ki je še bolj utrdila prijateljsko in zavezniško vez med obema državama. S posetom Jugoslaviji namerava združiti tudi sestanke s bolgarskimi ministri, a za pozneje je v načrtu še obisk v Bukarešti. Na ta način je smatral novi predsednik turške vlade za primerno, da prav v sedanjem trenutku s posebnimi potovanji utrdi zveze, ki družijo Turčijo z balkanskimi državami.

Po pravici vzbujajo politika nove Turčije vsa ta leta veliko pozornost in splošno odobravanje. Svojevrstna je kakor je svojevrstna sploh vsa preobrazba povojne Turčije. Brez pretiravanja se more reči, da je malo preobratov v življenju narodov, malo notranjopolitičnih sprememb, ki bi segale tako globoko in tako do temeljev predugačile zasebno in javno, kulturno, politično in gospodarsko življenje kakor moremo in moramo to reči o kemalistični revoluciji in regeneraciji v Turčiji. Turčija današnjega časa je pač nekaj povsem drugega, nego je bila še Turčija za časa svetovne vojne, kaj šele v prejšnjih časih. Povsem je skladu s to prenovitvijo države na znotraj je spremenjena tudi njena zunanja politika. Nemara še ni bilo prilike, ko bi se ta temeljna sprememba kazala bolj očitno kakor prav ta čas, ko bi prihajal tako močno do veljave novi značaj, novi pravec odnošajev turške republike do narodov v sosedstvu, do držav blizu in daleč. Turčija se je iskreno odrekla deželam, ki niso spadale k njej po jeziku in narodnosti prebivalstva, se je zadovoljila s tem, kar je bilo in je zares turškega, tako da je postala narodna država v modernem pomenu besede. Arabske dežele so danes ali že povsem samostojne države ali pa se osamosvajajo v obliki dominionov. Z Irakom je sklenila Turčija skupaj s Perzijo in Afganistanom tesnejšo zvezo. Kar je imela nova Turčija na arabsko stran trenj v novi dobi, so izvirala iz njenega prizadevanja, da nove politične meje spravi v sklad z narodnimi, to se pravi, da priključi svoji državi celoti teritorije, naseljene s turškimi prebivalstvom, ali pa jim vsaj pripomore do široke avtonomije. Toda ta prizadevanja je mogla po svoji modri in zmerni politiki realizirati z mirnimi sredstvi, a zato nič manj uspešno. Kakih nagajen, da bi si hotel znova prisvojiti one dežele, ki so za časa sultanov v arabskem področju pripadale turški oblasti, ni Kemalova Turčija kazala nikdar.

Podobno je usmerjena nova turška politika na evropsko stran, Z Grčijo, s katero je imela še po zaključku svetovne vojne krvave borbe, jo veže ne le prijateljstvo, marveč tudi zaveznitvo že vrsto let, pač najbolj zgovorno znamenje, da je preteklost pač preteklost, sedanjost in bodočnost pa zahtevata povsem novo prilagoditev. Prijateljstvo in zaveznitvo je nudilo osnovo za razširjenje dobrih odnošajev še dalje na balkansko stran. Tako je nastala Balkanska zveza, ki jo nameravajo posesti Dželal Bajarja še bolj utrditi. Tudi tu je nova politika Turčijo uvrstila v mednarodne odnose povsem nezavisno od razmerij, ki so bila obstajala med svetovno vojno. Te stare orientacije kakor da ne eksistirajo za Ankaru in tudi v tem pogledu pomeni zadržanje nove Turčije radikalno spremembo napram nekdanjemu.

Ves čas, kar so nove sile na delu, da preuredijo državo temeljito in brez držakov, predstavlja Turčija tudi izredno odločnega zastopnika mirovne politike. Kemal se s svojimi sodelavci zaveda, da so za uveljavljenje in izvedbo reformnih načrtov potrebne mirne razmere. Zato je njegova zunanja politika dosledno pospeševala vse, kar naj bi ta mir še utrdilo in ga zavarovalo. Zato je ostala Ankaru zagovornica Društva narodov, povsem tako, kakor ostale balkanske države.

S takimi osnovnimi težnjami se more tudi sodelovanje med balkanskimi državami in narodi samo pospeševati. Spričo tega ne more nikogar presenetiti, da je Balkanska zveza čvrsta in trdna ter da je vzemirjenost sodob-

HALIFAXOVE IZJAVE V SVETU DN O SPORAZUMU Z ITALIJO

Angleško-italijanski sporazum predstavlja važen doprinos k pomirjenju v Evropi — Kitajska zahteva energične ukrepe proti Japonski

Zeneva, 10. maja. AA. Prva javna seja 101. zasedanja sveta Društva narodov je bila davi pod predsedstvom letonskega zunanjega ministra Munstersa.

Prvi je govoril angleški zunanji minister lord Halifax, ki je izrazil svoje zadovoljstvo, ker je z angleško-italijanskim sporazumom odnehala napetost v Sredozemlju. Dejal je dobesedno: Čeprav moram reči, da ureja sporazum samo angleško-italijanske odnose, sem vendar prepričan, da je pomembno tudi to, ker je bilo s tem zadoščeno medsebojnemu interesu dveh velesil. To dejstvo bo imelo na vsak način zadovoljive posledice za splošno varnost ne samo v Evropi, temveč po vsem svetu. Sporazum je zamislila angleška vlada kot doprinos k splošnemu miru. Posebno smo upoštevali dejstvo, da je francoska vlada sprejela ta sporazum kot doprinos k evropskemu miru in da je naletel na odobranje tudi pri vseh članicah Balkanske zveze. Predsednik Zedinjenih držav je ob tej priliki dal listom izjavo, ki jo je tudi Anglija z zadovoljstvom sprejela. Angleška vlada je v intimnih odnošajih z več drugimi vladami, posebno z evropskimi. Ne smatramo, da

so bili ti odnošaji v kakem pogledu ekskluzivni. Cim smo okreplili obstoječe prijateljstvo, se tudi trudimo, da bi v ta krog pritegnili še druge države, med katerimi bi vladali medsebojni dobri odnošaji. Sporazum z Italijo predstavlja nov korak v tej smeri, poleg tega pa je mnogo doprinesel k doseganju ciljev, ki jih ima Društvo narodov. Iz istih razlogov z velikim interesom in z dobro voljo spremlja angleška vlada tudi napredek, ki je bil v tem pogledu dosežen med francosko in italijansko vlado. Če se je angleški in italijanski vladi posrečilo odstraniti medsebojno nesoglasja in skleniti sporazum, sta lahko ponosni, ker sta pripomogli k mednarodnemu pomirjenju.

Francoski zunanji minister Bonnet je izjavil, da je francoska vlada zadovoljna s srečno zaključitvijo angleško-italijanskega sporazuma. Tudi francoska vlada je začela pogajanja z italijansko vlado. Če bodo dovedla do zadovoljivega uspeha, bo mir v kratkem zagotovljen. Za njim so govorili: v imenu Male antante rumunski zunanji minister Petrescu Comnen, za Belgijo Langheove, za Poljsko Komarnicki ter za Rusijo Litvinov. Ki so

vsil izjavili, da vidijo v angleško-italijanskem sporazumu pomemben doprinos k zagotovitvi miru.

Apel kitajskega delegata

Po razpravi o britanski izjavi je kitajski zastopnik Wellington Koo zahteval, da naj svet Društva narodov podvzame učinkovite ukrepe proti Japonski zaradi napadov na Kitajsko. Odkar so bile sprejete resolucije v skupščini Društva narodov 6. oktobra 1937 in v svetu DN 3. februarja 1938, je Kitajska neprestano zadevala na neprickakovane težave zaradi preskrbe svojega vojaštva z vojnimi potrebščinami. Wellington Koo je opozoril na kršitev vojnih pravil po japonski vojski, kakor tudi na uporabljanje strupenih plinov. Prosil je svet Društva narodov, naj podvzame primerne ukrepe, da se prepreči ta odvrtni zločin nad kitajskim narodom. Potem ko je izjavil, da je Japonka izvršila na Kitajsko »premišljen in v naprej pripravljen« napad, kakor je ugotovljeno po uradnih izjavah, je kitajski zastopnik predlagal uporabo člena 17 pakta Društva narodov. Kitajska pričakuje, da bo dobila

od članic Društva narodov materialno pomoč za uničenje japonskih napadalnih podvigov. Kitajska se bori tudi za ostale države prav tako kakor zase, in uspeh, ki ga je zadnje tedne dosegla, je po mišljenju merodajnih opazovalcev izzval gotovo pomirjenje v Evropi. Ko skušajo drugi, da pridobijo na času s pomočjo diplomatskih razgovorov, in v želji, da se izognejo bojem, bo Kitajska za vsako ceno vztrajala v boju za mir, čeprav bo žrtvovala svojo kri.

Wellington Koo je nato v imenu svoje vlade predlagal, da svet DN uporabi odredbe pakta Društva narodov in jih izpolni s konkretnimi ukrepi, ki so razvidni iz resolucije skupščine in sveta Društva narodov, da bi se na ta način v čim krajšem času končala japonsko-kitajski spor in japonsko nasilstvo nad kitajskim narodom.

Ker se ni nihče oglasil k besedi glede apela kitajske vlade, je bila razprava o tem preložena na prihodnjo sejo ter je predsednik Munsters zaključil sejo.

Popoldanska seja, na kateri bi morali razpravljati o priznanju italijanskega kolonialnega cesarstva, je bila odložena do jutri, da bi imel neguš Haile Selasi priliko informirati ženevske kroge o svojem stališču.

Neguš ne pojde v Zenevo

London, 10. maja. w. Bivši abesinski cesar je proti pričakovanju odgodil svoje za torek določeno potovanje v Zenevo. Etiopsko poslanstvo, ki še obstaja v Londonu, sporoča, da je sploh dvomljivo, ali bo neguš potoval v Zenevo.

Rimski zaključki v angleški luči

Veliko zanimanje za nadaljnji razvoj odnošajev med velesilami

London, 10. maja. b. Po informacijah iz Rima navaja diplomatski urednik »Evening Standarda« naslednjo bilanco italijansko-nemških političnih razgovorov ob priliki Hitlerjevega obiska v Rimu:

1. Značaj stalnosti osi Rim-Berlin je znova poudarjen. Os Rim-Berlin se smatra za posledico podobnosti težajev in nacionalnih interesov obeh držav.

2. Izražena je obremenitvena želja po vzporeditvi in prilagoditvi angleško-francoski zvezi in sicer v tem smislu, da Italija in Nemčija v svoji zvezi ne gresta dalje od Anglije in Francije v njuni medsebojni povezanosti. Os Rim-Berlin je v svojem bistvu defenzivnega značaja in zasleduje solidarno reševanje vseh onih problemov, glede katerih so interesi obeh držav isti, kar konkretno ne izključuje medsebojne pomoči v vprašanju kolonialne ekspanzije.

3. Vojaške zveze med obema državama ni. Vsaka izmed njiju ostane svobodna v pogledu presoje oportunitivne vmešavanja v spore, kadar se ti pojavijo. Italija ne prevzame nobenih obveznosti, ki bi jo avtomatično potegnile v spor z Anglijo.

4. Sodelovanje italijanskih in nemških oboroženih sil je v glavnem omejeno samo na posvetovalne stike, ki v nobenem primeru ne morejo biti globlji od stikov med angleškimi in francoskimi generalnim štabom in ki v nobenem primeru ne morejo avtomatično vezati italijanske in nemške vlade.

5. Poudarjena je želja po tesnem sodelovanju nemškega gospodarstva z italijanskimi jadranskimi lukami, zlasti s Trstom in Reko.

6. Sklenjeno ni bilo nič takega, kar bi v bodoče Italijo in Nemčijo ovaralo v sklopu sporazumov z drugimi državami, v kolikor ti sporazumi niso v nasprotju z duhom novega angleško-italijanskega sporazuma.

7. Hitler je odobril tako angleško-italijanski sporazum kakor pogajanja med Italijo in Francijo. V tem je za obe velesili začetek one splošne evropske ureditve, ki zanima vse evropske velesile.

8. Dosežen je sporazum o razdelitvi gospodarskih področij v Podunavju in na Bal-

kanu, dočim je vprašanje političnega vpliva ostalo v bistvu odprto.

9. Načelo protikomunističnega pakta so znova potrjena. Na tej osnovi sta se Hitler in Mussolini dotaknila tudi španskega vprašanja, dočim sta glede Zeneve mnenja, da je sodelovanje z DN toliko časa nemogoče, dokler bo v njem z Rusijo zastopana komunistična internacionala.

10. Hitler je svečano priznal italijansko mejo na Brennerju.

Nič alarmantnega

Rim, 10. maja. b. Italijanski listi se po Hitlerjevem odhodu omejujejo v svojih daljših komentarjih predvsem na soglasne ugotovitve o nadaljnjem obstoju italijansko-nemškega prijateljstva in sodelovanja, odklanjajoč pri tem vsa dvoumna ali napakna tolmačenja inozemskega tiska. Tako piše »Gazzetta del Popolo« med drugim: Vse domneve o novih dogovorih, o medsebojnih obljubah pomoči, delitvi vplivnih področij ter grožnjah na levo in desno, kakor so o njih pisali te dni inozemski listi, so se izkazale za netočne. Propadle so tudi govorice o oslavitvi osi in ohladitvi prijateljstva. Vtis obeh napitnic v inozemstvu ne more biti neugoden. Niti v tem, kar je izjavil Mussolini, niti v onem, kar je povedal Hitler, ni nič alarmantnega. Oba želita samo razširjeno sodelovanje in poudarjata miroljubne namene. Močnemu ni težko govoriti jezika miru. Samo proti rušičnim silam se bosta Italija in Nemčija skupno borili. Prav tako sta odločni odkloniti silerni poskus oviranja naravnega razvoja obeh držav. — »Popolo d'Italia« poudarja zlasti pomen Hitlerjevega zagotovila glede Brennerja in pripominja, da bi se njegove besede ne smele samo zapisati na papir, temveč vdelati v bron in marmor. Farinacci pa opozarja, da je usoda 180.000 Nemcev v Poadižju »za vedno zapečatenaa«.

Kaj pravijo v Berlinu

Berlin, 10. maja. br. V berlinskih političnih krogih živahno razpravljajo o rezultatih rimskih razgovorov ob priliki Hitlerjevega obiska. Z velikim optimizmom gledajo v bodoči razvoj odnošajev med Nemčijo in Italijo in izražajo prepričanje, da bo po ureditvi sudetsko-nemškega vprašanja prišlo do zblizanja med francosko-angleško antanto in osjo Rim—Berlin, kar bo utvrdilo položaj v Evropi.

Ameriška sodba

New York, 10. maja. AA. »New York Times« piše o Hitlerjevem obisku v Italiji med drugim da bo imelo to njegovo potovanje velik vpliv na bodoči razvoj mednarodne evropske politike. List poudarja soglasnost Hitlerja in Mussolinija glede vseh vprašanj, o katerih sta se razgovarjala, ter pravi, da je v mednarodni politiki treba računati s solidnostjo osi Rim-Berlin.

Pred rekonstrukcijo angleške vlade

London, 10. maja. b. Zaradi smrti svojega očeta je bil kolonialni minister Ormsby Gore kot lord Harlech izvoljen v lordsko zbornico. Pričakuje se, da bo sedaj izstopil iz vlade in da bo njegovo mesto v kabinetu prevzel konservativni poslanec Amery, ki je bil že večkrat minister in enkrat tudi kolonialni minister.

Pojavile so se tudi govorice o odstopu letalskega ministra lorda Swintona, ki se po mnenju nekaterih njegovih kritikov ni posebno izkazal v organizaciji angleškega letalskega oboroževanja. Kdo bi prišel kot njegov naslednik v poštev, še ni znano.

Hitler zopet v Nemčiji

Pozdravni brzojavki italijanskemu kralju in Mussoliniju z Brennerja

Rim, 10. maja. AA. Kancelar Hitler je odpotoval iz Florence točno polnoči s posebnim vlakom nazaj v Nemčijo. Z Brennerja je poslal italijanskemu kralju brzojavko, v kateri izraža svojo hvaležnost nad gostoljubnim sprejemom. Nikdar ne bom pozabil, pravi Hitler med drugim, sprejema, ki mi ga je pripravil fašistični narod in ki me je ganil do srca. Dnevi mojega bivanja v Italiji mi bodo ostali vedno v najdražjem spominu, kajti te dni je bilo ponovno potrjeno nemško-italijansko prijateljstvo.

V brzojavki Mussoliniju pravi Hitler med drugim: Dnevi, ki sem jih preživel v vaši deželi, so naredili name neizbrisne vtis. Divim se ogromnemu napredu vašega cesarstva. Videl sem v duhu fašizma obnovljeno Italijo v sijaju njene obrambne moči, katere se tudi zavedam. Doživel sem izreden prikaz vaše fašistične sile. Predvsem pa so mi ti dnevi omogočili spoznati vaš narod. V njegovi mladini vidim najboljšje jamstvo za veličino Italije. Idejna povezanost fašističnega in narodnosocialističnega gibanja je zanesljivo jamstvo da bo zvesto tovarištvo, ki nas veže, ostalo trajno med našima narodoma.

Tudi italijanskemu prestolonasledniku

Umbertoju je Hitler poslal brzojavko, v kateri izraža svojo prisrčno zahvalo za sprejem. Nemški zunanji minister Ribbentrop je poslal zunanjemu ministru grofu Csanu brzojavko, v kateri izraža svoje globoko zadovoljstvo, ker je bil priča sestanku dveh velikih državnikov Hitlerja in Mussolinija.

Predsednik vlade Mussolini se je iz Florence v Rim vrnil šele davi.

München, 10. maja. AA. Posebni vlak, s katerim se je vrnil Hitler iz Italije, je prispel ob 12.10 v München. Kolodvor je bil ves v zastavah in cvetju. Hitlerja je pozdravil s krajšim nagovorom pokrajinski vodja minister Adolf Wagner. Viak je krenil s postaje ob 12.20.

Mussolini bo v soboto govoril v Genovi

Rim, 10. maja. o. Italijanski listi napovedujejo, da bo Mussolini v soboto obiskal Genovo, kjer se bodo tega dne sestali tudi vsi tajniki fašističnih pokrajinskih zvez. Mussolini bo imel v Genovi veliki govor, v katerem bo po trditvah dobro potučenih podrobno obeležil rezultate svojih poslednjih razgovorov s Hitlerjem.

Nova japonska ofenziva v južnem Šantungu

Potek bitke še ni znan — Boji s kitajskimi četniki pri Pekingju se nadaljujejo

Hankov, 10. maja. o. V jugozapadnem Šantungu se je pričela nova velika japonska ofenziva. Že večerj popoldne je pričelo japonsko topništvo obstreljevati kitajske utrdbe med Velikim kanalom, Jihšie, nom in Tajerčuangom. V akcijo so posegla tudi japonska letala, ki so ponovno močno bombardirala kitajske postojanke. Ponoči so boje za nekaj ur prekiniti, davi pa so se nad kitajskimi postojankami znova pojavila japonska letala v velikih skupinah in močno bombardirala kitajske utrdbe. Obenem so pričeli oddelki japonske pehote prodirati iz Cininga proti Hočangkanu, 12 km jugozapadno od omejenega mesta. Potek bitke na tem področju še ni znan. Japonska letala so prizadevala Kitajcem tudi na področju med Haočangom in Tungmingom veliko škodo.

Kakor poročajo iz Kajfenga, so se pričeli novi boji med Kitajci in Japonci tudi v severovzhodnem delu pokrajine Honan, kjer si Japonci znova na vso moč prizadevajo, da bi prekorčili Rumeno reko. Tudi tam je bilo večerj in danes več japonskih letalskih napadov na kitajske postojanke na levem bregu teke veletoke.

Po zadnjih japonskih poročilih je Japoncem uspelo razpršiti kitajske četnike, ki so se pojavili zadnje dni v okolici Pekingja, vse pa kaže, da te vesti niso povsem točne. Jugozapadno od nekdanje kitajske prestolnice se še vedno razvijajo srditi boji med manjšimi japonskimi oddelki in kitajskimi četniki, ki so v ogromni premoči in ne dosežejo večjih uspehov je zaradi tega, ker niso povezani v enotno vojaško organizacijo. Po najnovejših vesteh so se četniki pojavili tudi še severovzhodno od Pekingja na mandžurski mezhodni cesti, ki jo prečkajo vse ceste, ki vodijo proti Mandžuriji, da bi Japoncem omogočili transporte novih ojačenj iz Mandžurije v južni Šantung.

Japonci so izgubili že 400.000 vojakov

Hankov, 10. maja. o. Po zanesljivih informacijah kitajskega generalnega štaba so Japonci v vojni s Kitajsko doslej angažirali

1.100.000 vojakov. Od teh je doslej padlo ali pa podleglo raznim boleznim okrog 400.000. Kitajci so Japoncem uničili tudi 626 letal.

Japonci zasedli Amoj

Amoj, 10. maja. AA. Davi so japonske vojske ladje obstreljevale Amoj. Nato so izkrcale večje oddelke čet, ki so zasedle otok Amoj. Japonske oblasti so zahtevale od tujecev, naj zapuste Amoj. Vse tuje ladje so naprosili, da odplujejo iz območja, kjer so se začele sovražnosti.

Hirota o velikih japonskih žrtvah

Tokio, 10. maja. b. Zunanji minister Hirota je imel na sestanku japonskih pokrajinskih poglavarjev govor, v katerem je opozoril na velike žrtve, ki še čakajo Japonci v njeni akciji za zlom ojačenega kitajskega odpora. Doprinesiti bomo še morali, je dejal Hirota, tako človeške kakor finančne žrtve. Težko se je z optimizmom zamisliti v bodočnost, ako se upošteva preokret v mednarodnem položaju v zvezi z japonsko-kitajskim konfliktom. Z velikim zadovoljstvom lahko ugotovimo nemško in italijansko pomoč japonski politiki. Nemčija se trudi z vso verno, da bi le še bolj poglabila vezi, ki jo spajajo z Japonci, nastopajoč še bolj energično. Zelo nas je razveselilo tudi italijansko zadržanje na konferenci devetih sil v Bruslju. Zato je japonska vlada trdno odločena, da še nadalje sodeluje z Italijo in Nemčijo tako v pogledu Kitajske kakor glede na splošni mednarodni položaj. Ker pa želimo v polni meri spoštovati interese drugih držav na Kitajskem, bomo z naše strani stili vse za ohranitev dobrih odnošajev tudi z Anglijo, s katero se želimo prijateljsko sporazumeti in urediti vsa med nami vsečista vprašanja, čim bo Anglija spoznala dejanski položaj.

Italijanski poslanik pri dr. Stojadinoviću

Beograd, 10. maja. AA. Ministrski predsednik dr. Stojadinović je sprejel večerj italijanskega poslanika Indellija,

Manifestacije prijateljstva s Turčijo

Razgovori Dželal Bajarja in Ruždi Arasa s predsednikom naše vlade - Turška državnik v avdienci pri knezu namestniku

Beograd, 10. maja. p. V okviru obiska turških državnikov so se danes v Beogradu pričeli pomembni razgovori med turškim min. predsednikom Dželal Bajarjem, zunanjim ministrom dr. Ruždi Arasom in našim min. predsednikom ter zunanjim ministrom dr. Stojadinovićem. Razgovori so se nanašali na mednarodni politični položaj v Evropi delno pa na odnose v Balkanski zvezi in še posebej med Jugoslavijo in Turčijo. Razgovori se bodo jutri in popoldne nadaljevali, ter bo o njih v četrtek pred odhodom obeh turških državnikov bržkone izdan uradni komuniké.

Dželal Bajar in dr. Ruždi Aras sta se danes odpeljala v maršalat dvora, kjer ju je že pričakovalo njuno spremstvo. Z njima so namreč prispeli v Beograd poleg ge. Bajarjeve in ge. Arasove, hčerke turškega zunanjega ministra, tudi kabinetna šefa Sebes in Kodžamas, generalni direktor turškega zunanjega ministrstva Ačikali in direktor anatolske agencije Menemenzöglu. Ko sta se v maršalatu dvora vpisala v dvorne knjige, so vsi skupaj odšli v zunanje ministristvo, kjer sta se Dželal Bajar in dr. Ruždi Aras takoj sestala z min. predsednikom dr. Stojadinovićem. Konferenca je trajala do 11.30, ko sta se turška državnik odpravila na Dedinje.

Ob 12.30 ju je sprejel v Belem dvoru Nj. Vis. knez namestnik Pavle, ki je ob tej priliki odlikoval Dželala Bajarja z redom Belega orla I. stopnje.

Ob 12.45 sta Nj. Vel. kraljica Marija in Nj. Vis. kneginja Olga, sprejeli v avdienci soprogo predsednika turške vlade ter soprogo turškega poslanika v Beogradu go. Hajdar Aktaj.

Ob 13. je knez namestnik priredil v Belem dvoru obed na čast predsednika turške vlade. Obeda so se tudi udeležili Nj. Vel. kraljica Marija, Nj. Vis. kneginja Olga, predsednik vlade dr. Stojadinović, turški zunanji minister Ruždi Aras, prometni minister dr. Spaho, vojni minister general Marić, predsednik narodne skupščine Stevan Čirić, turški poslanik Ali Hajdar Aktaj, minister dvora Milan Antić, beograjski župan Vidua Ilie, načelnik glavnega generalnega štaba armijske general Milutin Nedić, adjutant Nj. Vel. kralja divizijski general Hristić, maršal dvora Boško Čolak-Antić, pomočnik zunanjega ministra Ivo Andrić, ravnatelj političnega oddelka turškega zunan. ministrstva Dželal Ačikali, jugoslovanski poslanik v Ankari Aćimović, adjutant Nj. Vel. kraljice Marije polkovnik Poganić, šef kabineta turškega predsednika vlade Baki Sebes, šef kabineta turškega zunanjega ministrstva Kodžamas, ravnatelj anatolske agencije Menemenzöglu in drugi.

Popoldne so si visoki gostje ogledali mesto. Najprej so bili v muzeju kneza namestnika in obiskali tudi italijansko razstavo, ki je bila za javnost sicer že smolno zatvorjena. Pozneje so posetili tudi druge beograjske muzeje.

Napitnica dr. Stojadinovića

Zvečer je bil v Gardnem domu banket na čast turškim gostom, za njim pa velik sprejem.

Med večerjo je predsednik vlade dr. Stojadinović pozdravil Dželal Bajarja in Ruždi Arasa z naslednjim govorom:

Gospod predsednik! Kraljevska vlada in jugoslovanski narod iskreno pozdravljata vaš obisk v Beogradu, ki je za nas samo dokaz pristranskega in odobrega razmerja, temveč tudi nova prilžnost za manifestacijo tistega konstruktivnega in miroljubnega duha, ki navdaja Balkansko

zvezo, to dragoceno mednarodno organizacijo, ki družni in čvrsto veže naši dve državi s sosednima in prijateljskima kraljevinama Rumunijo in Grčijo.

Turško-jugoslovansko prijateljstvo v okviru Balkanske zveze ima že svojo tradicijo in zagotovljeno mesto v čustvih solidarnosti obeh narodov in v sklepih naših vlad. Naša dva naroda vodita danes realno in široko pojmovano politiko mednarodnega mira in sodelovanja. Na obeh straneh dopolnjuje prijateljski odnosi z vsemi sosedni poročstva, izvirajoča iz naših medsebojnih pogodb, in jamčijo ohranitev obstojnega reda v tem delu Evrope. V svesti si popolne varnosti in v svo veru v bodočnost lahko naša naroda posvetita največji del svojega prizadevanja zboljšanju svojega blagostanja in ustvarjanju trajnih kulturnih pridobitev.

Dvigam čašo na čast Nj. eks g. Kemalü Atatürku, predsedniku turške republike na vaše zdravje, draži predsednik in prijatelj, na vaše zdravje ge. Bajar in na zdravje mojemu prijatelju Ruždi Arasu ter za napredek in veličino prijateljske in zavezniške turške republike.

Odgovor Dželal Bajarja

Predsednik turške vlade, Dželal Bajar, je odgovoril na napitnico:

Gospod predsednik! Minilo je skoro pet let, odkar sta naši vladi kot tolača suverene volje svojih držav sklenili pogodbo o prijateljstvu, ki je svečano napravlila mejnik v turško-jugoslovansko prijateljstvu. Če pogledamo nazaj v preteklost, smo lahko ponosni, ko vidimo, kako lepo delo smo ustvarili po zaslugi stare ljubezni naših narodov do mira. Če narode, kakor se je to zgodilo pri naših narodih, vodi ta sveti ideal, pot k slogi ni tako težka, kakor se v začetku misli. Ali nimamo mar najlepši primer za to v Balkanski zvezi, tem krepkem bloku simbola prijateljstva. Čigar čudovita tvorca sta bila naša naroda in v čigar okviru je turško-jugoslovansko prijateljstvo dobilo svoj popolni polet. Politiko naših dveh držav vodi isti ideal in ne stremi za nič drugim, kakor da zagotovi našima narodom maksimum blagostanja. Tako vzdržujeta naši dve državi v sodelovanju z drugima zaveznicama Balkanske zveze Rumunijo in Grčijo in z drugimi sosedni razmerja, ki je v skladu s prijateljstvom, ki jih veže, in to je nesporno rodilo najuspešnejši rezultat. V tem je treba tudi videti eno izmed karakteristik Balkanske zveze, ki omogoča po eni strani čedalje večjo solidarnost med svojimi člani ter po drugi strani razvija kar najboljše razmerje do drugih držav.

Dvignem svojo čašo na čast kralju Petru in na zdravje knezu namestniku in članom namestništva ter nazdravljam veličini in blagostanju Jugoslavije, plemenitega prijateljskega in zavezniškega jugoslovanskega naroda ter pijem na vaše osebno srečo, g. predsednik, in v srečo naše ljubeznive domačice ge. Stojadinovića.

Izmenjava misli o aktualnih vprašanjih

Pariz, 10. maja. v Iz francoskega vira doznajemo o obisku turškega predsednika v Beogradu, da se vršijo razgovori med turškimi in jugoslovanskimi državniki v zelo zaupljivem ozračju. Poopis novega dogovora ni nameravan. Cilj sestanka je predvsem splošna izmenjava misli o vseh aktualnih vprašanjih.

Usodna eksplozija v angleškem rudniku

Doslej so izkopal 70 mrtvih, 39 rudarjev pa je ranjenih

London, 10. maja. br. V velikem rudniškem revirju v Markhamu pri Chesterfieldu v grofiji Derbyshire se je davni v zgodnjih urah pripetila huda nesreča. V rovu, ki leži 700 m globoko, je bilo zaposlenih okrog 200 rudarjev, ko je nenadoma nastala silna eksplozija jamskega plina. Velik del rova se je sesul, vendar pa so ostale naprave za dovajanje svežega zraka vsaj delno nepoškodovane. Tudi telefonska zveza z rovom ni bila prekinjena in so tako zasuti rudarji vsaj lahko sporočili, kakšen je položaj v rovu. Po prvem poročilu je nastala eksplozija v vzhodnem delu rova, kjer je bilo zaposlenih nekaj vozačev, ki jih je zasulo in ubilo.

Reševalna dela so takoj pričeli z vso naglico. Z vsemi modernimi reševalnimi sredstvi opremljena moštva so se podala v rov in začela z vso naglico odkopavanje. Do 10. dopoldne so izkopal 8 mrtvih in 6 ranjenih, okrog 10. pa je nastala druga eksplozija v zasutem rovu in od takrat dalje tudi ni več glasu od zasutih rudarjev v notranjosti rova. Očitno je nastala druga eksplozija tam, kjer so zasuti rudarji s svoje strani kopali proti izhodu. Druga eksplozija je porušila tudi naprave za do-

Seja francoske vlade

Pariz, 10. maja. h. V vojnem ministristvu je bila davni predsedstva ministrskega predsednika Daladiera interministerialna seja, na kateri so razpravljali o drugi seriji dekretov. Poleg podpredsednika ministrskega sveta Chauteempsa so se udeležili seje ministri za finance, javna dela, gospodarstvo, kolonije, poljedelstvo, za delo in za trgovino. Posvetovanja so se pričela ob 9. in so trajala do 13. Ministri so obširno razpravljali o produkciji in o kreditnih problemih. Prihodnje dni se bodo posvetovanja nadaljevala. Danes dopoldne je bil že dosežen načelen sporazum o zvišanju produkcije in pospešitvi gradnje. Zaradi socialno-političnih ukrepov, ki jih namerava izvesti vlada, so se potrebne izmenjave misli. To se nanaša zlasti na izpremenbo zakona o 40-urnem delu na teden.

General Jague ustreljen

Pariz, 10. maja. o. Iz Bayonna poročajo, da so v Saragosi večerj aretirali in davni ustrelili generala Yaguo, poveljnika španske tujske legije, ki je odločilno sodelovala pri operacijah pred Madridom in zavezla Lerido. General Yague je bil znan nasprotnik sicerne tuje intervencije v Španiji. Prav zaradi tega si je popolnoma onemogočil svoj položaj. Zadnji povod za njegov konec pa ni znan.

Oton se ženi

Praga, 10. maja. b. »Lidove Noviny« poročajo iz Šumperka na Moravskem, da se tam veliko govori o skorajšnji poroki Otona Habsburškega z Marijo Terezijo Lichtenstein, ki biva v Velikih Lozinhah na Moravskem.

Beleške

Poslanec Mastrović odlaga mandat

Listi so poročali, da je dosedanji poslanec JNS Ante Mastrović, ki je kot namestnik dr. Andjelinića za splitski srez prišel v narodno skupščino, vstopil v JRZ in da bo vstopil v vlado. Res je posl. Mastrović obvestil svoje osebne prijatelje v Makarski o tej svoji nameri, ali je naletel v lastnem srezu na ostro obsodbo. Sedaj izvaja posl. Mastrović konsekvence iz tekega položaja, o čemer prita sledeči komuniké banovinskega odbora JNS v Splitu:

»Predsedstvo banovinskega odbora JNS za primorsko banovino je vzelo na znanje, da se je g. Ante Mastrović odločil odložiti poslanski mandat, kakor to izjavlja v pismu z dne 6. maja, naslovljenem na predsednika g. N. B. G. Andjelinića. Predsedstvo banovinskega odbora JNS za primorsko banovino ugotavlja, da g. Ante Mastrović nima nobene zveze več z Jugoslovansko nacionalno stranko.

Split, 8. maja 1938.

Za banovinski odbor JNS: predsedništvo: Dr. B. G. Andjelinić, predsednik; M. Pastrović, sekretar; dr. Ivo Majstrovic (Split), Niko Bonetti (Split), dr. Uroš Desnica (Obrovac), dr. Slavko Grubišić (Šibenik), Nikola Plenković (Bol na Braču), Nedeljko Praljak (Bugojno), dr. Veselin Semiz (Mostar).

Društvo »Narodni odbor«

»Slovenec« poroča, da se je v Ljubljani ustanovilo društvo »Narodni odbor«, ki bo delovalo z Rafaelovo družbo, Slovensko stražo, Prosvetno zvezo in drugim nacionalnim društvu v državi, da pod enotnim vodstvom organizira delo za iste cilje, ki so jih ta društva že do sedaj zasledovala.

Katero »nacionalna društva v državi« misli »Slovenec«, nam ni znano. Naše znane nacionalne obrambne in prosvetne organizacije o ustanovitvi »Narodnega odbora« niso obveščene.

»Slovenec« matematične tolažbe

Včerašnji »Slovenec« se zopet zaletava v nedeljški sokolski obrambni zbor. S svojo znano matematiko se tolaži, da se zbora ni udeležilo toliko pripadnikov sokolstva, kolikor jih je vodstvo na podlagi oddanih prezenčnih lističev službeno ugotovilo, temveč samo toliko, kolikor jih »Slovenec« pač še more prenesti. Mi o tej stvari seveda ne bomo polemizirali s Kopitarjevo ulico, tem manj, ker je njena nadrejena žurnalistična oblast, beograjska »Samouprava«, v svojem poročilu, očitno po uradnih podatkih ali pa morda celo po informacijah iz »Slovenčeve« redakcije same, ugotovila, da se je povorke udeležilo okoli 6000 ljudi.

Proti Jugoslovanski akademiji

Hrvatski listi objavljajo spomenico, ki jo je prejel predsedništvo zagrebške »Jugoslovanske akademije« od zagrebškega prosvetno zgodovinskega društva »Hrvatski rodoljubi«. Spomenica predlaga spremembo imena »Jugoslovanske akademije« v »Hrvatsko akademijo«. Utemeljuje jo s tem, da je »Jugoslovanska akademija« znameniti in umetnostni v Zagrebu dobila svoje jugoslovansko ime v času, ko niso imeli slične ustanove niti Srbi, niti Slovenci in Bolgari. Sedaj je ta razlog odpadel, ker imajo že tako Srbi, kakor Slovenci in Bolgari svoje akademije znane. Tako so ostali samo Hrvati brez svoje posebne hrvatske akademije, ki bi že po imenu izpričevala svoj hrvatski značaj in pomen.

Jugoslovanska akademijo v Zagrebu je ustanovil biskup Strossmayer in ji je dal to ime ne zato, ker Slovenci in Srbi ter Bolgari še niso imeli svojih akademij, temveč, ker je hotel poudariti, da naj služi jugoslovanski kulturi v duhu narodnega edinstva.

O programu JRZ

V Subotici je govoril na shodu JRZ minister za pošte Vojko Čvrkić, ki je predstavil poslušalcem JRZ kot »zajednico pravoslavnikov, katoličanov in muslimanov z enim samim ciljem, ki ga stavlja nad vse: en kralj, ena država, en narod in eno vodstvo! Mi se moramo učiti od drugih velikih držav in narodov ki danes ne žele kljub temu da so številčno mnogo jačji od nas, federacijo, nego unitaristične nacionalne države. Države, ki štejejo nad 70 milijonov prebivalcev, ne streme za federacijami in kakaj naj se potem cepimo in delimo mi, ki nas je samo 14 milijonov.«

Splitska organizacija Zbora

Nekateri zagrebški listi so objavili vest, da je splitska organizacija Ljotičevca »Zbora« sklenila likvidirati in v celoti prestopiti v JRZ. Sedaj objavljajo splitski listi izjavo splitske organizacije »Zbora«, da so te vesti izmišljenje in da med zborščiki nihče ne misli na kak prestop v vrste JRZ.

Vistosmeritev Südmarke

Po poročilih nemških listov je bil na nedeljskem obnem zboru avstrijske šolske družbe »Südmark« sprejet sklep o njeni pripojitvi k »Zvezi nemštva v tujini« (VEDA), katere avstrijsko vejo bo odslej tvoril.

Nemške pritožbe proti Poljski

Berlin, 10. maja. br. Nemški listi v zadnjem času zelo obširno razpravljajo o položaju nemške narodne manjšine na Poljskem in objavljajo vedno hujše pritožbe proti Poljski. »Berliner Tageblatt« objavlja pod naslovom »Appel na poljsko videnost« članek, v katerem pravi, da kaže poljska vlada vedno manj razumevanja za potrebe nemške narodne manjšine. V dokaz navaja, da je na nemških šolah v poljski Gornji Šleziji 157 poljskih in le 67 nemških učiteljev, izmed 39 upraviteljev pa sta samo 2 Nemca. V zadnjem času so začeli po vrsti zapirati nemške oddelke v mešanih šolah, tako da se nemško šolstvo na Poljskem vsak dan bolj krči. Listi pozivajo nemško vlado, naj z vsemi sredstvi poskrbi, da bo nemška manjšina na Poljskem uživala vso zaščito, ki ji je potrebna za neoviran razvoj.

Diplomatski položaj ČSR

Zanimiva izvajanja oficijoznega pariškega »Tempa«

Pariz, 10. maja. b. Oficijozni »Temp« ugotavlja najprej v svojem praškem poročilu, da se v Pragi z zadovoljstvom podarja vzporednost francosko-britanske lemarše v Pragi z britansko demaršo v Berlinu, kar samo ojačuje diplomatski položaj ČSR, nato pa pripominja: Ta položaj pa je slej ko prej kočljiv. Demarša britanskega in francoskega poslanika v Pragi ne bi imela nobenega pomena, ako naj bi se tolažila v tem smislu, da smaršata angleška in francoska vlada spomencio českoslovske vlade pred francosko-angelskimi razgovori v Londonu za nezadostno in da bi se morala potemtakem českoslovska vlada še bolj približati Henleinovim zahtevam.

Dilema, ki se postavlja po Henleinovih proklamacijah v Karlovih Varih, je naslednja: Ali naj se popusti ali vztraja? Mogoče je doprnesti skrajne žrtve, ki so še v skladu z neodvisnostjo in nedotakljivostjo države, toda vse to je odvisno predvsem od konkretnega tolačenja teh žrtv. Ako gre samo za to, da se sudetskimi Nemcem zagotove taki življenjski pogoji, da bodo potem dobri českoslovski državljani, se vlada prav gotovo ne bo pomisljala, da jim gre na roko do skrajnih možnosti. Ako pa gre za to, da bi se jim po načelih narodnega socializma dovolila nekakšna država v državi, potem bo vlada toliko bolj previdna, kolikor bolj bo českoslovska narod trdno odločen, da očuva svojo samostojnost. Naj bodo določbe pripravljajoče se statuta še tako širokogrudne in spravišnje, českoslovska vlada tvega i njimi, da se bo v kratkem znašla v položaju, ko bo morala reči: »Do tu in ne dalje!«

Po mnenju političnih krogov se tega seveda še sedaj zavedata tudi Pariz in London. Težko si je namreč misliti, da bi se bili obe veselili prav v sedanjem položaju odločili za demaršo v Pragi, ako bi jima že v naprej ne bile jasne vse morebitne posledice nadaljnjih koncesij sudetskimi Nemcem. Iz tega pa bi se dalo sklepati, da se angleška in francoska vlada v polni meri zavedata svoje odgovornosti s prevzemom tako kočljive misije in da bosta v primeru nadaljnjega neugodnega razvoja položaja v ČSR izvajali vse posledice, kar pomeni praktično toliko, kakor da bosta nudili českoslovski vso potrebno pomoč za primer kakih komplikacij. Kakor poudarjajo francoski listi, pa seveda nadaljni razvoj po poslednjih demaršah ni več odvisen samo od dobre volje českoslovske angleške in francoske vlade. Razumljivo je zato, da se prav v zvezi s tem problemom z veliko napetostjo pričakuje vpliv poslednjih razgovorov v Rimu.

Nov čl. minister

Praga, 10. maja. h. Za naslednika nemškega socialno-demokratskega ministra Czecha, ki je odstopil, je bil za ministra za narodno zdravje imenovan dosedanji minister brez portfelja dr. Ježek, ki pripada narodno-demokratski stranki.

Proslava rumunskega narodnega praznika

Beograd, 10. maja. p. V naši prestolnici je rumunska kolonija danes svečano proslavila rumunski narodni praznik osvobodjenja in zedinjenja. V saborni cerkvi je bila dopoldne svečana služba božja, nato pa je bil v poslanstvu velik sprejem, ki se ga je udeležilo zelo mnogo povabljenih gostov, med njimi zastopniki Jugoslovansko-rumunske lige ter mnogi ugledni Beograjčani.

Seja glavnega odbora JUU

Beograd, 10. maja. p. Ze dva dni zaseda v Beogradu glavni odbor Jugoslovanskega učiteljskega združenja. Na zasedanje je prišlo 38 delegatov iz vse države. Včeraj je predsednik Ivan Dimnik poročal o splošnem položaju učiteljstva g. Jovanović je podal daljši referat o finančnem položaju organizacije, g. Lazić pa je poročal o notranjem poslovanju združenja in dosedanjem delu glavnega odbora. Danes se je o vseh teh vprašanjih razvila debata, ki bo trajala še jutri.

Visoka odlikovanja italijanskih železničarjev

Beograd, 10. maja. a. Na predlog prometnega ministra so kraljevi namestniki odlikovali več vodilnih italijanskih železniških in drugih prometnih uradnikov. Poleg drugih so bili odlikovani z redom Jugoslovanske krone I. st. svetnik prometnega ministrstva Antonia Stefani, z redom Sv. Save I. st. državna podtajnika v prometnem ministristvu Mario Janelli in Giovanni Venturi, generalni direktor Karlo Velani iz Genove, vrhovni poveljnik fašistične železniške milice Vittorio Raffali iz Rima, glavni upravnik beneškega pristanišča Fausto Gambardella, z redom Sv. Save II. st. železniški direktor Amelio de Giovanni, v Trstu, z redom Sv. Save III. st. italijanski trgovinski ataše v Beogradu dr. Giovanni Paolo Benedetti itd.

Nadaljevanje pogajanj med Italijo in Francijo

Rim, 10. maja. br. Francosko-nemška pogajanja, ki so bila zaradi objekta kancelarja Hitlerja prekinjena, se bodo jutri nadaljevala. Za jutri popoldne je določen v palači Chigi sestanek zunanjega ministra Ciana z odpravnikom poslov francoskega poslanika Blondelom, ki se je te dni vrnil iz Pariza z novimi navodili.

Madžarska trgovinska pogajanja z Nemčijo

Budimpešta, 10. maja. o. V tukajšnjih gospodarskih krogih mnogo razpravljajo o bližnjih trgovinskih pogajanjih z Nemčijo. Posebno jih zanima vprašanje izvoza madžarskega žita in moke v Nemčijo. Kakor znano, je bivša Avstrija prevzela od Madžarske na leto po 200.000 ton žita in tudi velike količine moke. Poleg tega je Madžarska izvažala znatne kontingente svojega žita tudi v Nemčijo. Kakor sedaj zatrjujejo, bo Nemčija odkupila v bodoče od Madžarske še večjo količino žita, kakor ga je doslej Madžarska izvažala v Nemčijo in Avstrijo. Kar se tiče moke, bo ostan kontingent na isti višini.

Poslanik Mastny v avdienci

Praga, 10. maja. h. Prezident republike dr. Beneš je danes popoldne sprejel českoslovskega poslanika v Berlinu dr. Vojteha Mastnega.

Burna seja vodstva Hlinkove stranke

Bratislava, 10. maja. h. Snoci se je pod predsedstvom poslanca Tisa vršila seja vodstva slovske ljudske stranke. Kakor znano, je poslanec Hlinka bolan. Na sporodu seje je bilo vprašanje volitev in stališče stranke do vlade. Seja je bila izredno burna ter je trajala pozno v noč. Pokazala je, da menja odgovornih voditeljev ljudske stranke niso enotna in da mnogi ne odobravajo radikalnega kurza. Kljub temu je prevladovalo radikalno krilo. Komuniké, ki je bil sprejet s tesno večino, pravi, da slovska ljudska stranka vztraja na svoji dosedanji avtonomistični črti in da bo pri volitvah nastopila samostojno. Do volilnega sporazuma z nemškimi in madžarskimi opozicijskimi strankami pa ni prišlo.

Zahteve madžarske manjšine v ČSR

Praga, 10. maja. w. Sedaj so tudi poslanci združenih madžarskih strank v čsl. parlamentu v imenu madžarske manjšine predložili praški vladi svoje zahteve. V spomenici zahtevajo Madžari predvsem zakon za zaščito svoje manjšine, ki bi vseboval kazenske določbe za poizkuse raznarodovanja. Na kulturno-političnem polju zahtevajo zaščito svojih nacionalnih interesov v šolstvu. Pri tem je treba prilagoditi zgodovinski pouk madžarskemu duhu. Madžari zahtevajo tudi ustanovitve posebne madžarske univerze, uvedbo madžarskih krajevnih imen v pokrajinah, kjer prebivajo Madžari in proporcijo zastopstvo v upravi českoslovske države.

Angleško obvestilo Varšavi in Moskvi

London, 10. maja. b. Angleška vlada je včeraj po svojih diplomatskih zastopnikih v Varšavi in Moskvi obvestila poljsko in sovjetsko vlado o svojih posredovalnih korakih v Pragi. Istočasno doznava »Daily Telegraph« iz Pariza, da se sme pripisovati nedavni avdienci poljskega poslanika Lukasiwicza pri zunanjem ministru Bonnetu izredno velik pomen v zvezi z istim vprašanjem. Bonnet je v razgovoru s poljskim poslanikom poudaril, da je za Poljsko prišel čas, ko mora svoje odnose s Francijo postaviti izven vsakega dvoma. Ako se to v kratkem ne zgodi, Francija ne bo imela več interesa na ohraniti francosko-poljske zveze.

Bolgarski letalci na Oplencu in Avali

Beograd, 10. maja. Bolgarska uradna letalska delegacija, ki je s svojim včasnijim prihodom v Beograd istočasno z našo delegacijo otvorila promet na novi letalski progi Beograd-Sofija, je bila dopoldne na Oplencu, kjer je počastila spomin na pokojnega kralja Aleksandra, nato pa na Avali, kjer je položila venec na spomenik Neznanega junaka. V prvih popoldanskih urah se je vrnila v prestolnico. Ob 18. je poslanik dr. Popov priredil v poslanstvu svečan sprejem, zvečer pa jugoslovanski Aeroklub v svojih prostorih banket.

General Stevan Bošković upokojen

Beograd, 10. maja. p. Na lastno prošnjo je bil upokojen geodetski general in geografski znanstvenik general Stevan Bošković.

Predsedniki izpitnih komisij na strokovnih šolah

Beograd, 10. maja. AA. Trgovinsko ministristvo je določilo predsednike komisij za končne izpite na posameznih šolah. Za trgovsko akademijo v Ljubljani je določen načelnik trgovinskega ministrstva v p. David Korenić, za dvorazredno trgovsko šolo v Ljubljani dr. Milosav Ljutovac, za Celje dr. Laza Kostić, profesorja ekonomsko-komercialne visoke šole v Beogradu, na drž. srednji tehnični šoli v Ljubljani Mihalj Preželj, inspektor banske uprave v Ljubljani.

Zagrebski teniški spor

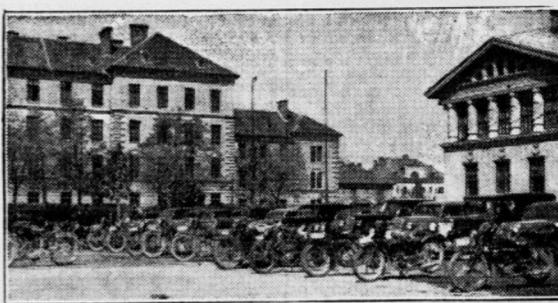
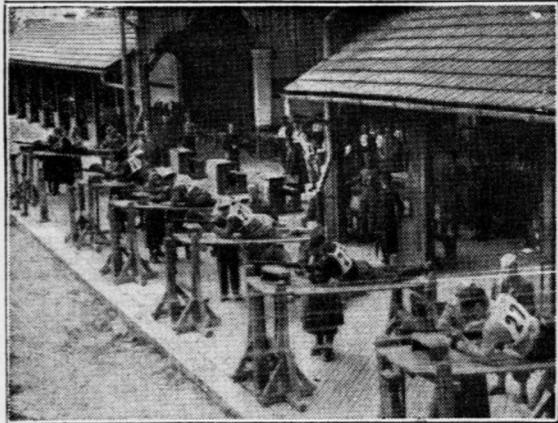
Zagreb, 10. maja. o. Komite za Daviso pokal je poslal danes Jugoslovanski teniški zvezi v Zagrebu brzojavno vprašanje, ali je ob priliki zadnjega tekmovanja s Českoslovskeo Cejnar rez brez dovoljenja vrhovnega sodnika zastupil igrišče, ko njegova tekma z Mitičem po sodniku še ni bila prekinjena. Jugoslovanska teniška zveza je takoj brzojavno odgovorila, da českoslovski protest ni bil utemeljen, ker sta se kapetana dogovorila, da se bodo tekme nadaljevale tudi preko 19. zvečer, če se dotlej še ne bo preveč zmurčilo. Cejnar pa je zastupil igrišče ob 18.55, čeprav tekma ni bila prekinjena. Tudi se ni javil sodniku niti vrhovnemu sodniku. Ker se v roku, ki ga je vrhovni sodnik določil, ni vrnil na mesto, je zmaglo prisodil Mitiču, tako da se je tudi celotno tekmovanje zaključilo v prilog Jugoslaviji. Londonska brzojavka očitno kaže, da komite za Daviso pokal ne namerava slepo ugoditi Čehoslovakom. Formalno je bil českoslovski protest v splošnem nemogoč, ker je razsoda vrhovnega sodnika tekmovanja že končno veljavna, glede na postavljeno vprašanje pa se bo tudi komite očitno moral odločiti za zavrnitev českoslovskega protesta.

Zemunska vremenska napoved: Po večini oblačno v vsej državi, posebno pa na zahodu, kjer bo še deževalo. Polagoma se bo zjasnilo in sicer najprej na zahodu. Dunajski: Nezanesljivo, po večini še oblačno vreme, v južnih Alpah deževno, temperatura brez bistvene spremembe.

še nekaj prizorov z obrambnega zbora

Po odmoru kilčejo trobente k zopetnemu nastopu — Vsak hiti na svoje mesto

Nedeljski drugi sokolski obrambni zbor, o katerem so bili v »Jutru« že dvakrat opisani v besedi in sliki, je najprepričevalnejše potrdilo besedilo vdanostne brzojavke Nj. Vel. kralja Petra II., starešini SKJ, v kateri je bilo naglašeno, da so prve misli zbora posevčene z najlepšimi željami za zdravje ljubljenskega kralja in starešine, za srečo naroda, za moč in slavo Jugoslavije. Z lepe manifestacije sokolske misli objavljamo danes še nekaj slik. Vsega, kar je bilo na tem veličastnem zboru, ni mogoče naslikati. V prvih dveh slikah so pozorljive bojne voje: na eni so Sokoli na strelišču, na dru-

gi pa pet prestoka ovir. Drugi dve sliki nam predočujeta start Sokolov-kolesarjev in parkiranje vozil. Iz sokolskega tabora so izšli najpoštrvalnejši borci za Jugoslavijo — vojni dobrovoljci, okrog Sokola so se nekdanj zbirali vsi, ki niso hoteli biti podložniki tuje države zdaj pa je Sokol domovni in tudi v vseh drugih pogledih urejeni dom vseh, ki hočejo zvesto služiti domovini in idealom, ki so jo ustvarili. Vse to je bilo prepričevalno dokazano na drugem sokolskem obrambnem zboru. Na tem zboru so bili zbrani zastopniki vseh ustvarjajočih slojev naroda in s ponosno razvito trobojnico, z veselo samozavestjo, kakor tudi z raznimi napori in tekmovalji, so dokazali, da se znajo za ideje, katere kirijo in katerim so se posvetili, tudi boriti.

Predstavniki turizma v Loki in Kranju Slabo vreme je nekoliko oviralo izlete

Ljubljana, 10. maja. Predstavniki mednarodnega tujskega prometa, ki so večeraj popoldne prispeli v Ljubljano, so si najprej ogledali zanimivosti mesta ter obiskali zbirke Narodne galerije in Narodnega muzeja. Po ogledu so se z zastopniki Zveze za tujski promet in mestne občine zbrali k skromni zakuski v nebotičniku.

Ob 20. je mestna občina priredila gostom večerjo v srebrni dvorani hotela Uniona, ki so se je udeležili tudi predstavniki banske uprave, mestne občine, Zveze za tujski promet in Zveze gostilničarskih združenj. Med večerjo je podpredsednik dr. Ravnhar pozdravil zastopnike mednarodnega turizma najprej v slovenščini, nato pa v francoščini in nemščini. Poudarjal je veliki pomen mednarodnega tujskega prometa za kulturno sožitje med narodi in je izrazil upanje, da bo obisk šefov turističnih zavodov iz vse Evrope prinesel mnogo koristi napredku turizma pri nas. Za njim je govoril predsednik Zveze za tujski promet, načelnik dr. Marn, ki je prosil goste, naj našo zemljo objektivno prikazujejo svetu in naj po povratku iz Slovenije privabijo čim več tujcev v naše kraje. V imenu gostov se je za pozdrave in za gostoljubje zahvalil J. G. Beurs, zastopnik Netherlandsche Reisevereniging iz Haaga, ki je slavil lepoto naše zemlje in

posebej se odlike naših termalnih kopalnišč, pohvalil vzorno organizacijo potovanja in se posebno še zahvalil mestni občini za pozornost, ki jo je potnikom izkazala.

Davi ob 8.30 so gostje v spremstvu direktorja »Putnika« dr. Žižka z avtobusom odhiteli proti Gorenjski. A vreme naših zemlji najbrž ni naklonjeno. Prav danes, ko so hoteli predstavniki našega turizma razkazati gostom enega najlepših kotičkov naše zemlje, Poljansko dolino z Visokim in Gorenjo vasjo, je neprestano deževalo, tako da so morali reducirati program. Na poti so se najprej ustavili v Škofji Loki, kjer jim je domače Tujsko-prometno društvo priredilo kosilo pri Zihertu. Postregli so jim tudi s slovečimi prestami, ki so nekakšna nacionalna jed škofjelčanov, za spomin pa so jim naložili še okusnega loškega kruhka. Popoldne so se odpeljali proti Kranju, a tudi tu niso mogli izvesti začrtanega sporeda. Mimogrede so se ustavili na Gaštevju, da si v višine ogledajo mesto in silkovito okolico. V Kranju so se nastanili pri Stari pošti in pri Jelenu. Odpadel je tudi izlet na Jezerško, ob 20.30 pa jim je mestna občina priredila večerjo pri Stari pošti z družabnim večerom, ki so se ga poleg predstavnikov kranjskega javnega in gospodarskega življenja udeležili tudi nameščenci Putnika, ki so se s posebnim avtokarom pripeljali iz Ljubljane.

Kje je poldrug milijon „Privredne zadruge“ še vedno prihajajo v Maribor ogorčeni oškodovanci

Maribor, 10. maja. V aferi »Privredne zadruge« je nastal sedaj nov položaj. Policija je namreč prejela od nekaterih zadrugarjev obvestilo, da razpošila celjski zastopnik zadrugarjem »Privredne zadruge« pisma, v katerih jim sporoča, da se je »Privredna zadruga« fuzionirala z »Zagrebsko zadrugo«, ki ima svoj sedež v Zagrebu, Tomislavova ul. 17. V tem pismu vabi omenjeni zastopnik »Privredne zadruge«, da naj člani redno vplačujejo svoje prispevke, ker je »Zagrebska zadruga« prevzela vso aktivno in pasivo »Privredne zadruge«.

Iz omenjene okrožnice je torej razvidno, da zadeve še ne bo tako kmalu konec in se bo težišče teh zadrug sedaj najbrže preselilo v Zagreb, kamor se je svojevčasno preselila tudi zloglasna »Ekspozitna zadruga«. Kakor je mariborska policija doslej ugotovila, je vsak zadrugar vplačal mesečno povprečno 150 dinarjev in so znašali mesečni dohodki »Privredne zadruge« pri stanju okoli 1850 članov okoli 275.000 dinarjev. Ker pa »Privredna zadruga« v zadnjih mesecih ni izplačala nobenih posmrtnin, je očitno, da mora imeti »Privredna zadruga« najmanj 1 milijon in 500.000 dinarjev gotovine.

Ker policijski organi ob priliki uradnega zapечатja poslovnih prostorov v Tattenbachovi ulici niso našli nobenega denarja in le dve hranilni knjižici, glaseči se na tuja imena s skupno vlogo 1100 dinarjev, ter izveček Poštne hranilnice z vlogo okoli 9000 dinarjev, je jasno, da mora denar nekje biti. Policija skuša sedaj to zamotano zadevo razvozlati ter se vršijo tudi poizvedbe, kam so izginile nekatere glavne knjige zadruge, o katerih ni ne duha ne sluha.

Pred mariborskim sreskim sodiščem so bile večeraj dopoldne tri razprave proti »Privredni zadrugi« in sicer zaradi tožbe nekaterih zadrugarjev glede izplačila posmrtnin. Kakor smo že navajali, »Privredna zadruga« že nekaj mesecev ni izplačala zadrugarjem upravičene posmrtnine, zaradi česar so prizadeti zadrugarji vložili civilno tožbo pri mariborskem sreskem sodišču. Razprave pa se niso končale ter se bodo vse zasebne tožbe proti »Privredni zadrugi« priključile kazenskemu gradivu proti »Privredni zadrugi« ter proti »ravnatelju« omenjene zadruge Jožetu Rožetu.

Kako veliko ogorčenje vlada v vrstah »Privredne zadruge« proti »ravnatelju« Rožetu, je razvidno iz dejstva, da prihaja še sedaj dnevno veliko število oškodovancev pred poslovne prostore zadruge v Tattenbachovi ulici, kjer dajejo duška svojemu ogorčenju.

Regulacijska dela se končujejo Zdaj je še nevarna Iška dobila urejeno strugo

Ljubljana, 10. maja. Načrtostna in dolgotrajna regulacijska dela v strugi Ljubljanske so tik pred zaključkom. Bilo je mnogo naporov in stroški so šli v milijone. Toda zdaj je namen v lepi meri dosežen.

Lepa slika se nudi gledalcu ob dovršenih delih na špic in ob pričetku Gruberjevega prekopa. Obe nabrežji in razvodju sta se izpremenili v svojevrsten park. Pozimi in vso pomlad so ti nabrežji urejevali in pred nedavnim časom so nasadili še okrasno grmičevje, ki naj bi kot živa meja varovalo urejeno nabrežje pred razposojeno in neodgovorno mladino. Vse je bilo prekopano in zravnano, začela je zeleneti trava prav po vrtnarski disciplini in nikjer ni

več sončič in ležišč za običajne kopalce. Kaže, da je kopalcem na špic in ob Gruberjevem nabrežju za vedno odklenkalo.

Poslednja preureditvena dela, preostala še od regulacije Ljubljanske, se bližajo koncu. Te dni urejajo po vsem Gruberjevem nabrežju cestnice in pravkar utrjuje njegovo središče z debelim kamnenjem in gramozom. Robniki na levem hodniku so že vstavljene in na desni strani zaključeni, pota za pešce primerno nasuta. Cestni valjar že čaka na Privozu pripravljen, da stopi v akcijo. Tako bo v najkrajšem času odprta in javnosti izročena ta prometna cesta, ki bo zelo razbremenila močno nalpano, prezozko Karlovško cesto in Florijansko ulico. Nemoteno se bo odlej moglo razvijati ži-

Zjutraj...

zlasti pa
zvečer

Sargov

KALODONT

proti zobnemu
kamnu

vahno vršenje vozovnega parka, kakor tudi naraščajočega poleta avtomobilov.

Ko so izvrševali glavno regulacijo struge Ljubljanske, so skoro istočasno pričeli najprej z regulacijskimi deli njenih pritokov Gradaščice in Malega grabna, v zadnjem času pa so se lotili tudi urejevanja potoka Iške na Barju. Glavni odbor vodne zadruge za obdelovanje Barja, ki združuje skoro vse barjanske posestnike, se je že lani mnogo prizadeval, da se kolikor mogoče hitro prične regulacija Iške, najmočnejšega pritoka Ljubljanske na Barju, saj je od njene regulacije v največji meri odvisna celotna regulacija Barja. Terenska tehnična sekcija za regulacijo Ljubljanske je zatorej predložila banski upravi načrt s prošnjo za nakazilo čim večjega prispevka k obnovitvenim delom. Banska uprava je že lani prispevala za regulacijo Iške 50.000 dinarjev in je glavni močvirski odbor še priložil 60.000 din, zato so pozimi lahko pričeli z regulacijskimi deli Iške.

Ker je Iška v njenem zgornjem delu pod Krimom hudournik, ki ob vsakokratnih povodnjah silno naglo naraste, ne more ovska struga dovolj hitro odvajati vode, ki prestopa bregove. Barje je zaradi Iške pogosto poplavljeno v velikem delu, zlasti ob Lipah in v Črni vasi. Pred poglavitvijo struge v mestu je bila gladina Ljubljanske na Barju dva do tri metre višja, zato je Ljubljanska ob deževju, zlasti pomladi, ko se je tajal sneg, in ob jesenskih povodnjah zadrževala vodovje njenih pritokov, pa se ni mogla hitro odtekat, kar je bil glavni vzrok poplav. Lani je Iška devetkrat prestopila bregove.

Nekaj manj kot štiri kilometre na daljavo bo treba urediti potok Iško. Z regulacijskimi deli so pričeli letos ob ugodnih dneh prvih mesecev. Ves marec in deloma v aprilu so trajala obnovitvena dela v prvem odseku Iške, med njenim izlivom in Peruzijevim mostom pri Lipah. Že po regulaciji tega odseka se opaža, da se voda mnogo hitreje odteka, približno 70 kubičkov na sekundo, kar bo zadostovalo, da se bo narasla voda lahko odtekla v nekaj urah. Dela so bila zelo otežena zaradi slabega vremena. Ker se posebne barjanske vodomerne zemeljske plasti pri preseku nevarno premikajo, so morali biti pri delu zelo opretni in obenem spretni, da ga zemeljski usadi niso preveč ovirali.

Dolžina prvega odseka znaša 320 metrov. S tem delom pa seveda na barjanskem ozemlju še ni končana regulacija potoka Iške, kajti v bližnji bodočnosti bo treba regulirati strugo še v dolžini 3400 metrov tj. do mosta na banovinski cesti pri Tomišlju. Načrtj za vsa ta dela so že izgotovljeni. Odprto pa ostane še vprašanje razpoložljivega kredita, ki utegne znašati okrog 900.000 dinarjev, zato sedaj še ne moremo poročati, kdaj bodo nadaljevali regulacijo. Hudourniški odsek dravske banovine bo opravil regulacijo izven barjanskega ozemlja proti izviru Iške, in bodo ta dela nekoliko cenejša kakor v prvem odseku, ker bodo zemeljska dela lažja, teren za hakop pa je mnogo ugodnejši.

Franja Vošnjakova

Dne 6. maja je dopolnila 35-letno službovanje na Ponikvi zaslužna in spoštovana učiteljica gž. Franja Vošnjakova, doma iz znane zavedne nacionalne rodbine v Celju. Kot 18-letno dekle je prišla na Ponikvo, vzgajala rod za rodom, preživela med nami grozote svetovne vojne, propagirala neumorno »majsko deklaracijo« in doživela z nami trenutke narodnega osvobojenja.

V vseh 35 letih, ki jih je preživela med nami, je vedno in povsod podpirala napredna društva, s svojim delom je bodrila mladino in ji dajala najboljši vzgled vztrajnosti in požrtvovalnosti. Bila je soustanoviteljica Sokola in vseskozi aktivna članica uprave. Ob 25-letnici učiteljstva na Ponikvi je bila za vse zasluge imenovana za častno občanko, čast, ki jo je dosegla le malokateri Slovenka. Za uspehe v prosveti je bila odlikovana z redom sv. Save. Ob 35-letnici službe ji želimo, da bi ostala še dolgo med nami čila in zdrava!

Pevski zbor iz Plovdiva nas obišče

Kakor smo že kratko zabeležili, se pripeljejo v četrtek 12. t. m. z beogradskega brzojavkom ob 20.24 v Ljubljano člani moškega zbora Plovdivskega pevskega društva, ki bodo v vseh večjih krajih naše ožje domovine priredili svoje koncerte, na katerih bodo prikazali lepoto bolgarske pesmi in svojo visoko pevsko kulturo.

Obisk Plovdivskega pevskega društva in njega koncerti v Sloveniji bodo brez dvoma tudi mogočne in iskrene manifestacije jugoslovensko-bolgarskega bratstva, saj spada to društvo med one bolgarske organizacije, ki so med prvimi neustrašeno zagovarjale idejo bratskega zblizanja med Jugoslavijo in Bolgarijo.

Plovdivsko pevsko društvo spada med najboljše pevске zborove v Bolgariji ter je obenem najstarejše bolgarsko pevsko društvo. Njegova ustanovitev spada v prva leta po osvobojenju Bolgarije izpod turške jarma. Društvo je rodila nacionalna potreba.

V maju l. 1895. se je sestalo 18 rodoljubov, ki so sklenili ustanoviti bolgarsko pevsko društvo. Pod vodstvom sedanjega predsednika društva in slovečega bolgarskega skladatelja Angela Bukoreštljeva so takoj tudi pričeli s pevskeimi vajami in pozimi istega leta so priredili že dva javna koncerta, ki sta bila v javnosti sprejeta z največjimi simpatijami. Za plovdivski bolgarski živelj sta bila izreden dogodek, kajti do takrat Plovdivčani se niso slišali — razen v cerkvi — bolgarskega petja.

Kmalu po novem letu 1896 je sklical takratni plovdivski podžupan sestanek vidnejših meščanov, na katerem je bila definitivno sklenjena ustanovitev »Plovdivskega

pevskega društva«. Nač rojak prof. Anton Bezenšek, skladatelj Angel Bukoreštljev in prof. D. Bagrilov pa so bili pooblaščen, da sestavijo pravila novega društva. Ta so bila kmalu gotova in v marcu 1896. l. se je vršil ustanovni občni zbor, na katerem je bil izvoljen za društvenega predsednika prof. Anton Bezenšek. Ob ustanovitvi je društvo štelo že 60 članov. O ustanovitvi je po Bezenškovi zaslugi poročal skoraj ves slovanski tisk in društvo je prejelo zlasti iz Srbije, Hrvatske, Slovenije, Češke in Poljske mnogo pozdravnih pism in brzojavov. Še istega leta je bil poleg moškega zbora ustanovljen tudi društveni orkester, ki ga je vodil Hrvat A. Rublič, začelo pa se je tudi s tečajji za instrumentalno in vokalno glasbo. Na željo mnogih dam je kmalu bil tudi ustanovljen mešani zbor.

Razen domačih koncertov je društvo začelo prirejati koncerte tudi po raznih krajih Bolgarije ter povsod dajalo inicijativo za ustanovitev krajevnih pevskih zborov. Tako je Plovdivsko pevsko društvo postalo matica vseh današnjih bolgarskih pevskih zborov ki jih je preko 120 in ki imajo v Sofiji svojo osrednjo organizacijo v Bolgarski pevski zvezi.

Ker je v začetku primanjkovalo bolgarskih skladb so pevci izpolnjevali svoje koncertne programe prvinstveno s skladbami slovanskih narodov. Skoraj na vsakem koncertu so bili zastopani V'har, Zajc, Mokranjac, Jenko, Smetana, Dvořak i. dr. Prvi domači skladatelj, ki je prišel na spored bolgarskih koncertov, je bil Angel Bukoreštljev.

Moški zbor društva pa je nastopal več-

krat na leto v Plovdivu na brezplačnih koncertih pod mlilim nebom, kjer je prepeval domorodne slovanske pesmi. In tako je zasluga Plovdivskega pevskega društva, da je več naših jugoslovenskih skladb postala svojina bolgarskega naroda. Ni izključeno, da je na ta način med Bolgare prišla tudi ona naša »Mi Slovenci vinca ne prodamod«, ki je pozneje prišla v bolgarske šolske pesmarice in jo danes v Bolgariji prepeva staro in mlado.

Plovdivsko pevsko društvo pa je že takoj po ustanovitvi vzpostavilo stike s sodobnimi društvi zlasti na ozemlju današnje Jugoslavije. Že l. 1896. je povabilo v goste Pirotsko pevsko društvo, s prvim beogradskega in zagrebškega pevskega društva pa vzdržuje stike neprenehoma od svojega postanka do danes. V zadnjem času so bili gosti društva ljubljanske Glasbena Matica, Učiteljski pevski zbor, Slovenski vokalni kvintet, beogradske »Stankoviće«, zbor praških učiteljev itd. L. 1929. si je društvo zgradilo svoje lastni dom, l. 1934. pa je prvič koncertiralo v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu. Takrat so povsod bili njegovi koncerti odlično obiskani, saj so pa to bratski Plovdivčani kot prvovrsteni in najstarejši bolgarski pevski zbor tudi zaslužili.

Domaće vesti

Iz Ljubljane

*** Smrt slednega nacionalista.** V Beogradu je umrl zdravnik in bivši narodni poslanec dr. Djuro Ostojić, star 49 let. Medicinske studije je dovršil v Pragi, kjer je po žrtvovalno deloval v akademskih organizacijah. Bil je tajnik in pozneje predsednik akademskega društva »Sumadija«, leta 1913. pa je postal predsednik Zveze akademskih društev v Pragi. Bil je tudi član raznih tajnih nacionalnih organizacij v Bosni in Hercegovini. V Pragi je ustanovil društvo »Skerlić in tudi agrarni klub jugoslovenskih akademikov v Pragi je bil ustanovljen po njegovi iniciativi. Ze kot akademik je sodeloval pri raznih listih in revijah. Balkanske vojne se je udeležil kot dobrovoljec — zdravnik, svetovna vojna pa ga je zatekla v Bosni, kjer je bil zaprt z drugimi srbskimi revolucionarnimi omladinici. Po raznih zapirah so ga vlačili 32 mesecev, do konca vojne pa je bil interniran v Aradu. Po osvoboditvi se je dr. Ostojić posvetil kulturnemu in socialnemu delu. Bil je predsednik združenja za socialno in kulturno delo, predsednik društva bivših internirancev ter starosta sokolske čete v Kasindolu, kjer je vestno in uspešno deloval kot zdravnik urada za zavarovanje delavcev. Nekaj časa je bil tudi podpredsednik zdravniške zbornice v Sarajevu. Leta 1931. je bil izvoljen za narodnega poslanca na listi g. Petra Zivkovića, pridružil se je Jugoslovenski nacionalni stranki ter ji ostal zvest do smrti. Bil je član njenega glavnega odbora. Čast njegovemu spominu!

*** Stipendije za kandidate iz Jugoslavije** za leto 1938/39 razpisuje francoska vlada. Prošnje morajo biti vložene najkasneje do 21. t. m. na rektoratu univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani. Pogoji so naslednji: 1) kandidati za stipendije francoske vlade morajo biti jugoslovenski državljani; 2) imeti morajo opravljen diplomski ali temu enakovreden izpit; 3) dokazati morajo dobro obvladovanje francoskega jezika in to s potrdilom ali lektorja francosčine na univerzi ali pa francoskega konzula, ki je najbližji njihovem bivališču; 4) kompletne vloge je predložiti rektoratu univerze, ki jih pregleda in nato odpošlje francoskemu poslanstvu. — Te vloge morajo vsebovati: a) prošnjo, naslovljeno na francoskega ministra v Beogradu, seslavljeno v francosčini in lastnoročno podpisano; b) izpolnjeni in podpisani formulari v dveh izvodih, opremljeni z dekanatskim pečatom, podpisom fakultetnega profesorja, lektorja ali francoskega konzula; c) prevod diplome, uverjeno po pristojnem dekanatu; d) vse dokumente, razprave, brošure ali objavljena dela in vsa druga dokazila, ki lahko služijo komisiji za presojo. Ti dokumenti so takse prosti. Kandidati prejmejo formulare in potrebna pojasnila na rektoratu univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani.

*** Novi vojni red.** O polnoči od sobote 14. na nedeljo 15. maja t. l. se uveljavljajo novi vojni red. Promet vlakov je razviden v vsaki postaji na stenskih voznih redih. Nadalje se obvešča potujoče občinstvo, da ne bo vozil več v soboto dne 14. maja 1938 potniški vlak št. 8618b na progi Jesenje — Rateče Planica, ki je odhajal z Jesenja ob 22.37 in imel zvezo z brzim vlakom št. 2, ki odhaja iz Ljubljane gl. kol. ob 20.48.

*** Svoj pogreb je pripravila in naročila** mizarjeva vdova Marija Piškoričeva v Bjelovaru. Bjelovarski mizar Tajbar, ki izdeluje krste, je dobil priporočeno pismo, v njem pa 750 din. Pismo mu je pisala Marija Piškoričeva ter natančno razložila, kakšno krsto naj ji takoj pošlje domov, ker bo takrat že mrtva. V pismu je bila tudi ključ od stanovanja. Mizar Tajbar se je s pismom in ključem napotil k policiji, ki je stanovanje odprla. Vdovo Marijo so našli v sobi obešeno. V stanovanju je bilo vse v najlepšem redu in celo umivalnik s svežo brisačo je bil pripravljen za zdravnika, ki bo ugotovil smrt. Našli so še razna navodila zaradi pogreba, samo tega ni vdova napisala, zakaj si je vzela življenje. Otrok ni imela in živela je v dobrih razmerah.

*** Prešernova proslava na univerzi.** Slavistični klub na univerzi priredi v soboto 14. t. m. ob 11. dopoldne v zbornični dvorani na univerzi Prešernovo proslavo s govorom in recitacijami Prešernove pesmi. S tem se tudi akademiki naše univerze pridružijo ostali slovenski javnosti posebej pa še mladini, ki je ob priliki nabiranja prispevkov za odkup Prešernove hiše po vsej slovenski zemlji priredila podobne proslave. Danes, ko se pobirajo prispevki za to opremo rojnine hiše našega prvega pesnika, je taka prireditev tembolj upravičena.

*** Krajevna protituberkulozna liga** priredi ob priliki protituberkulozne tedna naslednje predavanje: v četrtek 12. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice predavanje za vsa javnost: predavajo g. zdravniki: dr. Prodan o razvoju in zdravljenju tuberkuloze (predavanje z diapozitivi), dr. Mis o tuberkulozi in družini, dr. Rupnik pa o socialnem zavarovanju v borbi proti tuberkulozi. Vabimo vse, ki si žele o tej med našim na rodno razširjeni bolezni slišati, da pridejo polnoštevilno. V petek 13. t. m. ob 20. bo istotam predavanje za vse vajece s filmom in diapozitivi. Predaval bo dr. Krisper o tuberkulozi in vajencih. Naproseni so vsi delodajalci, da svoje vajece na to predavanje opozorijo in jim priporočijo udeležbo.

In Vi?

Ali ste si že ogledali velikomestno izbiro vsakovrstne manufakture po najnižjih cenah! Če še ne, pridite k

BRATA VLAJ WOLFOVA UL. 5.

*** Slovensko zdravniško društvo** priredi ob priliki protituberkulozne tedna naslednja predavanja: dr. Fran Debevec: Tuberkuloza in krvotok, dr. L. Merčun: Elektrokardiogram pri tuberkuloznih ob. B. Savišek: Leotova blokada. Predavanja bodo dne 13. maja v predavalnici internega oddelka obč. državne bolnišnice v Ljubljani. Začetek ob 18. Vabljeni vsi gg. zdravniki in medicini.

*** Predavanje SPD za člane mladinskega oddelka** in tudi za vse ostale ljubitelje prirode bo v petek 13. t. m. ob 18. v predavalnici Srednje tehniške šole v Askerčevi cesti. Predaval bo g. p. Žurga o geologiji v naših planinah. Predavanje bo zelo zanimivo in poučno za vsakega planinca.

*** JNAD Jugoslavija.** Danes ob 20. uri se bo vršila v društvenih prostorih redna seja centralnega odbora. Tajnik I.

KINO UNION Telef. 22-21 **Willy Forstova: SERENADA** Danes nepreklono zadnjikrat ob 16., 19.15 in 21.15 ur.

*** Kakor se je po šestih mesecih rešil** snega. Po dolgem in napornem delu je spet urejena za promet važna cesta Peč—Andrijevica, ki vodi preko čakorskih planin. Šest mesecev so bile te planine pod snegom in v tem času ni bilo rednega prometa. Kakih 20 km so se potniki vozili iz Peči proti Andrijevici, potem pa so morali peš preko zasnežene planine. Na drugi strani jih je spet čakal avtomobil, da so se z njim vozili v Andrijevico. Priljago potnikov so prenašali nosači, ki so taborili na zasneženi planini. Cesta Andrijevica—Peč je zelo važna, ker veže Črno goro z rodovitno Metohijo. Po tej cesti prevažajo avtomobili iz Metohije živeč v Črno goro. Dolgotrajni prometni zastoj je občutila vsa Črna gora in je bilo zdaj za otvoritev ceste seveda veliko zanimanja. Prvi avtomobili so vozili preko Planine med snežnimi zidovi, ki so visoki do 5 metrov.

*** Spored javne produkcije gojencev** drž. konservatorija, pod naslovom »Poljska glasba« 13. t. m. ob 18.15 v veliki Filharmonični dvorani je naslednji govor predsednika Jug.-poljske lige dr. Moleta, »Chopinove Varijacije« op. 12 zaigra Gojmir Demšar. Pavlovčič Stefanija bo zapela Chopinov samopjev »Zale in Karłowiczew »Večerc« v tšini. Srečko Zalokar bo igral na violini Tansmanov »Intermezzo«, »Nokturno« in »Finale«. Tenorist Janez Lipušček zapoje recitativ in arijo iz Monjezkove opere »Strašni dvor«. Chopinovo »Polonezo« v e-molu bo zaigrala Zorka Bradačeva »Nokturno« letzade klavir lja pa na čelu Bogomil Čehovin. Ostere-Valljo Marta bo zaigrala Chopinovo »Nokturno« v g-duru in »Preludij« v f-molu. Tenorist Alojzij Gostiša bo zapel Nowowiejskega »Kujawiactin Marekov samospjev »Podaj mi roko«. Bojan Adamič bo izvajal Chopinovo »Fantazijo« v f-molu, sopranistka Ljudmila Poljanar pa zapoje Ledelovo »Vesrko hrepencej« in Karłowiczewo »Začarano princezo«. K sklopu zaigra Marta Ostere Mazilewkega »Suito«. Začetek bo točen, občinstvo bo dana prilika, da spozna dela, ki se pri nas običajno ne izvajajo.

*** Koncert bolgarskih pevcev iz** Plodiva bo 13. t. m. ob 20.30 v veliki Filharmonični dvorani. Bolgari so sijajni pevci, kar je dokazal še vsak njihov koncertni nastop, v Ljubljani. Na sporedu so bolgarske narodne in umetnine pesmi. Adamičeva »Franciac« in Gotoveva skladba »Vardar«. Dirigent zbora je Ivan Kočev. Bolgari se pripeljejo v Ljubljano jutri z večernim brzovlakom, nato pa bodo potovali po Sloveniji, kjer priredijo 8 koncertov v raznih krajih. Občinstvo vabimo, da v petek zvečer napolni veliko Filharmonično dvorano in pozdravi brate iz Bolzarije. Vstopnice v knjigarni Glasbene Matic.

*** Jurjevanje na** Gradu priredita kakor vsako leto, tudi letos dne 15. t. m. šentpetrski in šentjakovski CM podružnici. Ljudsko slavlje bo na dvorišču in okoli gradu. Zjutraj bo bogoslužje v grajski kapelici, popoldne pa zakatni del. Oskrbljeno bo za dobro in ceneno jed in pijačo. Srečevalo bo nudil občinstvu lepe dobrote. Ker je čisti dobiček namenjen naši narodno obrambni družbi, upamo, da se udeležijo jurjevanja vsak zavezen rodoljub, ki bo z malim darom pripomogel Družbi sv. Cirila in Metoda, ki stoji v teh pomembnih časih izpolnjuje smotno in vztrajno svoje nacionalno delovanje. Zdrženi odbor obeh podružnic vabi vse na veselo »jurjevanje«.

*** JNAK »Edinstva«** obvešča svoje članstvo, da se sigurno udeležijo sprejema bolgarskih pevcev, ki bo v četrtek zvečer ob 8. na glavnem kolodvoru.

*** Martina Sušnika** so deložirali, Martinu Sušniku, kleparskemu in krovskemu mojstru ki je ena najbolj znanih, najbolj originalnih korenin našega mesta, saj ima kljub 75 letom in mnogim težkim preizkušnjam v življenju še zmerom rekord v plezanju po cerkvenih strehah in stolpih, so prizadejali grenko krivico. Dvajset let je živel z družino v skromnem stanovanju v Florjanski ulici, ki si ga je bil na cerkvenem svetu zgradil na lastne stroške, da je v tistih 20 letih zgradbo vsega skupaj kakih 28 tisočakov. Objubili so mu, da bo lahko pod streho ostal do smrti, samo da bo opravljal kar je krovskega in kleparskega dela na šentjakovski in šentflorjanski cerkvi. Nedavno pa so njegovi prostori postali potrebni šentjakovskemu Prosvetnemu društvu, pa so ga z družino in z vsem, kar premore postavili na cesto, a za prvo silo so mu na Cesti na loko oskrbeli v neki bašti zaslanje bivališče, o katerem pa se je mestni fizičar izrazil, da ne more nuditi strehe človeku. Tako se je Sušnikova družina razbila, da je poiskala zavetja pri dobrih ljudeh. Simpatičnemu možu, ki ga pozna pod Ljubljano, želimo, da bi s svojimi ljudmi km. pridelal do dostojnega stanovanja.

Romantična epizoda iz burne dobe velike francoske revolucije v vellefilmu

Revolucijska svatba

Paul Hartmann
Brigitte Horney

PREMIJERA KINO MATICA 21-24 Ob 16., 19.15 in 21.15 ur!

*** Uprava Škola I—Tabor** poziva članstvo, ki se je prijavilo za potovanje na vesokolski zlet v Prago, da vplača čimprej v društveni pisarni potreben denarni znesek. Natančnejše informacije daje društvena pisarna. Naraščajnice in naraščajnike, ki so se prijavili za potovanje na sokolski zlet v Prago, pa poziva, da vplačajo do 13. t. m. v društveni pisarni na Taboru potrebni denarni znesek. Natančnejše informacije daje društvena pisarna.

*** Hoja hej, hej!** Pomlad je tu, vse zeleni — in vsaka ptička žvrzoli — pa naj si bo star ali mlad — v nedeljo naj hiti na Grad! — Tam gori bo Ciril Metod — na koše nudil vam dobrot. — Dovolj okusne bo jedaje — dovolj kokinstve pijače. — Pa srečevali in godbe tri — in lepo petje z vseh strani. — Za dosti letnosti še vemo — pa danes tu jih ne povemo, — jih nečemo razkričati. — Kdor hoče se prepričati, — naj pride se poradovat — v nedeljo na ljubljanski grad!

*** Ljubljanski grb** poznajo vsi občani, vendar pa ne vedo vsi, da so grbi prav tako zaščitni, kakor n. pr. imena, ter se jih zato nihče drug ne sme posluževati razen pravih lastnikov. Uporaba mestnega grba je torej pridržana izključno mestni občini ljubljanski in njenim institucijam ter zato opozarjamo, da je uporaba ljubljanskega grba po družini, zasebnikih in podobno brez dovoljenja mestne občine nedopustna in bi kršiteli te starodavne pravice mestne občine priliči navzključ z zakonom.

Cvetličarna BAJT je zdaj v Franciški ulici (nasproti Uniona) »ROŽA«. Cene kon-cvetličarna »ROŽA«. kurenčna.

*** Vaj malo takta!** Prijatelj lista nam piše: Velikostna manifestacija, s katero je v nedeljo zadivil Ljubljano drugi obrambni zbor naše sokolske župe, je šla marsikomu na živce.

O tem nam priča tudi majhen, a značilen incident do katerega je prišlo na cesti pred znano Pezdrijevo trgovino v Gradišču. Ko je čelo sprejeda s kolono motociklistov, avtomobilistov in kolesarjev prišlo mimo je od Rimeke ceste privozil tramvaj. Ko je voznik spoznal, da med trajanjem povorke ne bo mogel dalje, se je ustavil na progi. Malo nato je prišel za njim drug voz, a voznik tega se tisočglave množice niso zdale vredne obzira in je hotel za vsako ceno dalje. Z zvonjenjem in prigovarjanjem je hotel še svojega prednika pripraviti do tega, naj vozi dalje, čeprav je po vsem svetu običaj, da se v primeru takšnih manifestacij za ostanje ustavlja promet. Njegovo zadržanje je upravičeno razburilo občinstvo v špalirju.

Prej ali slej veste tudi vi, gospa, nosili samov

VISETIL TRIKO PERILO

*** Plačilni nalogi** za vodovodno naklado, gostaščno, pristojbino za kanale in vodomernično za proračunsko leto 1938/39, ki jih ravnokar razpisuje mestno poglavarstvo, so pogrešni listi, pravi točiki, ki jo je naš list objavil v nedeljski številki med vestmi iz Ljubljane. Objavljamo pojasnilo mestnega magistrata: V smislu pravilnika o izvrševanju proračuna mestne občine ljubljanske za proračunsko leto 1938/39, je treba odmeriti vodovodno naklado, gostaščno in kanalsko pristojbino od uradno ugotovljene kosmate najemnine za davčno leto 1937. Ker je ta pravilnik sprejel ljubljanski mestni svet na svoji proračunski seji 9. marca in je navedeni pravilnik potrdilo tudi ministarstvo za finance z odločbo št. 3.228.VII z dne 18. marca, je moralo mestno računovodstvo na novo odmeriti mestne hišne davčnine na osnovi iste uradno ugotovljene najemnine za l. 1937., ki je veljala tudi za lukajšnje davčno upravo. Pri odmeri zgradarine za davčno leto 1937. pa se je morala davčna uprava poslužiti lasije iz davčnega leta 1936., to pa radi tega, ker je ministarstvo za finance z rešitvijo Pov. št. 996. z dne 8. oktobra 1936., zasnovano na pooblastitvi iz št. 125. zakona o neposrednih davkih, pravoveljavnost osnovne k odmeri zgradarine za l. 1936. podaljšala. To tudi za l. 1937. Po tej rešitvi ministarstva za finance se torej načelno za davčno leto 1937. niso vlagale kake davčne napovedi, temveč se kot prijave dohodkov za odmero zgradarine za davčno leto 1937. veljale stare lasije, to je: uradno ugotovljene najemnine za davčno leto 1936. Nove davčne napovedi za davčno leto 1937. je bilo izjemoma mogoče vlagati v času od 16. novembra do 16. decembra 1936. le onim davčnim zavezanecem za njihove že prej obdavčene zgradbe, če se je dohodek od zgradb bistveno t. j. za 25% povečal ali zmanjšal, in za nove zgradbe, prizidke ter nadzidke. Za vse ostale davčne obvezance, pri katerih je bilo zmanjšanje dohodka od zgradarine manjše od 25%, pa davčne uprave sploh niso jemale dohodka in ponovno oceno, niti niso na novo odmerile zgradarine za l. 1937. temveč je za to leto veljala pravomočna odmera, izvršena za l. 1936. Mestno računovodstvo zato pri odmeri mestnih hišnih davštin za proračunsko leto 1938/39 ni napravilo napake in je pravilno vzelo pri tej odmeri za osnovo tisto odmerno podlago, ki je veljala v davčnem letu 1937. tudi za državna finančna oblastva. Ne drži trditve, da je za novo odmero mestnih hišnih davštin služila kot osnova za tri proračunska razdobja veljavna davčna osnova, temveč je res, da so bile vodovodna naklada, gostaščna in kanalska pristojbina odmerjene za dve proračunski leti, in sicer za l. 1937/38, kakor tudi za l. 1938/39 od iste uradno ugotovljene najemnine. Iz tega izhajajo mora torej videti vsak davkoplačevalec, da bi bila pri tožba proti odmerni podlagi teh davštin popolnoma brezuspešno delo.

*** Likovna in tiskovna razstava** bosta odprti samo še do jutri. Likovna razstava je nameščena v mali dvorani Celjskega doma, tiskovna pa v dvorani Mestne hranilnice. Razstavi sta odprti od 9. do 19. Pohitte z obiskom teh dveh bogatih in zanimivih razstav Celjskega kulturnega tedna!

*** Zrtve napadalca.** V soboto je neznan moški napadel 25letnega najemnikovega sina Matevža Kolarja iz Košnice pri Celju, ga brnil z vso silo v trebuh in mu prizadejal hude poškodbe. Kolarja so oddali v celjsko bolnišnico.

Iz Ptuj

*** Jakopičev vrt** v Ptuj. Ljudska univerza v Ptuj priredi drevi Jakopičev vrt s skiptičnimi slikami. Predaval bo pisatelj »Neznanega Jakopiča« g. Anton Podčevšek iz Ljubljane. Kot je znano, je isti predavatelj predaval doslej o Jakopiču v Ljubljani, Mariboru in v Novem mestu. Tu di pri nas v Ptuj se kaže za omenjeni vrt veliko zanimanje.

*** Ogenj v modnem salonu.** Ko se je lastnica znanega modnega salona »Truda«, ki se nahaja v hiši na vogalu Aleksandrove ceste in Beethovne ulice, gd. Truda Petelinova, včeraj zjutraj ma'lo pred 7. pretučila, je opazila, da je vse stanovanje v gostem dimu, ki je prihajal iz sosednje delavnice. Gorela je omara, v kateri so bili nakupljeni leseni modeli. Brž je obvestila stražnika pred pošto, ta pa je telefoniral po gasilce, da so prihitali z orodnim avtomobilom. Ogenj so kmalu pogasili, kljub temu pa je škoda precejšnja, ker je po malom gorelo vso noč, da je bilo uničenih okrog sto modelov, zgorelo pa je tudi več klobovk in modnih potreščin v skupni vrednosti okrog 6000 din. Kakor sodijo, je ogenj nastal v zaboji smeti, kjer so pod pepelom ostali tleči ogorki. Škoda bo krita z zavarovalnico.

Kino Sloga Tel. 27-30

Film mističnih grozot in tajnosti, kakor »Frankenstein« in »Frankensteinova nevesta«. V gl. vlogi sloviti **BORIS KARLOFF**

DIH SMRTI

Ta film naj si ogledajo le ljudje z močnimi živci! Na sporedu samo 2 dni. Ob 16., 19.15 in 21.15 ur. — Kino z najnižjimi cenami 2.50 Din naprej!

Iz Celja

*** Ustanovitev** Jugoslovensko-bolgarske lige. V ponedeljek zvečer je bil v Celjskem domu zelo dobro obiskan ustanovni občni zbor. Narodni poslanec g. Ivan Prekoršek je pozdrvil zlasti številne predstavnike narodnih organizacij. Sporočil je pozdrave predsednika ljubljanske lige g. Rasta Pustoslavke, ki je bil zadržan, in je g. poslanec Prekoršek imel daljši govor, podarjajoč: »Slovinci se še posebno zavemo, da je naša narodna svoboda le v veliki in močni Jugoslaviji, prijateljske povezavi s slovensko Bolgarijo.« Odposlani sta bili udanostni brzojavki Nj. Vel. kralju Petru II. in carju Borisu III. Po odobritvi pravil je bila določena letna članarina na 12 din. Liga šteje že ob ustanovitvi lepo število članstva. V prvi odbor so bili soglasno izvoljeni naslednji gg.: predsednik narodni poslanec Ivan Prekoršek, podpredsednik prof. Slavko Bolhar, tajnik urednik Rado Pečnik, blagajnik direktor Albin Marčič, odborniki: Fedor Koštnik, dr. Drago Hočevar, prof. Konrad Fink, ravnatelj Karlo Sancin, France Sakšida, dr. Ernest Kalan, Josip Tomazič, prof. Janez Milnar in Josip Segula; namestniki: direktor Franc Mravljak, inž. Boško Marjanovič, Franc Voglar, prof. Janko Orožen, Slavko Kukovec in Peter Franca. V nadzorni odbor so bili izvoljeni gg. Drago Justin, dr. Jože Bavdek in Franjo Cepin; v razsodišče pa gg. dr. Juro Hrašovec, ravnatelj Jože Smertnik, dr. Dragotin Vrečko in dr. Franc Klor. Ravnatelj Jože Smertnik je pozdravil ustanovitev lige kot starešina celjske sokolske župe. Sporočil je, da bo pridedilo odlično pevsko društvo iz Plovdiva, ki ga je ustanovil Slovenec prof. dr. Anton Bezenšek, v torek 17. t. m. zvečer koncert v Celju.

*** Akademija v gledališču.** Podmladek Jadranske straze na drž. realni gimnaziji v Celju bo pridedil danes ob 20. akademijo v Mestnem gledališču. Na sporedu so telovadne in pevске točke in deklamacije ter vprizoritev dramskega prizora Frana Roša »Mornar Tomo«. Udeležite se te zanimive dijaške prireditve v čim večjem številu!

*** Likovna in tiskovna razstava** bosta odprti samo še do jutri. Likovna razstava je nameščena v mali dvorani Celjskega doma, tiskovna pa v dvorani Mestne hranilnice. Razstavi sta odprti od 9. do 19. Pohitte z obiskom teh dveh bogatih in zanimivih razstav Celjskega kulturnega tedna!

*** Zrtve napadalca.** V soboto je neznan moški napadel 25letnega najemnikovega sina Matevža Kolarja iz Košnice pri Celju, ga brnil z vso silo v trebuh in mu prizadejal hude poškodbe. Kolarja so oddali v celjsko bolnišnico.

Iz Ptuj

*** Jakopičev vrt** v Ptuj. Ljudska univerza v Ptuj priredi drevi Jakopičev vrt s skiptičnimi slikami. Predaval bo pisatelj »Neznanega Jakopiča« g. Anton Podčevšek iz Ljubljane. Kot je znano, je isti predavatelj predaval doslej o Jakopiču v Ljubljani, Mariboru in v Novem mestu. Tu di pri nas v Ptuj se kaže za omenjeni vrt veliko zanimanje.

Vremenska poročila

Dozdevno vreme v maju po stoletnem kalendarju — Dan je dolg 14 ur 30 minut in naraste do konca meseca za 1 uro 15 minut

S. 11. Francišek H. Ljerka
C. 12. Pankracij Stojmir
P. 13. Servacij Jasna
S. 14. Bonifacij ščip ob 9.39
N. 15. Zofija Jaromira
P. 16. Janez Nep. Mladena
T. 17. Paskal Dušoje
S. 18. Erik Mladica
C. 19. Celestin Vitoslava
P. 20. Bernardin Milodar
S. 21. Feliks Ka. Jelina
N. 22. Emil Milan
Z. 23. Erkerij
S. 25. Urban Zdeštan

sončno, topleje, ponekod dež in nevihte

krajevni nalivi, precej hladno

hladno, slana

FRANCOSKE SVILE

IMPRIMÉE

POSAMEZNI KUPONI SAMO ZA ENO OBLEKO: PRAVKAR DOSEPLA POSEBNA IZBIRA!

F. KS. SOUVAN MESTNI TRG-24

*** Deset let našega civilnega** zrakoplovstva. Društvo za zračni promet »Aeropute« ima za seboj 10 let uspešnega delovanja. Na glavni skupščini, ki je bila v nedeljo v Beogradu, je predsednik društva Pile izrek iskreno zahvalo državi in poveljstvu vojnega zrakoplovstva za pomoč, ki je bila družtvu naklonjena. Soglasno je bila izvoljena dosedanja uprava društva, izpopolnjena s tremi novimi člani.

*** Lepe in dobre** moške oblike lastnega izdelka priporoča po zelo zmernih cenah A. Kunc, Ljubljana, Gosposka ul. 7.

Dva morilca za dva umora v Mariboru obsojena vsak na 20 let

Od državnega tožilstva v Mariboru smo prejeli naslednji popravek: Dnevnik »Jutro« z dne 26. aprila 1938 je priobčil pod naslovom »Dva morilca za dva umora« v Mariboru obsojena vsak na 20 let« poročilo o kazenski razpravi zoper Ivana Bevardija in Ivana Šajtegija, ki se je vršila pri okrožnem sodišču v Mariboru dne 25. aprila 1938. Kakor navaja to poročilo, je državni tožilec na razpravi izjavil: 1. Na Bevardijevo izpovedbo, da je Šajtegelj bistel z Gorupove svoje namene: »Višek kriminalnosti!« 2. Na Bevardijevo izpovedbo, da je Šajtegelj rekel, da je Gorupova »fejste ženska: »Nikar se ne izgovarjajte, vi ste glavni lopov!« 3. Na zapovor Šajtegija: »Vi lažete, da vam živ krst tega ne verjame.« In 4. »škoda, da vam manjka le 17 dni za vislice.« Te trditve o izjavah državnega tožilca so neresečine. Kakšne izjave je državni tožilec v teh pogledih podal, pa ne smem objaviti, ker je bila javnost razprave z rešitvijo sodišča po § 223/L kazenskega postopnika izključena in je po § 151 kazenskega zakona tiskovna objava vsebine glavne razprave, za katero je bila javnost izključena, kazniva. — Državni tožilec dr. Zorjan.

Novost pri uporabljanju kreme za čevlje

Ivornica kem. izdel

ILIRIA

krema Golob & Ke Ljubljana

PO UPORABI DOBRO ZAPRAVI

sedaj

s praktičnim odskočnim pokrovom

DKW MOTORIMPORT

LJUBLJANA

TYRŠEVA 23

MIKLOŠICEVA 30

*** Razkritje** strašnega zločina pri Petrinji. Te dni je kakor znano, zgorela hiša trgovca Djakovića pri Petrinji. V hiši sta zgoreli Djakovićeva žena Milka in njena dekla. Trgovca Simon Djaković se je že dan pred požarom podal na pot. Po vasi je pripovedoval, da gre kupovat koruzo, šel je pa naravnost v Gline in je vso noč ko je doma gorelo, tam popival. Ko so sosedje prihitali gasiti in so vlomili trdno zaprta vrata, so našli v trgovskem lokalu ženo Milko mrtvo, hudo ožgano, a tudi ranjeno na glavi. Dekla je zgorela v svoji sobi. Ker je bilo po vsem kraju znano, da se trgovca Djakovića prepira s svojo ženo, a da je pred nekaj tedni zvil zavarovalnico hiše in da je dal zavarovati tudi svojo ženo, je takoj padel nanj sum, da je on povzročitelj požara in smrti žene. Takoj, ko se je vrnil iz Gline, so ga zaprli. Zdal je priznal svoj zločin in tudi izdal ubijalec in požigalca, katerega je bil najel. Oni dan so trgovca Djakovića in njegovega sodruknika pri zločinu privedli v zapore sodišča v Glini. Oba zločince je moralo spremljati 12 orožnikov, ker so bili ljudje zaradi strašnega zločina tako ogorčeni, da so nameravali sami obratovati z zločinsko dvojico. Najeti morilec je natančno opisal svoje strašno delo. V hišo je prišel preko dvorišča in je trgovčevu ženo v trgovini pobil na tla z bokserjem. Deklo je zaklenil v sobo, potem pa je po trgovini in po hodniku razil petroleje in zažgal. Morilca in požigalca je trgovec Djaković najel na veliki potek.

Iz Maribora

Gledališke novice, Mariborska drama pripravila utopijski gledališki komad »Sreča d. d.« ki ga je spisal srbski pisatelj V. Janković. Režija je v rokah g. Milana Kosiča.

Cudešno dete koncertira. V ponedeljek je bil v uniojski dvorani koncert čudežnega otroka Nade Brankovičeve. Maribor, ako občinstvo je bilo navdušeno nad zelo umetniško tehniko male umetnice, ki je bila doležna spontanega aplavza. Žal pa ni bil obisk takšen, kakor bi ga 14-letna umetnica s svojo dovršenostjo izvajanja zaslužila.

Mariborski mesarji so povišali cene. Mariborski mesarji in prekajevalci so sklenili, da bodo s 15. majem povišali cene mesa po kvaliteti za 2 din pri kg. Svoj sklep motivirajo predvsem s povišanjem cen živine, ki je nastalo zaradi forsiranega izvoza. Nadalje so po zatirjanju mesarjev narasli tudi režijski stroški, predvsem davke na poslovni promet, klavišne takse in socialne davke, do čemur so cene kož nazadovale. Ker so iz krogov potrošniško čujejo pritožbe, da nekateri mesarji prodajajo slabše, drugi pa boljše meso, odnosno da dajejo nekateri mesarji več kosti, drugi pa manj, je združenje mariborskih mesarjev in prekajevalcev določilo tudi norme, ki so za vse štane obvezne, v smislu katerih bodo vsi mesarji prodajali meso po kakovosti in vsi enako dajali odgovarjajočo količino kosti.

Vlomilec v garderobi ISSK Maribora. V noči na terek so se pojavili v garderobi ISSK Maribora v Ljudskem vrtu še neznan storilec in so odnesli razne predmete, med drugim močnate jedi in malinovce v skupni vrednosti okoli 300 din. Daktiloskop je posele odiskne prvot.

Za dve besedi 15 dni strogega zapora. Mali kazenski senat je obsodil 29-letno Terezijo Zinko iz Dobrove na 15 dni strogega zapora in 120 dinarjev globe, ker je v svoji posebski knjižici pridalja k spričevalu posestnika, pri katerem je služila, besede »in poštenac«. Dotični posestnik je namreč vpisal v knjižico »Zdrava in marljiva iz službe odpuščena«, kar pa Zinkovi očitno ni zašlo.

Poeni meso. Danes bodo prodajali od 7. naprej na stojnici za oprečno meso pri mestni klavnic 180 kg govejega mesa po 5 in sicer na osebo 2 kg.

Mali igralci so se odlično izkazali

Ljubljana, 10. maja. V proslavo materinskega dne si ne bi mogli zamisliti nič prirskejšega od pravljične igre Josipa Ribičiča »V kraljestvu palčkov«. Za igro je že ves tedel vladalo zanimanje. Mali igralci in igralke so pod spretno režiserjevo roko pridno vadili v Mestnem domu in starši, bratci in sestrice in šolski tovariši so nestrno čakali.

Ponedeljek zvečer je že navsezgodaj napolnilo opero občinstvo, ki smo ga sicer vajeni videti časih ob nedeljskih popoldnevih. Polovico opere so zasedli otroci. Ali se že bo dvignil zastor izpred čarobnega kraljestva palčkov. Pa tudi oni za zastorom niso bili nič manj radovedni, kajti tu in tam se je zastor čisto nalohko privzdignil in spodaj se je za trenutek prikazala mašina, bradata glavica, pogledala je radovedno po parterju in takoj spet izginila. Zavedala se je najbrž da bo na oder lahko gledala še šestkrat v svojem življenju, toda z odra na občinstvo... kdo bi vedel?

Silvo Mehora se je tudi ob tem delu izkazal kot spreten in sposoben režiser. S svojimi malimi igralci je ustvaril res prikupno kraljestvo palčkov. Prirsčno in skrbno so podajali otroci svoje vloge, nekateri s prav ustvarjalno silo. Posrečeno je igrala kraljeva norčica Milica Vardjenova, učenka ljudske šole pri sv. Jakobu. Mnogo smeša so vzbujali beli kraljevi kuharčki in navdušena poslanja je bil deležen paž-pevec za upavanko kraljici, Franc Bolte, učenec ljudske šole pri št. Petru. Majhno, preplašeno deklico Anico je prav dobro podala Niša Szekelyjeva, učenka licejske ljudske šole. Svojim palčkom je lepo dostojanstveno vladal kralj v osebi Ljubice Brusove, učenke ljudske šole pri sv. Jakobu, moder in neustrašen je bil vrtar kraljestva palčkov, Sonja Kozuhova, učenka ljudske šole v Šiški. Nastopili vili in glasbeni vlozki so poglabljali pravljično nastojenje. Po vseh ložah in po vseh parterstih in balkonskih sedežih so se gnetli otroci in strme zrlj tja na majhne, stari-kave močičke z dolgimi bradami ter na veselo, bele vile, ki so prihajale kratkocasi- sit mogočnega kralja palčkov, kadar mu je bilo dolgčas. Ta lepi večer, ki ga je posvetil Učiteljski pevski zbor »Emil Adamič« naši deci v proslavo materinskega dne, bo ostal še dolgo marsikateremu majh-nemu gledalcu v spominu.

GLAVNA KOLEKTURA DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

A. REIN IN DRUG Zagreb, ILICA 15.

GAJEVA 8. obvešta neobvezno: V II. razredu, 36. kola državne razredne loterije so bili 10. t. m. izrečani naslednji dobitki: DIN 100.000.— št. 80151, DIN 50.000.— št. 42484, DIN 25.000.— št. 84755, DIN 10.000.— št. 31763, 76278, PO DIN 6.000.— št. 19701, 25228, 37897, 41496, 62179, 81136, 90805, 99335, PO DIN 3.000.— št. 11027, 43679, 45403, 49302, 52263, 57594, 66677, 67962, 70579, 73514, 74903, 76592, 77411, PO DIN 1.000.— št. 1129, 5794, 10374, 11084, 11571, 15295, 38211, 42942, 50245, 51292, 54794, 56116, 57724, 61815, 69896, 71006, 76945, 96310, 98714, 99259.

Popolno uradno listo dobitkov, izdane in kontrolirano od same države razredne loterije, torej brez vsakih pogreškov, pošljemo vsakomur na zahtevo. Naslednje zrebanje v III. razredu 36. kola bo 9. in 10. junija 1938.

Gospodarstvo Trgovinska pogajanja z Nemčijo in Italijo

Priključitev Avstrije z Nemčijo je glede na znatne spremembe, ki so nastale v strukturi avstrijske trgovine z inozemstvom, izzvala celo vrsto trgovinsko-političnih vprašanj ter vprašanj, ki se tičejo ureditve plačilnega prometa. V trgovinsko političnem pogledu so nastale največje spremembe na srednje evropskem lesnem trgu, ker si je Nemčija vso lesno produkcijo Avstrije rezervirala za sebe in si morajo sedaj države, ki jih je dolejš Avstrija oskrbovala z lesom, poskušati novih dobaviteljev. Podobna vprašanja so nastala tudi glede drugih izvoznih predmetov Avstrije, zlasti glede železne rude.

Poročali smo že, da so se 3. t. m. pričela v Berlinu trgovinska pogajanja med našo državo in Nemčijo. Pri teh pogajanjih gre predvsem za ureditev plačilnega prometa, pa tudi za vprašanje revizije carinskih tarif, železniških tarif, za novo določitev nemških uvoznih kontingentov, za ureditev obmejnega prometa in poslovanja nemških trgovcev v Jugoslaviji ter obratno jugoslovenskih trgovcev v Nemčiji. Pogajanja še niso zaključena in bodo trajala najbrž kakih 14 dni.

Sedaj poročajo iz Beograda, da se bodo v zvezi s spremembami po priključitvi Avstrije z Nemčijo pričela v kratkem tudi trgovinska pogajanja med našo državo in Italijo. O novo nastalih vprašanjih bo razpravljal še v teku meseca maja stalni jugoslovensko-italijanski gospodarski odbor, ki bo imel svoje tretje zasedanje najbrž na Bledu. Odbor bo najprej proučil vprašanja, ki so postala za obe državi aktualna po priključitvi Avstrije z Nemčijo, pa tudi vprašanja v zvezi z novim klirinškim sporazumom, ki je stopil v veljavo 12. januarja t. l.

V kratkem se bodo pričela še trgovinska

Znatno narasli davčni dohodki v letu 1937-38

Finančno ministarstvo je objavilo pregled državnih dohodkov in izdatkov za mesec marec t. l. in za 12 mesecev proračunskega leta 1937/38. Ta pregled nam kaže, da so se lani vsi davčni dohodki nadalje znatno dvignili, kakor je to razvidno iz naslednje primerjave v primeri s prejšnjim letom in z letom 1934/35:

Table with 4 columns: Category, 1934/35, 1936/37, 1937/38. Rows include neposredni davki, carine, takse, trošarine, skupaj.

Gornja primerjava nam kaže, da so se dohodki od neposrednih in posrednih davkov lani povečali v primeri s prejšnjim letom za skoro 800 milijonov din, v primeri z letom 1934/35 pa za skoro 1300 milijonov din. Najbolj so v zadnjih letih narasli carinski dohodki, in sicer od leta 1934/35 za 58%.

Monopolni dohodki pa se niso v enaki meri dvignili in so lani znašali 2068 milijonov nasproti 1916 milijonov v prejšnjem letu in 1913 milijonov v letu 1935/36.

Nemški izselitveni davek in naš tujski promet

Kmalu po združitvi Avstrije z Nemčijo so bili v Avstriji uvedeni strogi predpisi glede potovanja v inozemstvo in je bil na področje Avstrije razširjen tudi nemški zakon o davku pri izselitvi (Reichsfluchtsteuer). Ta zakon določa, da mora vsak nemški (avstrijski) državljan, ki opusti svoje stalno bivališče v Nemčiji (Avstriji) in ima premoženje preko 50.000 mark, plačati ob izselitvi kot poseben davek eno tretjino svojega premoženja, ne da bi po tem še imel pravico iznesti svoje premoženje v inozemstvo (o čemer veljajo drugi predpisi, po katerih se likvidno premoženje prenese na poseben tlikoran račun in je mogoče take blokirane marke prodati v inozemstvu le z znatnim disažijem).

Zaradi predpisov o davku pri izselitvi je uveden komplikiran postopek pri izdaji potnega lista za potovanje v inozemstvo. Za izdajo potnega lista je potrebno davčno potrdilo. Prosilec mora davčnemu uradu predložiti dokaz, da je plačal vse samoupravne davke in takse, nakar davčni urad ugotovi, če je plačal vse neposredne davke, zlasti pa če ima premoženje, od katerega je treba plačati davek ob izselitvi. V poslednjem primeru mora predložiti seznam svojega premoženja z dokazi, ki se nanašajo na njegovo premoženje (ceneitev nepremičnine po zapriščevanem arjevsem cenilu bilanco podjetja, potrdilo banke o depozirani vrednostnih papirjih, potrdilo zavarovalnice o odkupni vrednosti police o življenjskem zavarovanju, dokaz o višini dolgov, itd). Tudi pri potovanju v inozemstvo za kratek čas je potreben tak postopek pri vseh onih, ki bi morali v primeru izselitve plačati izselitveni davek, prosilec pa lahko po- speši postopek, če prostovoljno polovi kaveji v višini izselitvenega davka ali pa če nudi za ta davek garancijo z zastavo vrednostnih papirjev ali hipoteke ali pa drugo varšeno odnose poročstvo.

Zaradi teh strogih predpisov je potovanje iz Avstrije za imovitejše Avstrijce zelo oteženo in je verjetno, da bo v prihodnjih mesecih zlasti turistični promet Avstrijcev zelo omejen, dokler se ne bo novi sistem udomačil kakor v Nemčiji. Glede na okolnost, da je dotok avstrijskih turistov zelo važen za naš tujski promet, je treba spričo bližnje turistične sezone že sedaj računati z manjšim posetom Avstrijcev, vsaj v začetku sezone.

Povratek kapitala v Francijo — doslej 20 milijard

Po vesteh zapadnoevropskih deviznih tržišč se nadaljuje naglo vračanje francoskega kapitala v Francijo. Po cenitvi pariških borznih krogov se je do ponedeljka vrnilo iz inozemstva za okrog 20 milijard pobelega francoskega kapitala. Ponudba deviz v Parizu je nadalje zelo znatna. V kratkem pričakujejo, da bo temu povratku kapitala v Francijo kmalu sledil velik dotok zlata.

Posledica valutne reforme v Franciji se kaže tudi v najnovjšem izkazu švicarske Narodne banke od 7. t. m., ki zaznamuje zmanjšanje zletnega zaklada za 9,5 milijona frankov, deviznih rezerv za 38,8 milijona frankov, ter končno zmanjšanje dobro-

metja inozemskih bank pri švicarski Narodni banki za 16 milijonov, tako da je dosegel celotni odtok v enem tednu 61 milijonov frankov.

V ponedeljek je imela v Bazlu svoj občni zbor Banka za mednarodna plačila. Na tem občnem zboru so sodelovali predstavniki 21 evropskih novčaničnih bank. Podano je bilo poročilo, ki pravi, da se je monetarno stanje na svetu zboljšalo. Pričakovati je, da bo nastopila nagla in splošna ozdravitev. Valutna reforma v Franciji je povzročila znaten pritisk na belgijsko valuto, ki je v ponedeljek v Curihu popustila od 73,47 na 73,15. Včeraj pa se je tečaj zopet dvignil na 73,62, in sicer pod vplivom sklepa belgijske Narodne banke glede povišanja eskontne mere od 2 na 4% in lombardne obrestne mere 3 na 5%. Ta ukrep belgijske Narodne banke kaže, da je Belgija pripravljena braniti stabilnost svoje valute. V Londonu pripisujejo slabost belgijskega franka tako povratku francoskega kapitala v Francijo, kakor tudi psiho- loškim faktorjem in govoricam, da bo morala Belgija glede na povezanost francoskega in belgijskega gospodarstva izvršiti ponovno devalvacijo, kar pa je malo verjetno. Belgijska valuta je že pred malo devalvacijo francoskega franka kazala od časa do časa občutnejšo slabost, kar je imelo za posledico, da se je zlati zaklad belgijske Narodne banke od začetka leta zmanjšal za 12%.

Tretji kongres jugoslovenskega trgovstva

Po velikih kongresih v Skoplju in Beogradu priredi združeno trgovstvo Jugoslavije svoj III. veliki kongres v Ljubljani. To bo prvi nacionalni kongres, tako po svojih udeležencih, kakor tudi po svrhi, kateri bo služil. Kongresa se bodo udeležili trgovci iz prav vse pokrajine Jugoslavije v eni skupni volji, da manifestirajo za pravice in potrebe svojega stanu, a da še bolj močno manifestirajo za gospodarski napredek Jugoslavije in za njeno gospodarsko osamosvojitve. Ta visoki cilj bo združil v dneh od 10. do 13. junija v Ljubljani vse trgovstvo Jugoslavije in ta skupna misel bo dala trgovskemu kongresu značaj prvovrstnega nacionalnega kongresa. Srbi, Hrvati in Slovenci bodo v lepi slogi nastopili za skupne cilje in brez ozira na vse verske, pokrajinske in druge razlike bodo nastopili v enotnem programu. Samo ena želja bo vse navdajala, da se tudi v Jugoslaviji začne delati pravilno in da se napravi konec vsem nezrelim eksperimentom in vsem napačnim metodam. Svobodno se morajo razviti vse sile naroda za konstruktivno delo, da bo Jugoslavija že enkrat zaživela polno življenje in napredovala, morala napredovati glede na marljivost svojega prebivalstva in bogastva svojih naravnih zakladov.

Predvsem bo III. vsedržalni kongres trgovstva poudaril zahtevo vseh naših gospodarskih ljudi, da se ne sme več privilegirati tuji kapital na škodo domačega gospodarstva. Naval tujega kapitala se mora ustaviti in tujemu kapitalu tudi pri nas določiti meja, kakor mu je ta določena v vseh drugih svobodnih državah. Ni Jugoslavija kolonija, ki je na slepo izročena eksploataciji tega kapitala, temveč svobodna država, v kateri je kapital dobrodošel, toda le tedaj, če ne pozablja na svoje dolžnosti do zemlje, ki mu daje vse njegove dobičke. To so glavne misli, na katerih bo stonel ljubljanski vsedržalni trgovski kongres in zaradi katerega bo zaslužil ime pravega nacionalnega kongresa. Zato ga mora podpreti vsa nacionalna javnost in s simpatijo spremljati njegov boj za napredek našega nacionalnega gospodarstva.

Prireditelji kongresa so se potrudili, da bo kongres organiziran čim boljše in da bo nudil udeležencem mnogo zanimivega, za-havnega in tudi počunega. Tako bo v kongresnih dneh v Ljubljani cela vrsta promednanih in drugih koncertov, gledaliških, opernih in dramskih predstav, razstav in drugih prireditelj, da bo v resnici pestro življenje za časa kongresa v Ljubljani. Zadnji dan kongresa t. j. 13. junija bo organizirana cela vrsta ekskurzij in izletov. Vseh ekskurzij je predvidenih 15, poleg tega 8 izletov v najlepše kraje Slovenije. Kongresni odbor je tudi že vrsto posebnih prospekt izšel, ki je izšel tudi v srbski in hrvaščini.

Pričakovati je, da se bo velike število trgovcev udeležilo kongresa in da bo tudi po številu udeležencev prekašal vse dosedanje kongrese v Jugoslaviji.

Gospodarske vesti

Cena pšenice in moki se nadalje dviga. Zadnje dni se je cena pšenice in moki na novosadski borzi nadalje dvignila in se zdi, da je žitna trgovina začela v nevarno spekulacijo. Potiska pšenica je včeraj dosegla ceno 234 do 238 din, moka »C« pa 330 — 340. Samo v ponedeljek in terek je cena pšenice narasla za 15 din pri met. slota, od začetka aprila pa za 55 din.

Aktivna bilanca »Sipadac«. Iz Sarajeva poročajo, da bo bilanca »Sipadac« za leto 1937 privratna po letu 1932, zopet aktivna. Na seji upravnega odbora »Sipadac«, ki je bila le dni, je bila predložena surova bilanca »Sipadac« samega s suficitom 1,8 milijona din. Bilanca celulozne tvornice v Drvarju bo izkazala 2 milijona din čistega dobička. Sedaj pripravljajo skupno bilanco vseh podjetij, ki so bila o priliki nedavne fuzije združena s Sipadom, in računajo, da bo čisti dobiček celotnega podjetja znašal 3 milijone din. V zvezi z bilanco je generalni direktor dr. Milan Ulmowski izjavil, da je imelo podjetje lani ugodno konjunkturo, letos pa je prišlo do zastojaja. Vendar je upati, da se to položaj zopet učvrsti. Pričakovati je da se bo povečal izvoz v Italijo in Maifžarsko, ker je avstrijski les v glavnem rezerviran za Nemčijo. Naš izvoz v Nemčijo se ne bo zmanjšal, ker gre tu predvsem za trdi les in za našo borovino, ki je v Evropi brez konkurence. Končno je dr. Ulmowski demantiral vesti o nekaki borbi, ki naj bi se pričela med »Sipadom« in »Šušičkom«.

Proti centralizaciji nabave uniform za policijske službenice. Kakor poroča Jugoslovenski Lloyd izdelujejo v notranjem ministertvu pravilnik o preskrbi montar za državno in občinsko policijo. Po informacijah predstavnikov občinstva, je v načrtu pravilnika med drugim predvideno, da se morajo vsi predmeti za uniformiranje policije nabavljati centralno v Beogradu. Ker bi bili na ta način prikrajšani krojači v ostalih krajih države, ki so doslej dobavljali uniforme za policijo, so se gospodarske zbornice s posebno predstavo obrnile na notranje ministertvo, v kateri opozarjajo na posledico take centralizacije in zahtevajo, da se zaradi zaščite krojaških obrtnikov v provinci obdrži dosedanji sistem.

Pred sporazumom glede Glavne zadrzne zveze. Lani v decembru so zveze zadrge za kmetijski kredit s sodelovanjem nekaterih drugih združenj zvez ustanovile v smislu novega zakona o gospodarskih združenjih novo Glavno združeno zvezo, medtem ko je v začetku januarja stara Glavna združena zveza spremenila svoja pravila v smislu novega zadrznege zakona. Ker pa ta zakon pozna samo eno glavno združeno zvezo je nastalo vprašanje, katera od obeh bo mogla obstojati in delovati v okviru zadrznege zakona. Tudi smo že poročali, da je kmetijski minister nedavno zavrnil pravila novoustanovljene glavne zadrzne zveze z motivacijo, da na ustanovni skupščini ni bila zastopana večina zadrznih zvez, nakar je bila za 9. maj sklicana nova ustanovna skupščina. Istočasno je kmetijski minister sporočil stari Glavni združeni zvezi, da ni pristojen za odobritev spremenjenih pravil. Nova ustanovna skupščina, ki je bila sklicana za 9. maj, pa se ni vršila, ker je prišlo do pogajanj med predstavniki zadrznih zvez iz enega in drugega tabora, in sicer glede vprašanja ustanovitve enotne vrhovne zadrzne organizacije. Ta pogajanja so se že pričela v petek 6. t. m. in so bila do ponedeljka, ko bi se morala vršiti ustanovna skupščina nove glavne zadrzne zveze, v glavnem končana.

Turistični plačilni promet z Bolgarijo. Skupaj z novim klirinškim plačilnim sporazumom ki je bil sklenjen med našo in bolgarsko narodno banko (o čemer smo včeraj poročali) je stopil v veljavo tudi nov turistični plačilni sporazum med obema državama. Za plačila v okviru turističnega prometa se ustanovita pri novčaničnih bankah v Beogradu in Sofiji dva posebna turistična klirinška računa. Naši potniki, ki potujejo v Bolgarijo, bodo lahko pri nas izvršili plačila na turistični kliring in bodo v Bolgariji lahko dvignili potrebne zneske pri vseh denarnih zavodih, ki so pooblašteni za trovanje z devizami, in to do višine zneska, ki je predpisan v našem deviznem pravilniku (5000 din na osebo ali pa večji znesek po odobrenju finančnega ministertva). Bolgarski potniki pa bodo lahko vplačali v Bolgariji ustrežajoče zneske na turistični kliring, in sicer prav tako do protivrednosti 5000 din v bolgarskih levih. Preračunavanje dinarjev v leve in obratno se bo izvršilo po tečaju 2 leva za en dinar ali 0,50 din za 1 lev. V kliringu za trgovinska plačila pa znaša tečaj 192 levov za 100 din, odnosno 52,08 din za 100 levov.

Poštna hranilnica v aprilu. Pri Poštni hranilnici so se v teku meseca aprila čekovne vloge skrčile za 104 na 1694 milijonov din (lani 1527), čekovni promet pa je v tem mesecu dosegel 7730 milijonov nasproti 6469 milijonov v lanskem aprilu in 5637 milijonov v aprilu 1936. Hranilne vloge pa so v teku marca narasle za 10 na 1354 milijonov (lani 1085).

Licitacije. Dne 16. t. m. bo v Intendanturi štaba savske divizije oblasti v Zagrebu licitacija za dobavo živil (škol. riž, zdrob, ječmenček, testenine, krompir, mast, kvas, sladkor, čaj, konzerv. kava in paprika). 18. t. m. pa prav tako za dobavo živil (krompir, olje, čebula, makaroni, ro. zine, mast, stado, kislo mleko in žemljice). Dne 12. t. m. se vrši pri štabu odreda br. 7 v Vrhniki licitacija za dobavo svežega govejega mesa za čas od 1. aprila do 30. septembra t. l.

Borze

10. maja. Na ljubljanski borzi so se danes avstrijski šilingi v privatnem kliringu za malenkost podražili in so se trgovali po 8,73, med tem ko je bilo za angleške funte povpraševanje po 238. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8,7550 (v Beogradu po 8,7125), v angleških funtih po 238 in v grških bonih po 28,50. Nemški klirinški šteti stanejo v Ljubljani, Beogradu in Zagrebu ne spreminjeno 14,50, za konec maja pa v Zagrebu po 14,49.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je bila tendenca prijaznejša in je vojna škoda notirala 481 — 482,50 (v Beogradu je bil promet po 482 — 482,50). Do zaključkov pa je prišlo v 7% Blajrovem posojilu po 94,25 (v Beogradu po 94,25 — 94,50) in v 8% Blajrovem posojilu po 99 (v Beogradu po 98,50 — 98,75). Promet je bil še zabeležen v delnicah Trboveljske po 200.

PRIHAJA 505 8 CETO

Table with exchange rates for various cities: Amsterdam, Berlin, Bruselj, London, New York, Pariz, Trst, Beograd, Lon. don, Milan, Amsterdam, Stockholm, Oslo, London, København, Praha, Atene.

Table with exchange rates for various currencies: Devize, Zagreb, Družave vrednote: Vojna škoda, Čičakovići, Narodna banka, Beograd, Vojna škoda.

Table with exchange rates for various currencies: Blagovna tržišča, Chicago, Novosad, BOMBAS, Liverpool, New York.

RADIO. Podrobne sporede vseh evropskih radijskih postaj in obilo zanimivega branja dobite v tedniku za radio, gledališče in film »NAS VAL«, Ljubljana, Knafličeva ul. 5. Sreda, 11. maja. Ljubljana 12: Vojaske godbe igrajo (plošče), 13: Stramel kvartet »Škerjanček«, 14: Napovedi, 18: Mladinska ura: Maj v naravi (g. Miroslav Zor), 18:20: Pomlad v glasbi (plošče), 18:40: Umetnostni spomeniki na Dolenskem (g. J. Gregorič), 19: Napovedi, poročila, 19:30: Nac. ura: Življenje in delo prvega jugosl. tiskarja Božidara Vukovića, 19:50: Protituberkulozna propaganda (g. dr. Tomaž Furlan), 20: Narodne ob spremljevanju harmonike poje godč. Poldka Zapanova, spremlja g. Avgust Stanko, vmes plošče, 21: Večer v počastitev skladateljev Ravela in Roussela — izvaja Orkestralno društvo Glasbene Matice, klavirske točke: prof. L. M. Skerjanc, 22: Napovedi, poročila, 22:15: Opereta Mascota (plošče).

Beograd 16:45: Laha glasha, 20: Narodna glasha in humor, 21:30: Orkester in pevec, 21:35: Plošče, 20:30: Kakor Ljubljana, 22:20: Ples, 19:30: Vojaske godba, 20: Spevogrta, 21:20: Izmenitni koncert Pariz—Praga, 21:30: Laha glasha, 21: Chopinove klavirske skladbe, 21:45: Norwidova Zalna ransodija, 22:05: Zbo-rovsko petje in plošče, 22:15: Laha glasha, 22:20: Bellinijeva opera »Norma«, 22:10: Laha godba in ples, 22:15: Dunaj 12: Veliki orkester in solisti, 22:15:30: Koncertna ura, 20:30: Brucknerjeva VII. simfonia, 21:30: Plošče, 22:20: Laha godba in ples, 24: Nočni koncert, — Berlin 19:10: Godalni kvintet, — 20: Pester koncertni spored, — 22:30: Melodija in ritem, — München 20:40: Dobri pevci, — 21: Vodrost srea, — 22:35: Kakor Berlin, — 24: Plesni orkester.

Četrtek 12. maja. Ljubljana 12: Valčki, polke, koračnice (plošče), 12:45: Poročila, 13: Napovedi, 13:20: Stramel kvartet »Škerjanček«, 14: Napovedi, 18: Mladinska ura: Maj v naravi (g. Miroslav Zor), 18:20: Pomlad v glasbi (plošče), 18:40: Umetnostni spomeniki na Dolenskem (g. J. Gregorič), 19: Napovedi, poročila, 19:30: Nac. ura: Življenje in delo prvega jugosl. tiskarja Božidara Vukovića, 19:50: Protituberkulozna propaganda (g. dr. Tomaž Furlan), 20: Narodne ob spremljevanju harmonike poje godč. Poldka Zapanova, spremlja g. Avgust Stanko, vmes plošče, 21: Večer v počastitev skladateljev Ravela in Roussela — izvaja Orkestralno društvo Glasbene Matice, klavirske točke: prof. L. M. Skerjanc, 22: Napovedi, poročila, 22:15: Opereta Mascota (plošče).

Beograd 16:45: Laha glasha, 20: Narodna glasha in humor, 21:30: Orkester in pevec, 21:35: Plošče, 20:30: Kakor Ljubljana, 22:20: Ples, 19:30: Vojaske godba, 20: Spevogrta, 21:20: Izmenitni koncert Pariz—Praga, 21:30: Laha glasha, 21: Chopinove klavirske skladbe, 21:45: Norwidova Zalna ransodija, 22:05: Zbo-rovsko petje in plošče, 22:15: Laha glasha, 22:20: Bellinijeva opera »Norma«, 22:10: Laha godba in ples, 22:15: Dunaj 12: Veliki orkester in solisti, 22:15:30: Koncertna ura, 20:30: Brucknerjeva VII. simfonia, 21:30: Plošče, 22:20: Laha godba in ples, 24: Nočni koncert, — Berlin 19:10: Godalni kvintet, — 20: Pester koncertni spored, — 22:30: Melodija in ritem, — München 20:40: Dobri pevci, — 21: Vodrost srea, — 22:35: Kakor Berlin, — 24: Plesni orkester.

Četrtek 12. maja. Ljubljana 12: Valčki, polke, koračnice (plošče), 12:45: Poročila, 13: Napovedi, 13:20: Stramel kvartet »Škerjanček«, 14: Napovedi, 18: Mladinska ura: Maj v naravi (g. Miroslav Zor), 18:20: Pomlad v glasbi (plošče), 18:40: Umetnostni spomeniki na Dolenskem (g. J. Gregorič), 19: Napovedi, poročila, 19:30: Nac. ura: Življenje in delo prvega jugosl. tiskarja Božidara Vukovića, 19:50: Protituberkulozna propaganda (g. dr. Tomaž Furlan), 20: Narodne ob spremljevanju harmonike poje godč. Poldka Zapanova, spremlja g. Avgust Stanko, vmes plošče, 21: Večer v počastitev skladateljev Ravela in Roussela — izvaja Orkestralno društvo Glasbene Matice, klavirske točke: prof. L. M. Skerjanc, 22: Napovedi, poročila, 22:15: Opereta Mascota (plošče).

Beograd 16:45: Laha glasha, 20: Narodna glasha in humor, 21:30: Orkester in pevec, 21:35: Plošče, 20:30: Kakor Ljubljana, 22:20: Ples, 19:30: Vojaske godba, 20: Spevogrta, 21:20: Izmenitni koncert Pariz—Praga, 21:30: Laha glasha, 21: Chopinove klavirske skladbe, 21:45: Norwidova Zalna ransodija, 22:05: Zbo-rovsko petje in plošče, 22:15: Laha glasha, 22:20: Bellinijeva opera »Norma«, 22:10: Laha godba in ples, 22:15: Dunaj 12: Veliki orkester in solisti, 22:15:30: Koncertna ura, 20:30: Brucknerjeva VII. simfonia, 21:30: Plošče, 22:20: Laha godba in ples, 24: Nočni koncert, — Berlin 19:10: Godalni kvintet, — 20: Pester koncertni spored, — 22:30: Melodija in ritem, — München 20:40: Dobri pevci, — 21: Vodrost srea, — 22:35: Kakor Berlin, — 24: Plesni orkester.

Četrtek 12. maja. Ljubljana 12: Valčki, polke, koračnice (plošče), 12:45: Poročila, 13: Napovedi, 13:20: Stramel kvartet »Škerjanček«, 14: Napovedi, 18: Mladinska ura: Maj v naravi (g. Miroslav Zor), 18:20: Pomlad v glasbi (plošče), 18:40: Umetnostni spomeniki na Dolenskem (g. J. Gregorič), 19: Napovedi, poročila, 19:30: Nac. ura: Življenje

Zastrup- ljevalka Marta Marekova pred sodniki na Dunaju

Na Dunaju še vedno traja proces proti Marti Marekovi, vdovi po izumitelju Marku. Tej ženski pripisujejo demonsko moč, kateri je podlegel najprej njen mož, poleg njega pa še tri druge osebe. Obtoženka sedi ves čas procesa, v stolu, na katerem jo vsak dan prinesejo v razpravno dvorano

Žitnica — puščava

Odiseja kanadskega farmarja — Obupen položaj ozemelj, ki trpe zaradi suše

Pred nekoliko leti je zbuvalo pozornost sveta precej pustolovski romanje velikanske črede severnih jelenov. Kanadska vlada je smatrala tedaj za ohranitev svojih čred severnih jelenov za potrebno, da preseli te živali iz kanadskega arktičnega zapada na vzhod. Več nego tri leta je trajala ta selitev in en sam možak je gnal ogromno čredo severnih jelenov skozi polarne noči in snežne viharje na tisoče kilometrov daleč. Ta pustolovska odiseja, ki so jo ovekovečili celo v nekem romanu je dobila sedaj porednico z odisejo nekega kanadskega poljedelca.

Kakor njegovi predniki, ki so prihajali v deželo pred petdesetimi, sto leti z volovskimi vpregami in si jo osvajali z muko korak za korakom, tako se je podal James Stewart, škotski farmar iz Saskatchewan, na pot. Tragika našega časa pa je hotela, da je moral po isti poti nazaj, po kateri so napredovali nekoč pionirji na svojem osvajalnem pohodu. Strašne suše zadnjih let so bile spremembe sasketchevanske žitnice v puščavo. Stewart ni imel avtomobila, vožnje po železnici si ni mogel privoščiti in tako je storil isto, kar so delali njegovi predniki: stesal je okoren voz, naložil naj vse svoje imetje in odšel na pot. To je bilo lanskega oktobra.

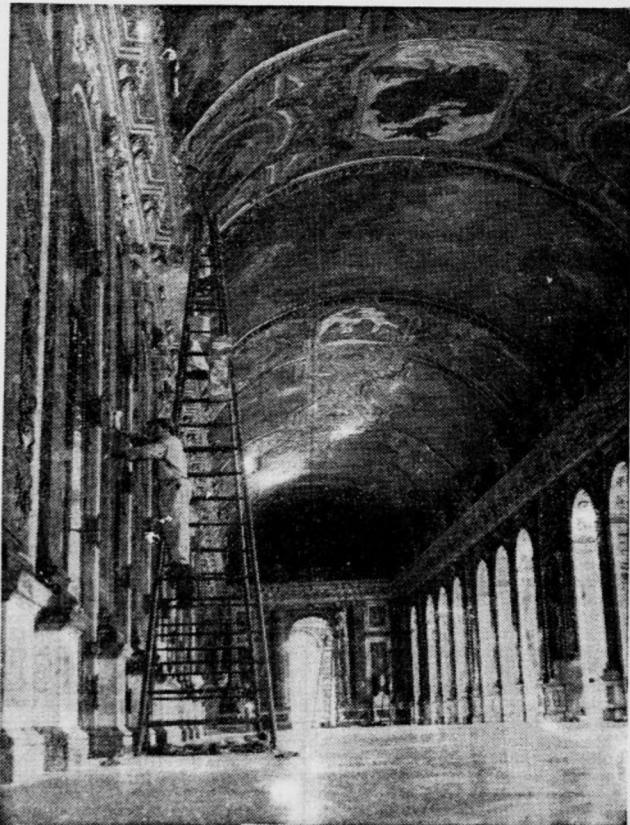
Svarili so ga sicer, naj se ne podaja v tem času na pot, ko so grozili strašni zimski viharji, a teh nasvetov ni mogel upoštevati. Z neomajnim pogumom je s svojo družino opravil vsak dan 50 do 60 km poti. Tri petine njegove poti so šle skozi ozemlje Zedinjenih držav pri Windsorju nasproti Detroitu je prešel spet na kanadsko ozemlje. Doživljaji Stewarta in njegovih so bili v tem času zelo pestri. Morali so se boriti proti volkovom na samotnih prerijah, proti ledenim blizzardom, snežnim viharjem, ki so zakrivali vse poti, in proti potepuhom, ki so jih nadlegovali. Navzlic temu so prispeli dobre volje v Montreal.

V bližini Quebeca si je Stewart kupil majhno hišo kjer misli začeti znova. Njegovo potovanje je zbudilo pozornost kanadske javnosti v dveh pogledih: prvič zato, ker je pokazalo, kako obupen je položaj ozemelj, ki trpe zaradi katastrofalnih suš, in drugič, ker je pokazalo tudi to,

Vlak stoji zaradi teleta

Vlak na progi Staines in Chertsey se je moral te dni ustaviti na progi, ker so nekdo kravo prijeli popadki in je tik tračnice vrgla teletka. Strojvodja je moral zadržati lokomotivo, dokler ni bila stvar opravljena, šele potem je vlak nadaljeval svojo vožnjo — seveda z zamudo.

Prpripre za obisk angleških suverenov

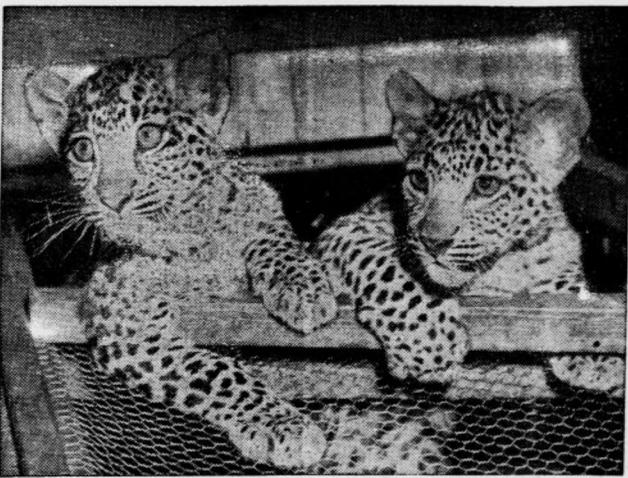

V versajski »Galerie des Glaces« (slika) bodo o priliki obiska angleškega kralja in kraljice v Franciji pripravili obed za štiri sto povabljenih gostov

Ne fotografiraj neprivezanega leva

V Bodensstadtu na švicarskem je hotel neki gledalec fotografirati leva, ki so ga pred predvajanjem v nekem cirkusu predstavljali občinstvu. Žival črni pripravi v moževih rokah menda ni zaupala, planila je nanj in ga ugriznila v vrat ter stegno. Leva so spravili brez težav v kletko, ranjenca pa v bolnišnico, kjer upajo, da mu bodo rešili življenje.

Dva mlada leoparda

V londonskem živalskem vrtu imajo dve ljubki zverinici, štiri mesece stara leoparda Nelsena in Noro. Dokler sta bila še mlada, ju je hranila z mlekom nekega psa

Originalno zaročno pismo

Ponudba na papirju, ki ne predstavlja zakonite pogodbe

Na eni zadnjih razprav, ki jo je vodil sodnik Macnaghten v Londonu, se je občinstvo imenitno zabavalo. Mična, mlada igralka in kabaretna pevka Audrey Ballova, v zasebnem življenju gospa Dumkleyeva, je tožila mladega gledališkega manažerja in lirika Williama Howarda Manna, da ji je l. 1936 obljubil zakon in da te obljube ni izpolnil. Takrat se je bila ločila od svojega prvega moža in je nastopala v nekem kabaretu na otoku Wightu, ki ga je vodil obtoženec. Takoj je opazila, da se je mož vanjo zaljubil. Pogostoma jo je vabil v London, uvedel

jo je v krog svojih prijateljev in hodil s njo na razne prireditve in izlete.

Nekoč sredi plesa v nekem londonskem baru, je napisal nekoliko besed na list, ki ga je bil iztrgal iz beležnice. Ta listek ji je poslal po nekem strežaku. Vedela je, da je zelo plašen in se je tej njegovi lastnosti tudi čisto smejala, čeprav ga je zavoljo nje tem bolj cenila. Pisemce se je glasilo: »Ljubljena Audrey! Hočem, da postanete moja žena. Ali mi hočete ukazati čas, da bi to ponudbo sprejeli, in povedati mi dan, ki bi se vam videl za poroko najprimernejši? Mislim resno!«

Ko je tožiteljica dospela do te točke svoje povesti, se je sodnik nasmehnil in jo prekinil. »Počakajte za trenutek,« je dejal, »to pismo bom predložil, in dvignil je listek ter ga dal še drugim, da si ga ogledajo. V največjo zabavo vseh navzočih se je izkazalo, da je bil obtoženec zapisal svojo ponudbo na poslovni papir, ki je imel spodaj opombo: »Nobena ponudba na tem papirju ne predstavlja zakonite pogodbe.«

Sodnik je počakal, da se je smeh poleg, potem je dejal tožiteljici: »Ne verjamem, da je mister Mann svojo ponudbo nalašč napisal na ta papir, nočem v tem videti razbremenitev zanj, toda pripomnil ti vendarle, da je bila ta snubitev zelo ne navadna.«

Obtoženec, ki se je med tem poročil z drugo žensko, se je zagovarjal s tem, da je svojo zaroko v polnem sporazumu z Ballovo ali Dunkleyevo razveljavil. Razpravo so preložili, da bi zaslišali še druge pričle.

Sodnik in vojni tovariš

Pred londonskim sodiščem se je odigral te dni nenavaden prizor. Neki Aleksij Ragozin se je moral zagovarjati na sodišču v Clerkenwellu. Upniki so ga tožili na vračilo dolga. Ko je toženec stopil pred sodnika, je slednji spoznal, da ima pred seboj tovariša iz svetovne vojne. Zato je izjavil: »Za mene bi bilo silno neprijetno, če bi moral voditi to razpravo do kraja. Obtoženec, ali niste vi iz Rusije? Kaj se niste borili v angleški vojski?«

Obtoženec je potrdil sodnikova vprašanja, nakar je sodnik zapustil svoje mesto, stopil k Ragozinu, mu stisnil roko, potem pa rekel: »Te obravnave ne morem voditi do kraja, ker me veže z obtožencem prijateljstvo iz vojne.« Po teh besedah je razpravo preložil s pripombo, da bo stvar izročil drugemu sodniku.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

V četrtn ure zaigral tri milijone

Angleški bogataš Henry Talbot Clifton je znan spraviljivec. Nedavno je igral s Levom Briscoom, bratom znane igralkice Fanny Brice poker. Med igralci je bil tudi Tommy Guinan, brat v Ameriki znane kraljice nočnih lokalov, Texas Guinanova. Igrali so četrtn ure, potem je Clifton moral vstati od mize, ker so ga njegovi soigralci oclganzili za cele tri milijone frankov.

Ker ni imel toliko gotovine pri sebi, je podpisal ček za njujorsko borzo na vsoto 50 tisoč dolarjev in še drugi ček na Angleško banko za 20 tisoč funtov. Naslednji dan, ko se je nekoliko iztreznil, je prišel na to, da so ga soigralci grdo osteparili. Šel je na policijo, kjer je prijavil goljufijo ter zahteval zaporo za oba čelika. Zdal pa se Cliftonu tresejo hlače. Boji se, da ne bi postal žrtev izsiljevalcev, zato ga stalno spremlja deset najboljših detektivov njujorske policije.

Deklica ustavila vlomilca

Mala Gluseppina di Jani iz Foggie je bila te dni sama doma, ko je zaslišala v sosedni sobi sumljiv šum. Previdno je stekla po stopnicah iz prvega nadstropja v pritličje ter je poklicala policijo po telefonu. Ko se je hotela vrniti iz pritličja v prvo nadstropje, je srečala na stopnicah elegantno oblečenega vlomilca, kateremu se je tako sladko nasmehnila, da se je začel z njo pomenkovati. Še preden je bil pomenek pri kraju, je vdira v hišo policija in prišla nepridiprava.

Skozi orožarno v Beneški palači

Nemški državni kancelar Hitler prihaja na obisk k Mussoliniju skozi orožarno v Beneški palači — Spremlja ga zet ital. mha. predsednika, grof Ciano

Nova rastlinska hrana

MLADE ZELI V BOGATI IZBERI POMLADI

Na kongresu zdravilnih rastlinarjev v Monakovem je zdravnik dr. Schenk v zanimivem predavanju navajal, kako velika je dandanes poraba zdravilnih rastlin, čeprav je znanost o njih šele na pragu svojega razvoja. V sami Nemčiji porabijo letno n. pr. 50.000 kg cvetov arnike, 136.000 kg rmanovih cvetov, 430.000 kg lipovega cvetja, 250.000 kg brezovih listov in isto toliko lapuhovih, 80.000 taventroz, 400 tisoč kg preslice, 150.000 kg podponca in 100.000 kg vijoličnih listov. K temu je pripomnil dr. Martin Vogel:

»Nismo fanatiki prehrane in niti nikoli ne trdimo, da bi ne bilo nobenih bolezni več, če bi ves svet živel samo vegetarično. Takšna preproščina glede zamotanih bioloških vprašanj bi nas vedla predaleč. Mišimo pa, da ljudje pred biološkimi vprašanji ne smejo zapirati oči, tudi če se jim trenutno vidijo neudobna. Navade glede prehrane so same na sebi najkonservativnejši del življenja in nihče ne ve tega bolje nego tisti, ki se že leta bavijo s tem. Koliko truda in časa je treba, da se ljudje pripravijo do pametnejšega načina prehrane!«

Po dolgih zimskih mesecih nam najnik sam počaka pravo pot do dobre spremem. be v prehranjevanju, kajti narava nam sedaj ponuja dovolj mladih zeli v bogati izbiri, zelenjave in zgodnjega sadja, ki

osvežujeta ves organizem. Kislica, krebujla, kreča, drobnjak rasejo na vrtovih in jih dobimo tudi na trgu, regrat, kopriča, rman in druge zeli rasejo po travnikih in ob cestnih robih ter jih isto tako prodajajo, redkvice, kolerabe, revenj, nežni beluš in žarče črešnje vabijo gospodinje k nakupu. Iskristimo te naravne darove, nam jih daje naša domovina v velikih množinah, da si z njimi osvežimo naše življenjske soite!

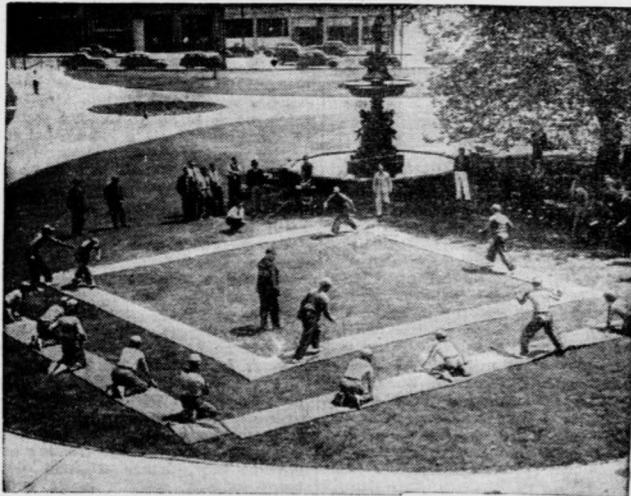
Tatvine v japonskem krematoriju

V tokijskem krematoriju so aretirali sto nastavljenecv podjetja, ki so obtoženi, da so kradli zlato mrličem. Obtoženci priznavajo, da so z ukradenim zlatom trgovali. Iskali so zlato predvsem v zobeh mrtvocev. Tatvine je nadziral poseben odbor, ki je delil izkupiček med vse pomagaoce tatinski organizacije.

Odprava na Nanga Parbat

Pod vodstvom dr. Paula Bauerja so odrinili minuli teden v Bombay člani nove nemške odprave, ki hoče nastočiti vršac Nanga Parbat v Himalaji. Glavni nosilec na goro bo v juniju. Ekspedicijo bodo oskrbovali s hrano iz letal. Metali jo bodo hrboščcem s padali.

Slepci igrajo base-ball

V Oaklandu (Kalifornija) igrajo slepci base-ball. Žoga je opremljena z malim zvončkom

Brez helija ni zeppelinov

V New Yorku je prispel dr. Eckener, graditelj nemških zrakoplovov. Zastopnikom tiska je izjavil, da zavisi bodočnost prekooceanskega prometa z zrakoplovi popolnoma od ameriške vlade. Novi nemški zrakoplov L Z 130 bo letel te danes, če bo napolnjen s helijem. Če Zedinjene države tega pila ne bodo dale Nemčiji na razpolago, tedaj ne bo nobenih Zeppelinov več.

Njegovo potovanje v Ameriko je baš v zvezi z zadevnimi pogajanjmi z washingtonsko vlado. Najrajši bi govoril s predsednikom Rooseveltom samim, ki ga bo gotovo presenetilo, kakšne politične razloge navajajo zoper dobave helija Nemčiji. V Nemčiji ni nobene možnosti več, da bi zeppeline uporabljali za vojne namene. V današnjih evropskih prilikah je zrakoplov v tem pogledu neuporaben.

Avtomobilska nesreča pri Trapezuntu

Na cesti med Trapezuntom in Kolkitom pri gori Zigani se je te dni pripetila strašna nesreča izletniškemu avtobusu, ki je vozil s seboj 43 oseb. Avto je padel v 200 m globok prepad. Pri tem je bilo 41 potnikov ubitih. Pri življenju sta ostala samo neka ženska in neki otrok, ki sta se rešila po čudnem naključju. Otrokova mati je dobila samo praske na rokah, otrok pa je popolnoma cel.

A NEKDOTA

Direktor James Klein je nekoč hotel pridobiti Lea Slezaka za nastop v Komični operi. Poslal mu je brzojavko: »Sto mark, tisoč pozdravov.« Slezak mu je brzojavil nazaj: »Tisoč mark, sto pozdravov!«

VS AK DAN ENA

»Kako se pišete?«
»Katica Petersiljček, gospod sodnik.«
»Stara?«
»Sedem in šestdeset let, gospod sodnik.«
»Poročena?«
»To pa na žalost še ne, gospod sodnik...«

(»Tidens Tegnc«)

Kulturni pregled

Umetniška razstava Celjskega kulturnega tedna

V vrsti prireditelj Celjskega kulturnega tedna zavzema razstava celjskih likovnih umetnikov nedvomno najodličnejše mesto. Prvič so bila na skupno razstavo zbrana in prikazana dela vseh likovnih tvorcev, ki so ali po rojstvu ali po bivališču domačini celjskega območja. Pobude, ki bodo izhajale iz te idealne manifestacije slovenske umetniške tvornosti sredi ožrogenegega ozemlja, so važna, nepodcenljivi doprinos k umetniški sili in kulturni volji v teh težkih dneh. (Otona Zupančiča besede k našemu kulturnemu tednu).

Celje doživlja s to razstavo izbranih domačinov del svoje najpomembnejše dni in v njegovi preteklosti ni bilo temu enakega dogodka. Prireditelji, sodelujoči in podporniki so se prevážne naloge spričo naših javnih potreb zavedali, tako je celjska likovna razstava pokazala najboljše vrednote in ž njimi velik uspeh.

Z vidika umetniške kvalitete je razstava še vzgojnega pomena za estetiko kulturo celjskega okolja, ki se je z vso vmemo in radostjo odzvalo vabihu. Dejstvo, da posejajo dnevno stotine obiskovalcev celjsko umetniško razstavo, očituje koliko volje in odbraga smisla je v iju. deh in da jih je moči ogreti in pritegniti tudi na umetniške razstave. Upati je, da bo obisku sledil tudi gmotni efekt v korist razstavljavcev samih: javnim ustanovam naj sledijo čim preje se zasebniki, ki jih tudi v Celju ni malo.

Razstavljeno 75 del obsega slike, grafike in kiparska dela osmerih likovnih umetnikov različnih letnikov in različnih smeri. Najmlajši so Zoran Didek, Dore Klemenčič in Edvard Salezin. Klubu neodvisnih v Ljubljani se je pridružil Zoran Didek. Najbolj otipijev je v svojih oljih, sočnih in lepeh masah, ki jih uglašuje deloma v težkih barvnih plokvah, deloma jih spaja v milejšje tonske stavbe. Barva mu teče v širokem, energičnem razmahu. Podaja se takemu prestislimo »Gospodična z Adorjem«, portretna studija širokih dimenzij, ni manj kakor živo bujna vegetacija pokrajini s slikovitimi svetlobnimi preseki (na pr. »Na obrežju«, »Ulica«, »Ojček«, »Vrba«). Razsvetljava »Hiš na solncu«, pokojnost in umirjenost »Domačije« in razgibanost »Na polju« ponazarjajo dovolj jasno intuitivno prodornost in razvito znanje slikarjevo. Didkov tovariš iz zagrebške akademije Dore Klemenčič je sicer manj eno pritožan, vendar pa izraža sleberno njegovo delo prav zanimivo umetniško svojstvo. Njegova formalna sredstva, prepletana tu in tam z značilno grafično noto, vzbujajo sicer manj zunanjih učinkov, a so zato strožja in izberi in resnobnejša po vsebini, kar velja tako za »Silvo«, kakor za »Zimsko krajino« in ostale pejzaže. Klemenčič si pokrajino prikoži za izražanje čustvenih razpoloženj. Največ vredne razprostre v svojih perorisrah, bogatih toliko tihga opazovanja in idilne posvetitve. Kakor da bi zagledal prav ta trenutke v sebi slikarja, tak je njegov »Lastni portret«, nestrpen pred samim seboj. Portretne buste zagrebškega absolutista Edvarda Salezina (otroške glave v mavcu in bronasti portret S. Korpca) razodevajo kiparja zmernih čutov in umerjenih plastičnih oblik. Dosegel je sigurno stopnjo zunanje plastične preglednosti in lahko na tej podlagi uspešno napreduje. Studija »ženskega akta« je v celotnem obrisu posrečena, dobro bi bilo, če bi videli kaj več primerov figuralne kompozicije.

Celjska razstava zaznamuje svoj najpomembnejši dogodek v bogati kolekciji del našega savinjskega rojaka in mojstra Franca Tratinika. Prvič se je zgodilo, da ga imajo Celjani v svoji sredi in to prav danes, ko se je umetnikovo življenjsko delo povzpelo do vrhunca ustvarjalnih moči, ki je prehodil eno izmed vodilnih poti v slovenski umetnosti. Izhajajoč iz vrste impresionistov-klasikov, je našel pred 25 leti tisto posredujoče mesto, ki mu je dalo v razvoju povojnega in novejšega slovenskega slikarstva svojstven in poseben pomen. Izgledal je pota prvi povojni generaciji in ji pokazal prvi v sebi dozorel stil slovenskega risarja-grafika, ki je podarjal vsebino in resničnost v zraku socialnega življenja svojega naroda. Njegova umetnost je izoblikovala med tem vrsto rešitev, ki jih je iskal vsikdar in v skladu s svojim čistim umetniškim hoteljenjem. Mogel in moral je izreči končno tudi z neposrednejšimi slikarskimi sredstvi svoje umetniško občutje in svojo miselnost. Tratinikove barve na oljih so začarane kot še nikoli: v topleni siju zlatourmenih in rdečih tonov, vsebujočih obširno skalo dodatnih, se kopije osrednji akt »Sedeče žene«. Mehek in svež inkarnat se preliva do nenavadne prozornosti, bodisi na svetlejši »Marje« ali pa na »Odpoditku«, zastretim v skrivnostnih sencah in svetlobnih odevih. Na videz preprost, a praprčevalen je »Portret re. R. Lepotni« tip Tratinikovih rdečelask predstavljaja »Katarina Celjska«. Dekorativne elemente vsebuje kompozicija »Mati z otrokom na polju«. Studije za stenski dekor se tu pa tam podlaga plastično zamišljenim risbam, a najmočnejše delo so nedvomno delavci, zajeti v strnjeni in napeto odmerjeni ritmi »Livarne«.

Delo Alberta Sirka so v Celju dobro znana, saj je tu pridelil že svojo lastno zaslavo. Bolj pristna nego na »Portretu ge. S.« je Sirkova tekoča paleta za »Kraško Madono«. Od svojih priljubljenih marin je razstavil »Pristanišče v Krku«, toplotno pokrajinskega razpoloženja je pa za del v smu »Slovenskih gorice«, Sirkovemu najboljsem olju poleg svetlobne studije v »Tetovcu«. Njegovi akvareli, bežne skice in impresije pestrih motivov, so prepeljani z južnim soncem. V širini temperamenta in slikovitosti ni zanj ovire, v akvarelni pokrajini je marljivo Sirk že dosegel nedvomno svoje najvidnejše uspehe. — Težko pričakovani, vsakdar simpatični Ivan Napotnik. Zadnjič je razstavljaval s Sirkom po večini znana dela, tokrat je pa njegova zbirka pretežno nova in le v treh primerih izpopolnjena s deli in privatne posesti. Izvzemši »Industrijo«, alcičo v mavcu za razpis Naosodne skupščine, je vse drugo v lasti Napotnikovega kipa-

rska sila je dosegla nedvomno svoj višek in potrebuje razmaha, potrebuje naročil še izven drobne in srednje skulpture v nalogah, ki bi mu dvignile njegov izredni, a žal tako neizrabljeni umetniški potencial. Napotnik je izoblikoval svoj lastni stil, čutimo pa v njem še podlago in duh predvojnega seceste. Poleg tega je zanj značilna primes subjektivistične slikovitosti in čustvenosti, ki ju stopnjuje s bujno smovno fantazijo svojevrstne kiparsko dekorativne individualnosti. Znani so Napotnikovi puti figurine in skupinske kompozicije, po katerih je zaslovela umetnikova originalna in iznajdljiva duhovitost. Na razstavi je predčen tako njegov udomačeni žanr z alegorijo (na pr. »Nimfa«, »Kranjica«, »Puto«, »Medicina«, »Voljac«, »Oček«, »Mati«), kakor tudi večje figuralne kompozicije: »Prebujenec«. To odlikuje finesa linearnih kontur in neprisliljena organičnost akta. Visoke vrednote Napotnikove umetniške intuicije v odlični »Pietät« in v reliefih »Kristus« in »Marija« potrjujejo naše prepričanje, da imamo v njem slovenskega umetnika, ki bi ga želeli videti čim češče na razstavah, zlasti pa zaposlenega pri naših javnih naročilih.

Cvetko Šuka je v olju »Otroci« izrazil kar najbolj posrečeno intimitno družinskega interieura: tri glavice, pri mizi so kompozicično, barvno in svetlobno združene v harmonično sklenjeno celoto. »Cvetje« Miroslava Modca kaže posebno zanimanje za barvno razpoloženje snovi, ki bi bilo nedvomno dobro izhodišče nadaljnjim problemom. Za razstavljavcem portreti Pristovškove si je težko zamisljati okolje Sternenovega kolorita. Ne da se tajiti, da je tako pri Pristovškovi kakor na Grašarjevih delih razvito občutje za izrecne slikarske učinke. »Vijšnje« so najbolj uspele, okvir je pa zanje premočan.

Izreden obisk celjske razstave pričča, da je svoj cilj dosegla in da je vzbudila pri občinstvu najvažnejše zanimanje za dela naših celjskih umetnikov.

F. S.

»Mladi Prekmurec«

Ze drugo leto izhaja v Murski Soboti dvmesečnik »Mladi Prekmurec«. Neopaženo za široko javnost se je na tej občutljivi točki periferne slovenske zemlje pojavil prvi resnejši poskus domačje kulturne revije, ki ni več namenjena ljudski prosveti, marveč stremi po višji kvalitetni kulturi. Privikrat se skušajo zbrati mladi in starejši sodelavci iz prekmurske pokrajine in iz drugih naših krajev, da v simbolnem znamenju taške in rahle rastline, ki označuje ovojno stran mladega časopisa, navežejo svoje delo ne le na genija loci in njegovo tradicijo, marveč tudi na vso slovensko slovstveno kulturo in na plodno bogastvo našega književnega jezika.

Prav zaradi tega je treba pozdraviti mladi časopis, ki izhaja pod budnim okriljem soboške gimnazije in njenih profesorjev ter na starih Koclovih tleh razvija in neguje domovinske misli. Ta že dovolj značilni pokus prekmurske slovstvene revije je treba tembolj pozdraviti, ker so prav najnovejši dogodki bolesto opozorili na naše obsejne kraje in pokazali koliko smo jih zanemarili ne le z nedelavnostjo, marveč tudi z dostikrat nepotrebnimi in škodljivimi prepriji v našem kulturnem središču, prepriji, ki jih čuječa in rahločutna periferija ni nikdar priznala in nikdar odobrila.

»Mladi Prekmurec« more in mora živeti le od idealizma svojih izdajateljev in od požrtvovalnosti prekmurske ali v Prekmurju živeče inteligence, posebej še dijaštva, ki s ponosom gleda na ta lepo se razvijajoči plod krajevnega duha in občestvene misli. Vzlic vsej skromnosti pa je to tudi na zunaj čisto spodoben časopis, dobro urejevan (Ferdo Godina) in sorazmerno lično nastitjen. Naj si ogledamo samo zadnji dve številki: V 3.—4. številki je priobčil zanimivi članek z neznaega strokovnjaka za Prekmurje, univ. prof. dr. M. Slavija, ki nasprota nazivu Slovenska Krajina zagovarja in opravičuje naziv Prekmurje. Nato sledi članek Miška Kranjca »Kako je Pavliha videl in opisal Prekmurje«, ki saljivo in resno, ironično in poetično opisuje razmere na tem kosu naše zemlje. Ferdo Godina objavlja odlomek »Poroka v Lazah« ki je spisana prav živahno in prežeta s folklornim gradivom. Liriko zastopajo Franc Šebjanič, Frane Muršič in Pajlin. Frano Gumilar opisuje o prvih turških vpadih v Prekmurje, Ivan Horvat opisuje vti se sezonskega delavca, ki si je šel služiti kruh v Francijo, Frane Sapač obravnava gospodarske probleme Prekmurja, v Zapiskih in v rubriki Razno pa so objavljene krajše vesti in poročila. Zanimiva in hvalevredna je bibliografija: Prekmurje v slovenski javnosti v l. 1937. V 5. do 6. številki je na uvodnem mestu priobčen sonet Frana Albrehta »Panosko blato«. K. M. je objavil članek »Ob Zupančičevi 60 letnici«, Pajlin več posmi. Simon Simončič štjico »Slovak. Jože Krivec verze« »Obisk«. A. H. »Misek«. Na še neoddelanih virih je zgrajena dokumentirana razprava Miroslava Kokoja »Kako so nekot potujevali mlade Prekmurce«. Med zapiski jih je več, ki so posebno zanimivi, na pr. Soboska gimnazija naj bi se imenovala po knezu Kocu, Ivan Cankar v madžarskem jeziku.

Upalmo, da se bo »Mladi Prekmurec« krepko zasedal v narodni in kulturni zavesti prekmurskega izobraženstva in zapuščal za seboj brazde, ki bodo ostale.

Zapiski

TRUBADUR S FRANCILOM
V NASLOVNI VLOGI

Operna uprava je tudi letos uvedla v repertoar Verdijevo opero »Trubadur«, priljubljeno delo tega poleg Wagnerja največjega glasbeno-dramatičnega genija 19. stoletja. Uprava, ki se zaveda svojega vzgojnega stališa, tega prav gotovo ni storila zato, ker so modernejša operna dela večinoma občinstvu manj dostopna. Težave s solističnim osebjem je sililo k takim ukrepom! G. Francl je imel v vlogi Manrika priliko, preizkusiti svoje zmožnosti na tej navidez lahkotni, toda pevsko s težavami močno zahtevni vlogi. Ze nastopna serenača sega izdatno v visoko tenorsko lego in sabteva od pevca mnogo gibčnosti. Do strefe v predzadnji sliki pa so zabave do pevčevih spo-

sobnost lo še povečajo. Zdi se, da Francova dolga indioepozicija še ni popolnoma odjejala. Če primerjamo njegov sobotni nastop v vlogi Manrika lanskega v Verdijevo »Pleus v maskah«, kjer je niš manj težavno vloga grofa Rikarda obvladal blagolajneje, moramo ugotoviti, da pevsko še ni na tisti pravi poti, ki bi mu zagotovila lepo bodočnost. Stavim, da g. Francl niti do polovice ne izkorišča svojega izrednega glasu glede na zvočnost in lepoto tona. Objeva je prav gotovo znožen, tudi uresničiti se da le brez forsiranja in zadiranja. Verujemo v glasovne zmožnosti njegovega tenorja in upamo, da bo že ne sam, pa s tujo pomočjo našel pravo pot do smotra, ki ga je njegov organ zmožen.

V ostalih obširnih in hvaležnih vlogah so nastopili gđ. Ojčkopova, g. Kogejeva in gđ. Janko ter Petrovič pa g. Španova. Vsi so se uveljavili odgovarjajo svojim že znanim sposobnostim in bili nagrajeni z

aplavzom na odprti sceni. Pevski so sestli od slike do slike in najbolj zapeti tam, kjer jim dejanje nudi priliko do dramatičnih vzgrov: (v prizoru pod jelo in v ječi sami). Od nosilec glavnih vlog pa si želimo manj sile in več lepote tona. Lep pianissimo, dober crescendo, lahen trillak in okretna pasaja so že prava redkost na našem odru. Pa se ravno v njih očituje visoka pevška umetnost!

Predstavo je vodil g. dr. Sveta. Treba je na tem mestu podčrtati delo tega neumornega in zmožnega glasbenika, ki si je z doslednim delom, neuklonljivo voljo in veliko nadarjenostjo v kratkem ustvaril zavidano vredno pozicijo v našem glasbenem življenju. Vsokoli je za obollega ravnatelja pri poslednjih predstavah Don Juana in Madamae Genee ter tudi večeraj zanesljivo in pomembno vodil orkester in pevce. Moški in ženski zbor zasluži za sobotni nastop pohvalo. P. A.

S P O R T

Občni zbor naših kajakašev

Kajak-klub Ljubljana vztrajno in uspešno orje ledino v svoji sportni disciplini

Te dni so imeli občni zbor kajakaši, to so oni sportniki, katerih geslo je: »Živi nevarno!« Niso zadovoljni, da bi se vozili samo po mirnih vodah, ampak premagujejo s svojimi lahкими, platinenimi colnički brzice, vrtince, drve po najbolj divjih vodah naše domovine in čisto odkrivajo lepote, ki jih človeško oko še ni videlo. To, kar je plezalec med turisti, to je kajakaš med veslači.

In ti naši sportniki so polagali račune o opravljenem delu. V uvodnih besedah je predsednik g. ing. Pogačnik Ciril poudaril, da je bil Kajak klub v Ljubljani lani najagilnejši kajak-klub v državi. Udeležil se je največjih tekem in je poslal štiri svoje tekmovalce tudi na mednarodne veslaške tekme na Vrbskem jezeru. S svojimi težkimi, širokimi, turnirni čolni so v hudi mednarodni konkurenci dosegli krasen uspeh. Ta uspeh je prinesel klubu številna vabila na razna tekmovalja; tako na prvenstvo mesta Dunaja, na češko državno prvenstvo. Tudi Belgijci in Švedi so nas povabili, toda zaradi pomanjkanja denarja je klub moral odpovedati sodelovanje na vseh teh tekmah. Kajak klub v Ljubljani se pa ne udeležuje samo na sportnem pogovaru, ampak dela s svojim filmom o naših jezerih in rekah tudi tujsko-prometno propagando. Pošilja najlepše posnetke naših voda v tuje revije in sproti obvešča tuje ssaveze o večjih izprehobah v strugah naših voda. Žal pa je to delo zaradi pomanjkanja sredstev zelo težko; razen tega pa še oblastva, na katera se klub obrača za podporo, ne cenijo prav dela in zaslug tega kluba. Od nekje je celo prišel namig, naj kajakaši hvalimo bogva, da nam niso napravili luksuznega dvorca. Kljub temu je klub sklenil, da si nabavi tekmovalni čoln, in sicer dvojico. Stal bo okrog 4500 din, v blagajni je pa samo nekaj nad 1000 din. Žato je klub odposlal na razna mesta prošnje in vsi člani upajo...

Tajnik g. Rudi Malahovsky je poročal, da je število dopisov naraslo, predvsem onih s tujino, kar kaže, da je ime kluba zaslovelo po vsej Srednji Evropi.

Blagajnik g. Sipo Hafner poroča, da je članstvo kluba zelo točno v plačevanju članarine, saj se vsak član dobro zaveda, da je članarina edini redni dohodek kluba. Upa, da bodo vsi, ki jim je klub poslal prošnje za podporo, pripomogli klubu s primernimi zneski do še živahnejšega dela.

Posebno zanimivo je bilo poročilo kapetana, v katerem je poudarjal, da je bilo članstvo zelo podjetno. Na divjih vodah so posamezni člani prevozili do 1000 km. Za državno prvenstvo je klub postavil 15 tekmovalcev, žal pa je savez prvenstvo odpovedal, češ da bi se ga najbrže udeležilo premalo članov. Klub je poslal 4 tekmovalce na Vrbsko jezero, kjer so dosegli zelo lep uspeh. Državno prvenstvo bo na Bledu v juniju na mirnih vodah, na divjih pa na tradicionalni progri: Sava—Hrastnik. Organizacija je poverjena Kajak klubu v Ljubljani. Kajak slalom pa bo v Zagrebu.

Gospodar g. Karel Strikberger je poročal, da je bilo vzdrževanje klubovega prostora zaradi regulacije Ljubljanice zelo težavno. Članstvo pa je z izkopanim materialom dokončno uredilo prostor. Napraviti bo treba samo še primernejši in lažji dostop do vode. Poskušen je bil tudi vlom v čolnarno, toda ko je vlomilec videl skozi razbito okno le kopalke, razgrane trenirke, zakrpane čolne in nekaj starih copat, je opreostoval. Da se pa ne bi zmočilo še to, kar je v baraki, je spet pribil odtrgano oknico.

Po razrešitvi odbora so sledile volitve, pri katerih je bil izvoljen ves stari odbor, in sicer: predsednik ing. Pogačnik, tajnik Malahovsky, blagajnik Hafner, gospodar Strikberger, kapetan Malahovsky, v odbor pa: Predalič, Zmavec, za revizorja Bernik in Cerar.

Po izvršanem dnevnem redu je predsednik zaključil občni zbor in ugotovil h kraju razveseljevo dejstvo, da je Kajak klub ostal še zmerom kakor velika družina, ki bo lepo živela tudi v bodoče.

Rallye Sokol 1938

Avtomobilski klub CSR bo pridelil v okviru jubilejnih proslav 20letnice obstoja češkoslovaške republike in X. vesokolskega zleta v Pragi mednarodno avtomobilsko dirko, tako zvani Rallye Sokol 1938. Te dirke se bo lahko udeležil vsak domači ali tuji vozač potniškega avtomobila, ki ima predpisano sofersko legitimacijo in ni diskvalificiran ali suspensiran v sportnih organizacijah.

Kraje starta si bodo udeleženci izbrali poljubno, kjerkoli na svetu, prav tako pa je poljuben tudi čas odhoda od 1. junija t. l. dalje za one, ki bodo vozili do Prage iz izvenevropskih mest, odnosno od 15. junija t. l. dalje za one, ki bodo vozili iz evropskih mest. Češkoslovaški tekmovalci bodo startali na dan 20. junija.

Vsak udeleženec iz inozemstva ali iz republike bo moral prevoziti določena kontrolna mesta, kjer mu bodo potrdili čas prihoda in odhoda. Ocenjevali se bodo posebej udeleženci iz tujine in pa domači. Po vozovih bodo tekmovalci razdeljeni v dve kategoriji, in sicer v I. razred s 1.500 ccm in v II. razred nad 1.500 ccm. Dolžina proge kakor tudi čas potovanja se bosta ocenjevala po posebnem načinu na točke.

Za obe kategoriji udeležencev bodo razdeljene po tri častne nagrade, več nagrad pa bo tudi razdeljenih od posebnih darovalcev. Vsak klasificirani tekmovalec pa bo razen tega prejel še umetniško spominsko plaketo. Cilj vseh udeležencev bo v Pragi II. Litzowova pred klubskim domom Avtomobilskega kluba CSR v petek 1. julija t. l. med 8. in 15. uro.

Prijave za inozemske udeležence, ki bodo tekmovali iz evropskih mest, je treba poslati do 15. maja t. l. s takso Kč 100.— Avtomobilskemu klubu CSR, Praga II. Litzowova 29.

Prijavnice in ostale podobne informacije se dobijo v tajništvu ljubljanske sekcije Avtokluba.

V nekaj vrstah

Preteklo nedeljo je bila na Zelenici tekma v slalomu za pokal dr. Guoklerja. Snežne razmere so bile klub pozni sezoni prav dobre. Na startu je bilo lepo število tekmovalcev, med njimi več naših znanih prvakov. Prvo mesto je zasedel član jeseniške Skale Ciril Praček s časom 1:50,2, na naslednjih mestih pa so se vrstili: 2. Zvan Alojz (Gorenjec) 1:55, 3. Klein Bruno (Skala) 1:59,6, 4. Znidar Emil (Gorenjec) 2:01,5, 5. Kobler Stanko 2:02,6, 6. Svab Fric (oba Skala) 2:05,2, 7. Čarman Franek (Tržič) 2:08 itd. Krasen pojal je prejele v trajno last prvo mošvo jeseniške Skale (Praček, Klein Kobler). V tem slalomu so tekmovali tudi juniorji, med katerimi je bil najboljši Tinček Mulej, s časom 2:13,4, in pa dame, kjer je v prvem teku dosogla Erika Heimova odličan čas 1:08, pri drugem pa se je poškočevala in je prvo mesto zasedla članica Smuč kluba Ljubljane Vida Tausigova.

Prihodno nedeljo bo na sporedu predzadnji ali XVII. leto Negaških tekem z vsemi petimi srečanji. V Beogradu in Zagrebu bosta po dve tekmi, res pa v Splitu. V prestolnici bosta igrala

Dva problema:
prhut
izpadanje las

Ena rešitev:
Silvikrin

Lotion Silvikrin. Za delotvorno vsakdanje negovanje las: polepšava lase, prepreči izpadanje las ter ohrani kožo glave zdravo in brez prhuta. To je edina voda za lase, ki vsebuje prirodno hrano za lase Neo-Silvikrin.

Neo-Silvikrin. Ta koncentrirana naravna hrana za lase uporablja se proti trdovratnemu prhutu, v resnih slucajih izpadanja las, pri oslabilih lasnih koreninah, pri ogolelih mestih in kadar preti plešavost.

Shampoo Silvikrin. Blago sredstvo za pranje las, za snaženje in zaščito lasišča in las. Njegova obilna pena vsebuje naravno hrano za lase Neo-Silvikrin in deluje kot balzam na tkivo lasišča.

Dobit se v vseh strokovnih trgovinah.

Y-406-H

Iz življenja na deželi
SV. JUNIJ OB SČAVNICI. Občinska uprava Sv. Junij ob Sčavnici opozarja medičarje, kramarje in druge, da bo postavljanje fotorov in trgovanje dne 15. maja, ko bo odkrite spomenika kraju Aleksandru I., v njenem območju prepovedano.

Naše gledališče
DRAMA
Sreda, 11.: Nočna služba. Red Sreda. Četrtek, 12.: Pokojnik. Red A. Petek, 13.: Lopovski. Izven. Proslava 25 letnice umetniškega delovanja Vala Bratine.

Češka drama »Nočna služba« je igra pisateljice Syneka, čigar dela so bila vprizorjena v zadnjem času s velikim uspehom v Pragi. »Nočna služba« je drama novinarja, ki se bori za resnico in pravico, ter razkrinka moralno in sociološko stran avtomobilske nesreče.

Jubilej, 25letnega gledališkega dela Vala Bratine bo 13. t. m. ob premieri Šneiderovih »Lopovščin«. Srečni nam pokažejo z »Lopovščinami« prilizakomita dejanja, ki jih zagreše ljudje, da si na ta način pomagajo iz življenjskih težav in ustvarijo svojo srečo. Premiera bo izven abonmana. Prodaja vstopnic pri dnevi blagajni v operi.
Nušičev »Pokojniki« spada med najuspešnejše uprizoritve. Na izredno humoren, vsehil tragikomičen in močno dramatičen način, je naslikal pisatelj povratek človeka, ki ga smatrajo vsi za pokojnika. Posledice, ki jih sproži z vrnitvijo, so dalekosežne ter pričajo o propalosti družbe, ki ga obdaja.

OPERA
Sreda, 11.: Rigoletto. Red B. Četrtek, 12.: Madame Sans Gene. Red Četrtek. Petek, 13.: ob 15. uri: Prodana novesta. Dišaska predstava po globoko snizanih cenah. Izven.

V Verdijevi operi »Rigoletto« bo pol naslovnega vloga g. Primožič, Gildo gđ. Nolljeva, vojvoda g. Banovec, Sparafucila g. Lušpa.
Dijaška predstava »Prodane neveste«. Marinko bo pela nadarjena mlada pevka Heybolova, Janka konservatorist Gostiša, ki se odlikuje z lepim glasovnim materialom, partitjo Kocala pa to pol mojster Betotto, pedagoški, ki je izobrazil oba mlada pevca.

Prihodni teden bo v operi premiera Pucčinjeve opere »Manon Lescaut« z go. Vidanljivo v naslovni vlogi. V ostalih glavnih vlogah nastopijo Franzl, Janko in Zapan. Novi prevod je Stritofov, ki bo opero tudi dirigiral. Režira prof. Šest.

MARIORSKO GLEDALIŠČE
Sreda, 11.: ob 20. Slavnostna akademija, Prireditelj Trgovske akademije. Četrtek, 12.: ob 20. Dalibor. Red A.

PARIŠKI SEJEM
od 21. maja do 6. junija 1938.

Univerzalni in mednarodni vsotni in tehnični sejem. Pariški sejem bo sbral na prostoru 400.000 m² preko 9000 razstavljavcev iz 34 različnih držav; preteklo leto je imel 2.500.000 obiskovalcev. Ta sejem je »zlatoba sveta«, vsa večja industrijska podjetja skrbe, da si zagotovijo čim lepša mesta. Trgovci vseh strok so lahko sigurni, da bodo našli na tem sejmu vsotno blago z vsega sveta, izotok pa do bili tudi vse potrebne informacije. Veliki poslovni oem so predvideni na železniških in zračnih progah za sejmске obiskovalce. Vsač, kdor želi iskoriistiti ugodnost tega popusta, naj se obrne na francoski konsulat v Zagrebu, Ljubljani, Skoplju, Splitu ali na pisarno francoskega trgovskega atašeya v Beogradu, palača francoskega poslanstva, Pariska ulica broj 11.

FOX

Kremo za čevlje uporablja vsaka varčuna in dobra gospodinja.

NAPOLEONOVA TAJNA LJUBEZEN

Zgodovinski roman

Nato ji je izročil cesarjevo pismo. Ko se ga je branila sprejeti, ga je sam odprl in ji ga čisto tiho prebral:

»So trenutki, ko zanos tlač človeka, ako je prevelik. To čutim zdaj. Kako bi bilo moči pomiriti srce, ki gori v ljubezni in komaj čaka, da bi se sam vrglo k nogam? Oh! Če bi hoteli... Samo vi bi lahko odstranili ovire, ki naju ločijo. Moj prijatelj Duroc vam bo ugledil pot.

Pridite, pridite! Vse vaše želje se bodo izpolnile. Vaša domovina mi bo draga, če boste imeli usmiljenje do mojega ubogega srca.

Grofici je planila kri v obraz. Torej je bilo resnica, kar so ji spet in spet ponavljali? In Napoleon se je hotel le tedaj zavzeti za usodo Poljske, če se mu ona predaja? Saj je sam priznaval. Naslonila je glavo v dlani in dolgo premišljevala. Ko je znova vzdignila čelo in pogledala Duroca, je bila videti vsa izpremenjena. Privolila je v to, da se žrtvuje. Ko se je na višji dvorni maršal poslovil, da obvesti cesarja, je bruhnila v dolgo, strašno ihtenje.

Skoraj celo uro je ostala sama. Vsakršen šum okrog nje je bil zamrl. Zrak v slabo razsvetljeni dvorani se ji je zdel dušič. Odprla je okno, se naslonila na okensko polico in dolgo sopla nočni zrak,

ter strmela na slavnostno Varšavo, po kateri je ljudstvo plesalo na križiščih pri svetlobi smolnatih plamenic.

Mahoma je stal Duroc zraven nje. Prijel jo je za roko in jo zavel v debel kožuvinast plašč: cesar jo pričakuje v veliki palači. Rekla ni niti besedice, a mehanično je šla z Durocom. Sedla je v voz, stopila spet iz voza, šla po velikanski, s slikami okrašeni galeriji in stopila nazadnje v salon. Tam se je spustila na stol. — Zdajci je slišala, kako so se zaprla vrata, in potem je klečal pred njo neki mož in ji strastno poljubljal roke.

Bil je Napoleon. Zahvalil se ji je, da je prišla, da veruje vanj in da mu hoče s svojo navzočnostjo lajšati to življenje, ki je polno opraskov in borb, tako da ga komaj zmaguje.

Vstal je, ji snel plašč in pajčolan ter sedel k nji. In mahoma se je sklonil naprej, da bi jo poljubil. Poskočila je in planila k vratom. On je bil pa hitrejši, obrnil je ključ in ga spravil v žep. Nato jo je odvedel — ali bolje, odnesel nazaj k počivalniku.

Napoleonu je zmanjkovalo besed. Vajen je bil ustrežljivosti in naglih predaj in je zaradi tega najprej mislil, da ima opravka s prevečjanko, ki je sklenila drago prodati svoj poraz. Toda solze, ki so ji tekale po bledeh licih, vzdihli, ki so ji krčevito dvigali čiste prsi, vse to se mu je zdelo tako nepotvrjeno, da ga je navdalo globoko sočutje do tega skrušenega otroka. Cesar je postal malone očetovski. Izpraševal jo je o pokolenju njenega rodu, o tem, kje so jo vzgojili in zakaj se je omožila s starcem. Izprva mu ni odgovarjala, nato jo

je njegovo kramljanje pomirilo, in zajecjala je nekaj besed, po katerih je ugani, v kakšnem mrazu ji mineva življenje.

Nato je govoril o sebi, prevzel od tiste čudne zgovornosti, ki ga je pogosto obhajala v zasebnem življenju; pripovedoval je o svojih otroških letih v Ajacciu, o svojih prvih sanjah, o uboštvi svoje rodbine in o svojem žalostnem prihodu v Francijo. Poslušala ga je z zanimanjem, pazljivo in zavzeto...

V tem je rahlo potrkal na vrata.

»To je najin prijatelj Duroc, je cesar zašepetal. »Zdaj se morava ločiti.«

S skoraj žensko skrbjo jo je zavel v njen plašč, omotal Mariji, ki je bila zdaj pomirjena, glavo s pajčolanom, in jo pri vratih vključ njenemu kratkemu odporu še hitro stisnil na srce.

»Pojdi, draga Marija, je dejal. »Ničesar se ne boj od mene. Ves sem tvoj, a potrpežljivo bom čakal, dokler mi sama ne zaupaš svoje usode. Pridi jutri spet, ob isti uri. Obljubi mi.«

Obljubila je. Ta pogovor ji je bil znova obudil upanje, da se bo Napoleon zadovoljil z nekoliko nežnejšim prijateljstvom. Otroško se je oklepala te misli. Temu, da jo je cesar tikal, se ni tako čudila, kakor bi se bila Francozinja. In njegove pozornosti so njeni ženski ničemurnosti vendarle dobro dele.

Ko se je drugo jutro zbudila, je dobila pismo in skrinjico. Prebrala je pismo:

»Marija, sladka Marija, moja prva misel hiti k tebi. Videti te, je moja edina želja. Saj pridedi spet, kaj ne da? Obljubila si mi. Če ne, prileti orel k tebi. Prosim te, sprejmi te cvete: naj bodo skrivni posredovalci najinih čuvstev, kadar so okoli naju

drugi ljudje. Čeprav bova izpostavljena tujim očem, se bova vendar sporazumevala. Kadar bom jaz položil roko na srce, boš ti vedela, da mislim samo nate. V odgovor si boš pritisnila te cvete na prsi. Imej me rada, prelestna moja Marija, in tvoja roka naj nikoli ne zapusti teh cvetic.«

Nato je odprla skrinjico. V prekrasem, s čebelami posejanem toku je ležal šopek z lavorjem pomešanih marjetic iz smaragdov in demantov.

Marija Walewska je položila šopek v skrinjico, jo skrbno zaklenila in jo dala odnesti nazaj k višjemu dvornemu maršalu Durocu.

Uro po tem je prišel Duroc v palačo Walewskih. Grofica ga je sprejela z očitki. Ali jo hočejo razžaliti, s tem, da so ji poslali dragulje? To, cesar ona pričakuje od cesarja, ni lišp, ampak vstajenje njene dežele.

Duroc je zmeden odgovoril, da je Napoleon že začel osvobajati Poljsko, da je pa to težavna naloga, pri kateri potrebuje izpodbude. Prosil je Marijo Walewsko, naj sprejme ta šopek iz draguljev, ki pomeni v cesarjevih očeh samo navadno pozornost brez kakega posebnega pomena.

Gospa Walewska je v vsi odločnosti odbila, rekoč, da bi morala, ako bi vztrajal pri tem, obvestiti svojega moža, čeprav je bolan in ne sme zapustiti sobe.

Višji dvorni maršal je ves zbežan odšel. Bil je poštenjak, in posredovanje, za katero ga je rabil Napoleon, se mu je upiralo. Toda cesar se je skliceval na njegovo prijateljstvo. In kadar je Napoleon tako govoril, bi bil Duroc po kolenih drsal zanj na konec sveta.

Dr. Fr. KOLTERER
kopalnični zdravnik in specialista za kopalnično lečenje,
ordinira — kakor vsako leto
V ROGAŠKI SLATINI

Mali oglasi

Službo dobi
Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Službe išče
Vsaka peseda 50 par. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 12 Din.

36-letna ženska
vzajna preproste kuhe, pospravljanja, želi službe. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod značko »Preprostae.« 11775-2

Marljiva natakariča
zmožna kavičje, išče službo za 15. maj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11801-2

Natakar ali višji
posrednik v svoji stroki, išče službo. Gre tudi na sezono. Govori več jezikov. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Natakar.« 11364-2

Trgovski potnik
kolonialne stroke z več etno prakso, dobro vpehjan želi stalno službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Soliden.« 196-2

Kraški teran
najboljši, dobite v restoraciji Slamič. 11802-33

Cvetlični med
domač, nudi najceneje J. Menart, Domžale. 204-33

Auto, moto
Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Več rabljenih avtomobilov
DKW limuzino in kabriolet PONTIAC, pripraven za takši CHEVROLET mod. 1936, vsi limuzine, PAKCARD 7 sed. etc. zelo ugodno prodajo po likvidacijskih cenah DKW zastopstvo J. Lovše, Tyrševa 35, Telefon 27-28. 11782-10

Motorno kolo
kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro obranjeno 7e na ogl. odd. Jutra.« 11786-10

Kolesa
Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Prvovrstna kolesa
najnovejši letonjsi modeli, v največji izbiri od Din 350 naprej. Nova trgovina, Ljubljana, Tyrševa cesta 36 (Dunajska c.) nasproti Go-spodarske zveze. 11390-11

Stroji
Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Betonski mešalec
na elektriko 220-380 volt ali bencin, iščem za 14 dni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mešalec.« 11794-29

Kapital
Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilne knjižice
3% OBVEZNICE VREDNOSTNE PAPIRJE VOJNO ŠKODO v o v e j e po najvišji cen in takojšnjemu izplačilu Koncesionirana trg. agencija za bančne posle AL. PLANINSEK, Ljubljana, Beethovnova 14. Telefon 35-10. 220-16

Dr. Fr. KOLTERER
kopalnični zdravnik in specialista za kopalnično lečenje,
ordinira — kakor vsako leto
V ROGAŠKI SLATINI

Dr. Fr. KOLTERER
kopalnični zdravnik in specialista za kopalnično lečenje,
ordinira — kakor vsako leto
V ROGAŠKI SLATINI

Dr. Fr. KOLTERER
kopalnični zdravnik in specialista za kopalnično lečenje,
ordinira — kakor vsako leto
V ROGAŠKI SLATINI

**JANKO TIČEK
IN NJEGOV OČE**

Po tem junaškem dejanju so jadrno vzeli podplate pod pazduho, saj si mislite, da je kmet neutegoma planil skozi vrata in jo ubral za njimi! Zdirjali so proti skrajnemu koncu travnika, kjer je bil jarek. Na srečo je vodila čez jarek tudi brv.

Kupim
Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Cebele
več panjev kranjičev kupim. Ponudbe pod »Plaćam takoj 7e na ogl. odd. Jutra.« 11787-7

Transmisijo
cca 9,50 m, premer 60 do 75 mm z ležaji ku pl parna žaga Rog d o. z. Podstenica. Toplice pri Novem mestu. 11648-7

Knjige
Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Cca 110 knjig
slovenskih in nemških, leposlovnih in romanov — ugodno prodam. Vse knjige so v zelo dobrem stanju ter najnovejši izdaj in od samih slavnih pisateljev. Na željo pošljem seznam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11805-8

Pridelki
Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Kraški teran
najboljši, dobite v restoraciji Slamič. 11802-33

Cvetlični med
domač, nudi najceneje J. Menart, Domžale. 204-33

Auto, moto
Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Več rabljenih avtomobilov
DKW limuzino in kabriolet PONTIAC, pripraven za takši CHEVROLET mod. 1936, vsi limuzine, PAKCARD 7 sed. etc. zelo ugodno prodajo po likvidacijskih cenah DKW zastopstvo J. Lovše, Tyrševa 35, Telefon 27-28. 11782-10

Motorno kolo
kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro obranjeno 7e na ogl. odd. Jutra.« 11786-10

Kolesa
Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Prvovrstna kolesa
najnovejši letonjsi modeli, v največji izbiri od Din 350 naprej. Nova trgovina, Ljubljana, Tyrševa cesta 36 (Dunajska c.) nasproti Go-spodarske zveze. 11390-11

Stroji
Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Betonski mešalec
na elektriko 220-380 volt ali bencin, iščem za 14 dni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mešalec.« 11794-29

Kapital
Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilne knjižice
3% OBVEZNICE VREDNOSTNE PAPIRJE VOJNO ŠKODO v o v e j e po najvišji cen in takojšnjemu izplačilu Koncesionirana trg. agencija za bančne posle AL. PLANINSEK, Ljubljana, Beethovnova 14. Telefon 35-10. 220-16

**ZANESLJIV
VODIC**

**CHRONOMETRE
ELECTION**

Lokali
Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Lokal
opremljen za špecerijsko trgovino, primeren tudi za drugo stroko, oddamo takoj v najem. Vprašati: Maribor, Aleksandrova c. 81, I. nadstropje. 11800-19

Lokal za čevljarja
oddam takoj na Hrudi. Vas šteje 900 prebivalcev. Prednost samski mojstri. — Očepek Karol, Hrudi, p. Jesenice. 11769-19

Skladiščne prostore
obsežne, nahajajoče se v sredini mesta oddamo takoj v najem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Skladišče.« 11541-19

Dva večja trgovska lokala
na Tyrševi cesti nasproti Figova oddamo v najem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Centre.« 11540-19

»Hubertus«
nahajajoč se v sredini mesta Celja, takoj prodamo ali oddamo ev. v najem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Hubertus.« 11542-19

Letovišča
Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Vilo za počitnice
v Sloveniji (ne na Bledu) v kraju z železniško postajo, 500 m nad morjem, prilika za kopanje na prostem, za julij-avgust, s 5 sobami, kuhinjsko oprav., iščem. Pogoje in fotografijo pošljite na: Benz, Zagreb, Dvorničeva 39. 11774-38

Stanovanje
Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

V vili
oddam 5-sobno stanovanje, s poselsko sobo, verando in vsemi pritlikalnimi. Blizu centra in Tivolija. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 11804-21

Dvosob. stanovanje
oddam 5-sobno stanovanje, se istotam, Palača »Viktoria.« 11798-21

Stanovanje
sobe in kuhinje s pritlikalnimi oddam za takoj, tudi opremljeno. Oddam sobo z uporabo kopalnice. Prodaj ruski biljard, Lasan, Moste, Pokopališka 14. 11776-21

Med mestom in deželo
posreduje »Jutrova« mali oglašnik

Stanovanja
Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje
s kopalnico, I. nadst. ali visoko pridilice, za avgust ali september, išče starejša gospa. Ponudbe z navedbo najemnine na ogl. odd. Jutra pod »Blizu Tyrševe ceste.« 11797-21a

Stanovanje iščem
3-sobno s trgovskim lokalom in skladiščem sredi Ljubljane ali večje pritlikalno stanovanje za preureditev ene sobe v lokal. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prometna točka 7e.« 11788-21a

Soba odda
Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Boljšje stanovanje
Bleiweisova, odda boljšemu gospodu ali upokojencu samostojna gospa. Dve sobi, opremljeni in kopalnica, popolnoma separirano. Po želji vsa okrasba ali gospodinstvo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dama 50e.« 11793-23

Opremljeno sobo
z vhodom s stopnišča, oddam gospodu za takoj ali 15. maj. Oddam tudi malo sobico. Židovska ul. 3-1. 11795-23

Sobe išče
Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo
s strogo separiranim vhodom, išče gospod. Ponudbe pod »Ponem vhod takoj na ogl. odd. Jutra.« 11750-23a

Informacije
Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Preklic
Govorici, ki se razdirajo zoper dr. Čeha, niso resnične. Valentin Hudrič. 11771-31

Razno
Beseda 1 Din. davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Najboljši trboveljski PREM OG
brez prahu, koks, suha drva

I. Pogačnik,
BOHORICEVA 5, Telef. 20-59

Parne stroje,
kotle, turbine, vodne turbine, pogonske motorje montira, preureja, popravlja, inducira ter izdeluje kurilnice, čistilce za vodo, zrak in olje

AVARSEK
DONŽALE

**MALO DENARJA
POTREBUJETE!**
da s kupite lepo blago za Vaša oblačila, katero dobite po neverjetno nizkih cenah pri trdki SNOJ JOS. manufakturna Tyrševa c. 17.

Klišeje
ENO- in VEČBARVNE JUGOGRAFIKA
»V. Odra« napis 23

Parne stroje,
kotle, turbine, vodne turbine, pogonske motorje montira, preureja, popravlja, inducira ter izdeluje kurilnice, čistilce za vodo, zrak in olje

AVARSEK
DONŽALE

**MALO DENARJA
POTREBUJETE!**
da s kupite lepo blago za Vaša oblačila, katero dobite po neverjetno nizkih cenah pri trdki SNOJ JOS. manufakturna Tyrševa c. 17.

Klišeje
ENO- in VEČBARVNE JUGOGRAFIKA
»V. Odra« napis 23

Parne stroje,
kotle, turbine, vodne turbine, pogonske motorje montira, preureja, popravlja, inducira ter izdeluje kurilnice, čistilce za vodo, zrak in olje

AVARSEK
DONŽALE

**MALO DENARJA
POTREBUJETE!**
da s kupite lepo blago za Vaša oblačila, katero dobite po neverjetno nizkih cenah pri trdki SNOJ JOS. manufakturna Tyrševa c. 17.

Klišeje
ENO- in VEČBARVNE JUGOGRAFIKA
»V. Odra« napis 23

Parne stroje,
kotle, turbine, vodne turbine, pogonske motorje montira, preureja, popravlja, inducira ter izdeluje kurilnice, čistilce za vodo, zrak in olje

AVARSEK
DONŽALE

**MALO DENARJA
POTREBUJETE!**
da s kupite lepo blago za Vaša oblačila, katero dobite po neverjetno nizkih cenah pri trdki SNOJ JOS. manufakturna Tyrševa c. 17.

Klišeje
ENO- in VEČBARVNE JUGOGRAFIKA
»V. Odra« napis 23

Parne stroje,
kotle, turbine, vodne turbine, pogonske motorje montira, preureja, popravlja, inducira ter izdeluje kurilnice, čistilce za vodo, zrak in olje

AVARSEK
DONŽALE

**MALO DENARJA
POTREBUJETE!**
da s kupite lepo blago za Vaša oblačila, katero dobite po neverjetno nizkih cenah pri trdki SNOJ JOS. manufakturna Tyrševa c. 17.

Klišeje
ENO- in VEČBARVNE JUGOGRAFIKA
»V. Odra« napis 23

Iščemo finansierje
za dobro idočo veletrgovino pod ugodnimi pogoji. Sigurnost z jamčena. Vpoštev pridejo zneski od 100.000.— Din dalje. Ponudbe na oglašni oddelk »Jutra« pod šifro »Dobro obrestovanje.«

ZAHVALA
SALON »TRUDA« LJUBLJANA, ALEKSANDROVA CESTA 5, se tem potom zahvaljuje
ZAVAROVALNICI JUGOSLAVIA
za takojšno kulantno izplačilo o priliki požara v delavnici. Vsakomur jo najtopleje priporočam
TRUDA PETELN

Naj-novejši blagovi
za DAMSKE in MOSKE obleke. Velika izbira. — Ugodne cene!

R. MIKLAUC
Pri »SKOFU«
LJUBLJANA
LINGARJEVA ULICA
PRED SKOFUJ

Naj-novejši blagovi
za DAMSKE in MOSKE obleke. Velika izbira. — Ugodne cene!

R. MIKLAUC
Pri »SKOFU«
LJUBLJANA
LINGARJEVA ULICA
PRED SKOFUJ

Naj-novejši blagovi
za DAMSKE in MOSKE obleke. Velika izbira. — Ugodne cene!

R. MIKLAUC
Pri »SKOFU«
LJUBLJANA
LINGARJEVA ULICA
PRED SKOFUJ

Naj-novejši blagovi
za DAMSKE in MOSKE obleke. Velika izbira. — Ugodne cene!

R. MIKLAUC
Pri »SKOFU«
LJUBLJANA
LINGARJEVA ULICA
PRED SKOFUJ

Naj-novejši blagovi
za DAMSKE in MOSKE obleke. Velika izbira. — Ugodne cene!

R. MIKLAUC
Pri »SKOFU«
LJUBLJANA
LINGARJEVA ULICA
PRED SKOFUJ

Naj-novejši blagovi
za DAMSKE in MOSKE obleke. Velika izbira. — Ugodne cene!

R. MIKLAUC
Pri »SKOFU«
LJUBLJANA
LINGARJEVA ULICA
PRED SKOFUJ

Naj-novejši blagovi
za DAMSKE in MOSKE obleke. Velika izbira. — Ugodne cene!

R. MIKLAUC
Pri »SKOFU«
LJUBLJANA
LINGARJEVA ULICA
PRED SKOFUJ

Naj-novejši blagovi
za DAMSKE in MOSKE obleke. Velika izbira. — Ugodne cene!

R. MIKLAUC
Pri »SKOFU«
LJUBLJANA
LINGARJEVA ULICA
PRED SKOFUJ

Naj-novejši blagovi
za DAMSKE in MOSKE obleke. Velika izbira. — Ugodne cene!

R. MIKLAUC
Pri »SKOFU«
LJUBLJANA
LINGARJEVA ULICA
PRED SKOFUJ

Naj-novejši blagovi
za DAMSKE in MOSKE obleke. Velika izbira. — Ugodne cene!

R. MIKLAUC
Pri »SKOFU«
LJUBLJANA
LINGARJEVA ULICA
PRED SKOFUJ

Zanesljiva vožnja
s KRUPP-tovornikom
s KRUPP-avtobusom

Penačkrljiv material!
Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon!
Cene ugodne!

Zanesljiva vožnja
s KRUPP-tovornikom
s KRUPP-avtobusom

Penačkrljiv material!
Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon!
Cene ugodne!

Zanesljiva vožnja
s KRUPP-tovornikom
s KRUPP-avtobusom

Penačkrljiv material!
Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon!
Cene ugodne!

Zanesljiva vožnja
s KRUPP-tovornikom
s KRUPP-avtobusom

Penačkrljiv material!
Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon!
Cene ugodne!

Zanesljiva vožnja
s KRUPP-tovornikom
s KRUPP-avtobusom

Penačkrljiv material!
Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon!
Cene ugodne!

Zanesljiva vožnja
s KRUPP-tovornikom
s KRUPP-avtobusom

Penačkrljiv material!
Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon!
Cene ugodne!

Zanesljiva vožnja
s KRUPP-tovornikom
s KRUPP-avtobusom

Penačkrljiv material!
Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon!
Cene ugodne!

Zanesljiva vožnja
s KRUPP-tovornikom
s KRUPP-avtobusom

Penačkrljiv material!
Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon!
Cene ugodne!

Zanesljiva vožnja
s KRUPP-tovornikom
s KRUPP-avtobusom

Penačkrljiv material!
Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon!
Cene ugodne!

Zanesljiva vožnja
s KRUPP-tovornikom
s KRUPP-avtobusom

Penačkrljiv material!
Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon!
Cene ugodne!

Zanesljiva vožnja
s KRUPP-tovornikom
s KRUPP-avtobusom

Penačkrljiv material!
Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon!
Cene ugodne!

Zanesljiva vožnja
s KRUPP-tovornikom
s KRUPP-avtobusom

Penačkrljiv material!
Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon!
Cene ugodne!

Zanesljiva vožnja
s KRUPP-tovornikom
s KRUPP-avtobusom

Penačkrljiv material!
Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon!
Cene ugodne!

Zanesljiva vožnja
s KRUPP-tovornikom
s KRUPP-avtobusom

Penačkrljiv material!
Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon!
Cene ugodne!

Zanesljiva vožnja
s KRUPP-tovornikom
s KRUPP-avtobusom

Penačkrljiv material!
Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon!
Cene ugodne!

Zanesljiva vožnja
s KRUPP-tovornikom
s KRUPP-avtobusom

Penačkrljiv material!
Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon!
Cene ugodne!

Zanesljiva vožnja
s KRUPP-tovornikom
s KRUPP-avtobusom

Penačkrljiv material!
Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon!
Cene ugodne!

Zanesljiva vožnja
s KRUPP-tovornikom
s KRUPP-avtobusom

Penačkrljiv material!
Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon!
Cene ugodne!

Zanesljiva vožnja
s KRUPP-tovornikom
s KRUPP-avtobusom

Penačkrljiv material!
Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon!
Cene ugodne!

Zanesljiva vožnja
s KRUPP-tovornikom
s KRUPP-avtobusom

Penačkrljiv material!
Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon!
Cene ugodne!

Zanesljiva vožnja
s KRUPP-tovornikom
s KRUPP-avtobusom

Penačkrljiv material!
Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon!
Cene ugodne!

Zanesljiva vožnja
s KRUPP-tovornikom
s KRUPP-avtobusom

Penačkrljiv material!
Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon!
Cene ugodne!

Zanesljiva vožnja
s KRUPP-tovornikom
s KRUPP-avtobusom

Penačkrljiv material!
Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon!
Cene ugodne!